דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם למרחב

יום שני, ו' באב תשמ"ו, 11 באוגוסט 1986 • גליון 18882

היום 12 עמודים • המחיר 0.75 אג', באילת 0.65 אג'

היום בדבר

- נפש יהודי – יצחק בן־נר
- זה רק העסק שלהם – תגור
- רק לא בכותרות – שלמה שפיר
- בורסה וכלכלה, עכשיו, על הדשא
- כוכבים ולילות

מזג האויר

(ע). – הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים 19–28, רמת־הגולן 19–30, נהריה 20–30, צפת 17–28, טבריה 22–36, נצרת 21–32, עפולה 20–33, השומרון 21–31, תל־אביב 20–30, לוד 20–31, יריחו 22–37, עזה 21–29, באר־שבע 20–33, אילת 25–39.

סוכם שטר הבוררות לטאבה והושגה הבנה על חימום השלום והחזרת השגריר המצרי

אחרי אישור הדרגים המדיניים ובחירת הבוררים תתחיל הבוררות בז'נווה באוקטובר

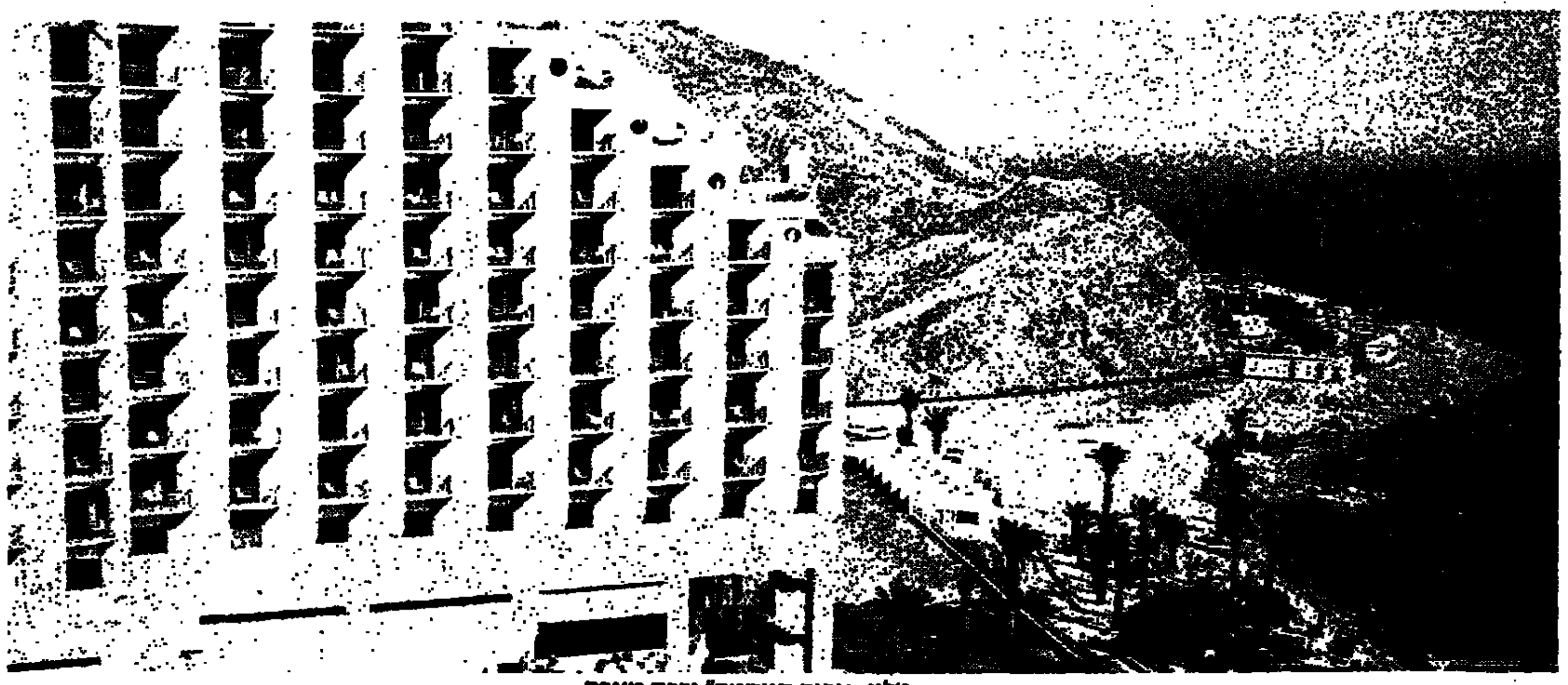
מלון „אביה סונסטה" ורכס טאבה

מאת דן אביה,
שליח „דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר"). – משלחות ישראל ומצרים הגיעו אתמול להסכמה על שטר הבוררות לפתרון מחלוקת טאבה בתום משא־ומתן מייגע, שנמשך יותר משנה. כן הושגה הבנה בין הצדדים על שאר מרכיבי עיסקת החבילה, כגון: תשלום פיצויים למשפחות נפגעי תקרית ראס־בורקה ו„חימום" יחסי השלום בין מצרים לישראל, לרבות החזרת השגריר המצרי לתל־אביב.

מרכיבים אלה בעיסקת החבילה ימומשו רק אחרי שהדרגים המדיניים בישראל ובמצרים יאשרו את טיוטת שטר הבוררות. ההסכם הושג בסיועה הפעיל של המשלחת האמריקאית, שבראשה עמד המשפטן קרצ'קו, ובימים האחרונים – השתתף ריצ'ארד מרפי.

שאלת מינוי שלושת הבוררים לצוות הבין־לאומי עדיין לא סוכמה, אך שתי המשלחות הגיעו להבנה, כי נושא זה יסוכם במגעים ביניהם בתוך שבועיים־שלושה. בחירת שלושת הבוררים תועלה לדיון בקרוב בפני פורום שיכלול את ראש הממשלה שמעון פרס, את ממלא־מקומו יצחק שמיר ואת שר הבטחון יצחק רבין.

בשלושת השבועות הקרובים יסמנו צוותים טכניים מישראל וממצרים את מקומן של אבני־הגבול השנויות במחלוקת באיזור טאבה. לשם כך יגיע השבוע ובמהלך השבוע הבא לארץ הצוות הטכני המצרי בראשותו של ראש הוועדה הצבאית המצרית, גנראל פארוק לביב. כל צוות יסמן את הנקודות הנראות לו לאורך הגבול, ונקודות אלה יצולמו ממסוקים ותצלומי־האוויר יצורפו לנספח לשטר הבוררות. הנקודות יועלו גם על מפה שתצורף לשטר.

בשיחות אתמול הושגה הבנה ביחס למפה שתצורף לשטר ולמעמד הגבול שישתמע ממנה במהלך תהליך הבוררות.

בפרק זמן זה מקווים שני הצדדים, כי הדרג המדיני בשתי המדינות, ובמצרים גם הדרג הפרלמנטארי, יאשרו את טיוטת שטר הבוררות, ושני הצדדים הנושאים ונותנים יגיעו להסכמה על שלושת הבוררים. המו"מ לבחירת הבוררים יתנהל לחילופין בישראל ובמצרים החל מהשבוע הבא.

(סוף בעמ' 2)

ההודעה המשותפת של מצרים־ישראל־ארה"ב

להלן הנוסח המלא של ההודעה המשותפת של מצרים, ישראל וארה"ב עם תום השיחות במצרים, כפי שנמסרה על־ידי סוכנות א.פ.:

„משלחות מצרים וישראל, בהשתתפות משלחת אמריקאית, השלימו את כל העבודות הנוגעות להכנת טיוטה לפשרת בוררות, להוציא את שאלת בחירת הבוררים והפירוט הטכני שבנספח. המשלחות יגישו את טיוטת הפשרה לממשלותיהן לאישור. שני הצדדים הסכימו על ההליכים לניסוח הפירטים הטכניים של הנספח. הם גם הסכימו על הליך לבחירת הבוררים. הצדדים ישתדלו לפתור את שתי הבעיות האלה בתוך שבועיים עד שלושה שבועות. לאחר אישור הממשלה ולאחר השלמת עבודת השטח ובחירת הבוררים – תוגש טיוטת הפשרה לחתימת שני הצדדים".

הסטייט דיפרטמנט: הושג צעד משמעותי

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הסטייט דיפרטמנט שיבח אמש את ההסכם הישראלי־מצרי על נוסח שטר־הבוררות במחלוקת טאבה והביע תקווה, כי בתוך זמן קצר יוסדרו גם שתי נקודות נוספות, שמות הבוררים וסקר־קרקעות. משלחות מצרים וישראל „בדרג טכני" ייפגשו לדיון נוסף בארץ מחר, לדברי הסטייט דיפרטמנט.

בהודעת המשרד, שפרסמה הדוברת התורנית כשעתיים לאחר שעוזר שר־החוץ ריצ'ארד מרפי בישר על השגת ההסכם, נאמר, „הסכם על ניסוח טיוטה של שטר־הבוררות הוא כמובן צעד חיובי והישג משמעותי לפתרון הסכסוך בין מצרים לבין ישראל על גבולן המשותף, כולל טאבה. הישג זה משקף גם רוח שיתוף־פעולה אמיתית מצד הנושאים־והנותנים ושעות ארוכות של עבודת־פרך. להשלמת הסדר שטר־הבוררות נותרו עוד שיחות בשני נושאים ואנו מקווים, כי גם מלאכה זו תושלם בתוך זמן קצר".

הדוברת אמרה, כי לא ידוע אם שר־החוץ ג'ורג' שולץ או נציג אמריקאי בכיר אחר מתכנן מסע לאיזור, להשתתפות בטקס החתימה על שטר־הבוררות.

פרס ושמיר לממשלה: בעיית היתרי העלייה בראש סדר־היום של השיחות עם ברה"מ

מאת סופרו המדיני של „דבר"

ראש־הממשלה שמעון פרס וממלא־מקומו יצחק שמיר סקרו אתמול בישיבת הממשלה את המהלכים שהביאו לקיום מפגש הלסינקי בשבוע הבא בין משלחות של דיפלומאטים מישראל ומברית־המועצות.

שמיר סיפר, כי הסובייטים ביקשו לפני חודשים אחדים מממשלת ישראל לאשר למשלחת דיפלומאטים מן המחלקה הקונסולארית במשרד־החוץ במוסקווה לבוא ארצה לחודשים אחדים כדי להיפגש עם אזרחים ישראלים המחזיקים דרכונים

(סוף בעמ' 2)

מפגש הלסינקי אורגן בתיווכו של צ'אושסקו

מאת סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – מפגש הלסינקי בין משלחת סובייטית לישראלית אורגן בתיווכו של נשיא רומניה ניקולאי צ'אושסקו – כך דיווח אתמול שבועון הרשת „יו.אס.ניוז אנד וורלד ריפורט".

עוד דיווח השבועון, כי בעלות בריתה המזרח תיכוניות של עיראק, שבשמן אינו נוקב, חוששות, כי קרובה הפיכה צבאית בבגדאד להדחת סדאם חוסיין, בעקבות מצוקה כלכלית קשה וכשלונות במלחמה עם איראן. בעלות ברית אלה דוחקות בארה"ב להגדיל מיד את סיועה לעיראק, כדי למנוע שינוי משטר, שיאפשר לאיטולה חומייני להפיץ את תורתו ברחבי האיזור.

שרון טרפד ההצעה להוריד מס הקנייה על מזגנים ברכב מיובא

מאת סופרו המדיני של „דבר"

שר התחבורה חיים קורפו הביא אתמול לממשלה המלצה להוריד ב־30 אחוז את מס הקנייה על מזגנים המורכבים במכוניות המיובאות לארץ.

אחרי דיון החליטה הממשלה לא לקבל את המלצות שר־התחבורה, להחזירן לוועדת השרים העוסקות בנושא ולהמתין עד שהוועדה תשוב עם המלצות חדשות.

שר התעשייה המסחר אריאל שרון הביע התנגדות להמלצה זו בטענה שהנחות על מזגנים וצמיגים מתוצרת חוץ יפגעו בתעשייה המקומית.

השר שרון תבע להמליץ על הנחות במיסוי גם על מזגנים וצמיגים מתוצרת הארץ. הוא הוסיף, כי התאונות אינן קשורות במכשור אלא באיכות הכבישים. שר התעשייה סבור, כי הפיקוח המשטרתי בכבישים מצומצם מדי וכי הנהגים מיהודה שומרון ועזה נוהגים נהיגה מסוכנת על הכבישים. לדוגמא הביא את כביש עזה־לטרון, שעליו הוא מרבה לנסוע, והוא עד לנהיגתם המסוכנת של נהגים מעזה.

שר־הבטחון יצחק רבין אמר, כי בשבועיים האחרונים נהרגו 44 בני אדם ואף לא נהג אחד מן השטחים היה מעורב בתאונות אלו.

השר שרון השיב כי בתאונה בצומת גבעתי ובכביש תל־חנן היו מעורבים נהגים מן השטחים. נהיגת תושבי השטחים פרועה, אמר השר שרון.

השר קורפו הביע תמיהה על התנגדותו של שרון להפחתת המסים שעה שנציגו של השר שרון בוועדה שהוקמה לעניין זה אישר את ההמלצה.

הדלק יתייקר בסתיו לפי עלותו הריאלית

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

העלאה במחיר הדלק צפויה בסתיו, עקב מדיניותו של משרד האנרגיה להתאים את מחירו לעלות הריאלית ולמחיר הממוצע באירופה. ממשרד האנרגיה נמסר, כי מחיר הבנזין למכוניות בארץ הוא 65 סנט לליטר, מחיר זול בסנט אחד מן הממוצע במערב־אירופה.

את החלטת מדינות אופ"ק לצמצם את תפוקת הנפט הגולמי בכ־4 מיליון חביות ליום, יש לראות כצעד מקדים לקראת תקופת החורף באירופה שתביא לגידול בצריכה ובביקושים ובתוך כך לעליית מחירים.

מצרים, המספקת כ־30 אחוז מצריכת הנפט של ישראל, הודיע שלשום על העלאת מחירים בשיעור של כ־40 אחוז.

(סוף בעמ' 2)

שרידי שתי „קטיושות" נמצאו בצפון – אין נפגעים או נזק

מאת שמעון וייס,
סופר „דבר" בצפון

כוחות צה"ל מצאו אתמול בצהריים בגליל שרידי קטיושות שנורו מצפון לרצועת הבטחון. מאז חודש אוגוסט 85 התגלו ברחבי הגליל 44 שרידי קטיושות שנורו על־ידי מחבלים מדרום לבנון לעבר שטח ישראל.

לדברי אלוף פיקוד הצפון יוסי פלד יורים המחבלים בממוצע פעמים בחודש קטיושות לעבר הגליל ואולם רק בחלק מן המקרים מתגלים שרידיהם של טילי הקטיושה. בשנה האחרונה נרשמו חמישה מקרים בהם נפגעו אזרחים ישראלים. תושבי הצפון כתוצאה מירי קטיושות.

נהרג חייל צד"ל

לפנות ערב ירו מחבלים אש מרגמות לעבר מוצבי צד"ל באיזור עישיא שמצפון למארג'־עיון. כתוצאה מהירי נהרג חייל צד"ל וחייל אחר נפצע באורח בינוני והועבר לבית־החולים במארג'־עיון. הירי לעבר מוצב צד"ל נורה מצפון לרצועת הבטחון. – תותחי צד"ל השיבו אש לעבר מקורות הירי.

שלושה חיילים נפצעו ממטען בצומת עופרה

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

שלושה חיילי צה"ל נפצעו אתמול אחר־הצהריים קל בפיצוץ מטען־חבלה בצומת עופרה, בכניסה לישוב אפרת בגוש עציון.

אתמול סמוך לשעה 4 אחה"צ המתינו חיילים אחרים בטרמפיאדה הסמוכה לישוב אפרת. מטען חבלה שהוסתר מאחורי תחנת ההסעה התפוצץ וגרם לפציעתם הקלה של שלושה חיילים.

כלי־רכב שעבר במקום לקח את החיילים לבית־החולים „הדסה" בירושלים. כוחות צה"ל סגרו את איזור הפיצוץ ופתחו בחקירה.

הרוגה ושלושה פצועים ליד סיבוב מוצא

(ע). – בתאונת־דרכים קטלנית שאירעה אתמול אחר־הצהריים בכביש ירושלים־תל־אביב סמוך למוצא, נהרגה ריחנה מנחם מקריית־מלאכי ושלושה אחרים נפצעו, מהם אחד מפצעים קשים.

סמוך לשעה 4.00 אחה"צ נסע רכב מסוג „טראנזיט" בירידה התלולה מכיוון הקסטל לירושלים. נהג הרכב, שנסע כנראה במהירות גדולה מסיבוב מוצא, איבד את השליטה והמכונית פגעה במכונית „סובארו" שחנתה בצומת מוצא. ה„טראנזיט" המשיכה בנסיעה ופגעה בתחנת אוטובוס בתוך הצומת, שבה ישבו שני בני־אדם. כתוצאה מכך נהרגה בו במקום ריחנה מנחם, בת 50. תושב מחנה הפליטים דהיישה שליד בית־לחם נפצע קשה. במכונית

(סוף בעמ' 2)

חיל־האוויר תקף יעדי מחבלים במחנות עין־חילווה ומיה־מיה

(ע). – מטוסי חיל־האוויר תקפו אתמול אחר־הצהריים יעדי מחבלים במחנות הפליטים עין אל־חילווה ומיה־מיה שליד צידון.

דובר צה"ל הודיע, שכל מטוסינו חזרו בשלום. הטייסים דיווחו על פגיעות טובות במטרות. היעדים שהותקפו שייכים לארגון „פתח" של ערפאת ולפלג אבו־מוסה. המבנים שהותקפו שימשו את הארגונים כמפקדות וכבסיסי יציאה לפיגועים.

צידון. (מ). – שישה פלשתינים, ביניהם שני ילדים ולוחם אחד, נפצעו בעת התקפה שערך חיל האוויר הישראלי אתמול על מחנה עין אל־חילווה, דרומית־מזרחית לצידון – כך עולה ממימצאים ראשונים, המתבססים על דיווחי בתי־חולים באיזור.

כתבים מקומיים מוסרים, כי ההתקפה פגעה בארבעה משרדים של „פתח", וכן במשרד אחד של הפלג הפורש בראשותו של הקולונל אבו מוסה. שניים ממשרדי ה„פתח" שהותקפו, פונו מיושביהם.

הכתבים מוסרים עוד, כי הותקפו גם מוצבים של לוחמים מנאמני „פתח", בגבעות שליד הכפר עין דלב מזרחית לצידון. במרכז ההתקפה מערה, המשמשת כמקלט מזרחית לעין אל־חילווה.

אחד היעדים שהותקפו אתמול בידי מטוסי חיל־האוויר באיזור מחנות הפליטים עין אל־חילווה ומיה־מיה בלבנון (צילום: א.פ.)

האשה ניסתה לברוח – ובעלה רדף אחריה והרגה ב־3 יריות

אחר־כך ירה הבעל בעצמו, נפצע קל ואושפז

מאת נתן רועי,
סופר „דבר"

גראציה דוק, מרחוב משמר הירדן מס' 1 ברמת־גן, נרצחה אתמול בשעות הצהריים המאוחרות ככל הנראה בידי בעלה דוד דוק, בן 51, שחי בנפרד ממנה. נמסר כי, הבעל, שהתקבל לעבודה בחברת שמירה בשעות הבוקר, הגיע עם אקדח לדירתה ועל־פי החשד ירה בה שלוש יריות והרגה.

אתמול סמוך לשעה 5.30 הגיע הבעל המתגורר בתל־אביב לדירתו של אשתו והחל לעלות במדרגות. כשהבחינה בו, החלה לרוץ בצעקות לכיוון דלת דירתה. הוא רדף אחריה וירה בה מטווח קצר מאד ליד הדלת והרגה.

הבעל נמלט מן הבניין, ירה בעצמו, אך רק נפצע קל במצחו. אנשי משטרה, שהגיעו למקום אחרי שהוזעקו על־ידי שכנים שהגיעו למקום דקות לאחר מכן, לכדו אותו והוא נעצר. הוא הועבר למרכז שיבא בתל־השומר ומעצרו יוארך לאחר שיסתיים הטיפול בו.

מסיפורי השכנים מתברר, כי האשה נאת מראה, אם לשלושה ילדים, באה לגור בדירה, לפני כשלושה חודשים, והודיעה לבעלת־הדירה שהיא רווקה. מדי ערב היתה מגיעה אליה אחותה המתגוררת בסמוך אליה, והיא כמעט ולא קיימה קשר עם השכנים.

כאמור, התקבל הבעל לעבודה בחברת שמירה בבוקר וקיבל את אקדחו ממנה. התברר שהחליט לנצל את העובדה, שיש בידו כלי נשק, וביקש לבוא ולשכנע את האשה.

פרץ לשמיר: הגיע הזמן שתלמדו מהמערך

מאת סופרו המדיני של „דבר"

בתום הדיון על הרכב הוועדה למינוי דיינים שלח השר יצחק פרץ פתק לשר יצחק שמיר „למכובדי יצחק שמיר שלום וברכה, מאוכזב מאוד מעמדתך ומעמדת הליכוד בנושא הוועדה. הגיע הזמן שתלמדו מהמערך איך להגן על שותפים שלכם אשר בזכותם אתם יושבים היום בממשלה".

נסים שריין תמיכת שרים לפני הגשת הצעתו לקצץ עוד 475 מיליון ש"ח מתקציב המדינה

הקיצוץ לא יכלול את תקציב הבטחון • להפעלת הקיצוץ תקדם הקפאה של ההתקשרויות במשק ושל קבלת עובדים בשירות הציבורי – וההקפאות יבוטלו במשרדים שיקצצו

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר" בירושלים

שר האוצר משה נסים שריין עם שרים בממשלה וקיבל את תמיכתם בטרם הגיש לממשלה את הצעתו לקצץ עוד 475 מיליון ש"ח מתקציב המדינה.

נסים סקר אתמול בישיבת הממשלה את המצב הכלכלי במשק ומנה את האיומים הקיימים על היציבות במשק: שינוי מגמה במחירי הדלק, מחירי חומרי־הגלם, שער הדולאר בשווקים הבין־לאומיים, גובה שערי הריבית בעולם והיקף הסיוע האמריקאי. במקביל הצביע נסים על אינדיקאטורים שליליים בהתפתחות הכלכלית: עליה ביבוא, מיתון בגידול היצוא, ירידה בהשקעות וגידול בצריכה הפרטית מעבר לחזוי.

מלבד כל אלה יש גם בעיות מיוחדות המעיקות על תקציב המדינה: מצוקת ההתיישבות, פריון מניות הבנקים ועוד.

נסים הציג בפני חברי הממשלה את החריגות בהוצאות בתקציב המתוכנן המסתכמות במיליארד ו־177 מיליון ש"ח, כולל דרישת חובות לגופים במצוקה, כגון „סולל בונה", קופת־חולים ועוד.

עם סקירתו הגיש שר האוצר לממשלה הצעה לקיצוץ שנתי של 3.9 אחוזים בתקציבי המשרדים, להוציא תקציב הבטחון. להפעלת הקיצוץ תקדם הקפאה של

(סוף בעמ' 2)

רפורמה במיסוי – ומס על דירות פאר תובעת ההסת' במסגרת הסכמי השכר

מאת סופר „דבר" לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות החליטה אתמול בישיבתה השבועית לתבוע מהממשלה שהסכם השכר במיגזר הציבורי, העומד בפני חתימה, ילווה בהסכמה כי תבוצע רפורמה במיסוי הישיר, יוטל מס־רכוש על דירות פאר ותהיה הכבדה על היבוא. ההחלטה היא בהתאם להצעתו של המזכ"ל ישראל קיסר.

המו"מ בין ההסתדרות לבין המעסיקים הציבוריים עומד להתחדש ואפשר שיסתיים כבר בימים הקרובים. אתמול התקיימה פגישה של הוועדה המצומצמת לענייני שכר בהשתתפות נציב שירות המדינה אברהם נתן וצוות מטעם ההסתדרות כדי לנסות ולקדם את נושא בעלי הדרגות הגבוהות בשירות. מטעם ההסתדרות השתתפו המזכירים הארציים ראובן בן־עמי, זלמן שנקמן ויעקב אוזיקובסקי.

יו"ר האגף לאיגוד מקצועי חיים הברפלד אמר בישיבת הוועדה המרכזת, כי להערכתו הצדדים קרובים מאוד לחתימת הסכם מסגרת בשירות הציבורי, לאחר שייפתרו כמה בעיות המתייחסות הן לניסוח הסכם המסגרת עצמו והן לנספח הדן בקידום עובדי השירות הציבורי בדרגה עד סוף מארס 87.

לדברי הברפלד, הבעיה העיקרית בהסכם היא הצורך להבטיח מרחב תמרון לאיגודים המקצועיים להסדיר נושאים שאינם קשורים ישירות לשכר. בהסכם בשירות הציבורי, קובע הברפלד, ייכלל סעיף הקובע, כי השכר התחילי לא יהיה פחות מ־450 ש"ח.

באשר למיגזר הפרטי, אמר הברפלד, ההסתדרות חותרת להגיע לשכר מינימום של 450 ש"ח לחודש עד סוף מארס והיא תסכים, אם יהיה צורך בכך, כי הדבר יהיה בשני שלבים, בנוסף לתוספות השכר המפעליות מתגבשת אפשרות שתשולם במיגזר הפרטי תוספת שכר בשיעורים שינועו בין 5 ל־10 אחוזים, באופן שתוספת בשיעור גבוה יותר תשולם בדרגות הנמוכות ובמידרג יורד, ככל שהדרגה גבוהה יותר.

קיסר מסר בישיבה, כי שר־האוצר משה נסים הודיע לו בסוף השבוע הו־משמעית כי אין בכוונתו להציע להעלות את מחירי התחבורה הציבורית והמוצרים היסודיים. באשר לחקיקת חוק שכר מינימום, הביע קיסר חשש שתחלוף שנה לפחות עד שיהיו תוצאות מעשיות בלשכה לזכות חקיקה זאת ולכן יש צורך דחוף לסיים את הנושא במסגרת המשא־ומתן על הסכמי השכר במיגזר הפרטי־תעשייתי.

מתייקרים סיגריות, בירה והשירותים לניקוי יבש

מאת שלמה קרמר, סופרו הכלכלי של „דבר"

שר התעשייה והמסחר אריאל שרון ושר האוצר משה נסים חתמו אתמול על צו המאפשר ייקור של הסיגריות מתוצרת מקומית ב־5 אחוזים וייקור של סיגריות מיובאות ב־10 אחוזים. כן אישרו העלאת מחירי בירה מקומית ב־6 אחוזים ומחירי שירותים לניקוי יבש ב־5 אחוזים.

ההתייקרויות אושרו לאחר בדיקה מדוקדקת של כלכלני משרד התעשייה והמסחר של עליית מחירי התשומות לייצור המוצרים הנ"ל. על־פי הערכת כלכלני משרד התעשייה והמסחר, העלאת מחירי המוצרים הנ"ל תביא לעליית המדד בפחות מעשירית האחוז.

סיגריות ובירה מתוצרת מקומית מיוצרים על־ידי גורמים מונופוליסטיים ועל כן הם יישארו בעתיד בפיקוח גם לאחר שיפוג תוקף הקפאת המחירים והסרת הפיקוח.

ג'וסיה מהלאנגה (מימין), דודו של אחד מהתלמידים השחורים שנהרגו במהומות פוליטיות ונקברו אתמול ברובע סווטו, ביוהנסבורג, מסביר לקרובות משפחה, כי לא יוכלו להשתתף בלוויות הנערים שנהרגו. המשטרה הרשתה ל־500 איש בלבד להשתתף בלוויה ואחר־כך ירתה גאז מדמיע כדי לפזר 1,500 מתאבלים שהתקבצו ברחובות. (צילום: א.פ.)

ועדת השרים ממליצה

בחוזה עם המורמונים יעוגנו תנאים שימנעו פעילות מסיון

מאת יקיר צור, סופר "דבר" בירושלים

ועדת השרים לעניין האוניברסיטה המורמונית ממליצה, עם סיום עבודתה, לעגן בחוזה החכירה עם האוניברסיטה תנאים שימנעו פעילות מסיונרית. יו"ר הועדה, ד"ר יוסף בורג, יעביר השבוע את המלצות הועדה לראש הממשלה שמעון פרס.

הצעתו של שר הפנים יצחק פרץ להפסיק את בניית האוניברסיטה נדחתה ברוב של חמישה נגד שלושה. ההצעה שהתקבלה לבסוף היתה הצעתם של השרים שחל ורובינשטיין לפיה מנהל מקרקעי ישראל יפעל בתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה כדי לעגן בחוזה החכירה עם האוניברסיטה תנאים שימנעו פעילות מיסיונרית וכל פעילות אחרת המנוגדת לערכי החינוך והתרבות של ישראל. כן הומלץ על הקמת ועדה שתפקח על ביצוע תנאי החוזה.

בישיבת הועדה נבחנה גם אפשרות של הרחבת החוק האוסר פעילות מיסיונרית בישראל.

התפרצות פרץ גרמה לדחיית הרכבת הוועדה למינוי דיינים

מאת כתבנו המדיני של "דבר"

שר הדתות, ד"ר יוסף בורג, הציג אתמול לפני הממשלה את חברי הוועדה למינוי דיינים רבניים: שני חברי כנסת, מנחם הכהן (מערך) ודוד ליבאי (מפד"ל) ושני שרים (הוא עצמו והשר לוי).

בממשלה לא הובעה התנגדות להרכב והעניין סוכם, אלא ששר הפנים, יצחק פרץ, התפרץ לפתע ואמר כי ליד שולחן הממשלה יושבים רב ודיין, כיצד יתכן, שאל פרץ, שהרב אינו מייצג את הממשלה בוועדה שכזו. השר בורג השיב כי הוא חסיד הסטאטוס־קוו בכל עניין. פרץ הוא רב, אמר בורג, אומנם רב בהופעה, אך מפלגתו אינה ידועה כתומכת הרבנות הראשית והדיינות.

השר פרץ השיב כי לא יתכן שבין ארבעת חברי הוועדה יהיה יצוג למערך, לליכוד ולמפד"ל, אך לא לש"ס. "מי הסמיך את בורג", שאל פרץ, "לומר שאיננו תומכים ברבנות הראשית? מספיק עם הדבקת הסטיגמות האלה. ש"ס היא מפלגה ציונית התומכת ברבנות הראשית ודורשת נציגות שווה לזו של המפד"ל".

השר פרץ ביקש לדחות את ההכרעה בעניין הרכב הוועדה והממשלה הסכימה לדחייה זו.

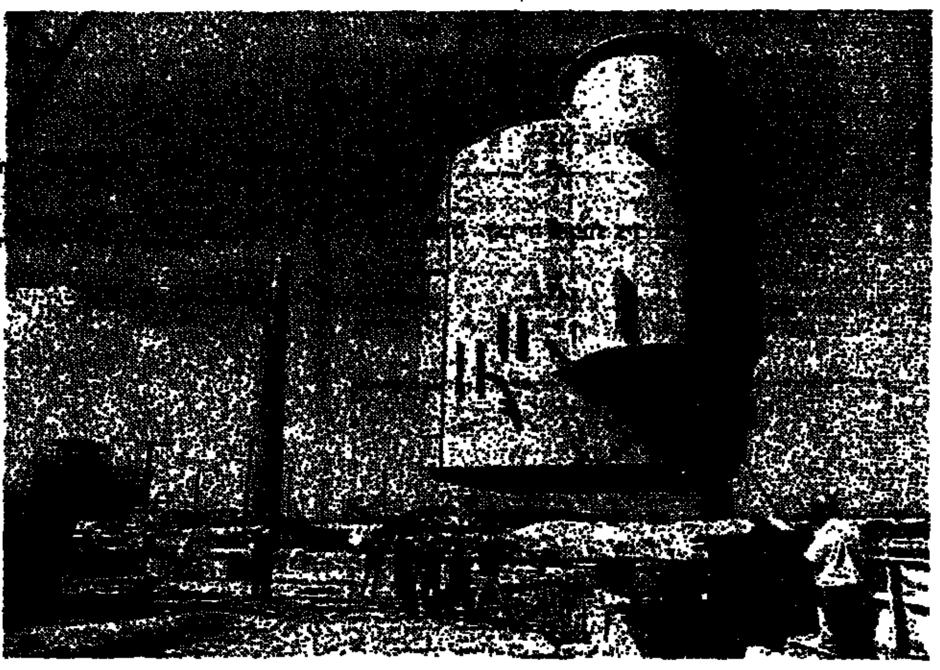

שנאים שהובאו בדוברות מנמל אשדוד לנמל קצא"א באשקלון, מורדים מהדוברות לצורך העברתם לתחנת הכוח "רוטנברג" (צילום: יעקב בן)

דו"ח ויינטר למערכת הפנסיה היום לדיון בוועדה המרכזת

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

הוועדה המרכזת של ההסתדרות תדון היום במסקנות דו"ח הוועדה הבין־אגפית של משרד־האוצר בראשות מיכה ויינטר, שבדקה את המערכת הפנסיונית. הדו"ח צופה, כי אם לא יחולו שינויים מהותיים במערכת היא צפויה לקריסה תוך 20 שנה.

ישיבת הוועדה היום היא המשך לישיבת אתמול ומשום קוצר הזמן לא הגיעו לסעיף זה שהיה בסדר היום. בישיבתה הבאה, ביום א' הבא, יידון דו"ח הוועדה בראשה עמד אליהו רייף העוסק באיחוד קרנות הפנסיה. דו"ח רייף ממליץ לאחד את כל שבעת קרנות הפנסיה לקרן אחת עם הנהלה משותפת שתפעל באמצעות חטיבת משנה. הוועדה המרכזת אמורה לדון בדרכי יישום הדו"ח, דבר העתיד להיתקל בקשיים לא מעטים.

יו"ר האגף לביטחון סוציאלי דב פלג, שהיה אחד מחברי ועדת רייף, עומד להעלות היום שורה של הצעות להבטחת רמת החיים של הגימלאים והדרכים לשיפור מערכת הפנסיה בכללותה. בין היתר מציע פלג חקיקת חוק פנסיה שיבטיח כי כל אזרח ישתתף בזכויות ובחובות של המערכת. עוד מציע פלג, שלא לאפשר לעובד למשוך כספים שנצברו לזכותו בקרן הפנסיה.

בית־כנסת נשרף בצרפת; חשד להצתה

מאת גדעון קרה, סופר "דבר" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"דבר"). — בית־כנסת נשרף בליל שבת בצרפת. מומחי המעבדה המרכזית של המשטרה, שחוקרת מאז שבת בבוקר אם מדובר בהצתה, לא פרסמו עדיין את מסקנותיהם.

בית־הכנסת בקלישי סו בואה מצפון לפאריס נשרף בלילה ובער עד שבת בבוקר. משטרת המחוז פתחה בחקירה.

בית משפט השלום בירושלים הורה אתמול להאריך את מעצרו של החשוד ברצח בעל מסעדה בירושלים, דוד נחמיה, ב־15 יום. בבקשת המעצר נאמר, כי על המשטרה להשלים את החקירה ולחקור עדי הראיה נוספים, כדי להגיש כתב אישום.

דבר DAVAR دابار
מאוחד עם השבוע

העורכת: חנה זמר
משנה לעורך: דוד פדהצור
מנהל כללי: אהרן קראוס

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ
המערכת והמנהלה: תל־אביב, רח' שינקין 45, ת.ד. 199, מ. 65233
טלפון 286141 (6 קווים)
מחלקת המודעות: טלפונים ישירים: 281860, 298032
סניפים: ת"א, בית "דבר" רח' שינקין 45, טלפון 286141, מיקוד 65233
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 16, בית מאוזיה קומה ג', טל. 242203
חיפה, רח' הנביאים 27, טלפונים 3־642111, מ. 33104

משלחת מארה"ב במוסקווה להכנת פגישת פסגה

מוסקווה (סוכנויות הידיעות). — משלחת של מומחי פיקוח־נשק אמריקאים הגיעה אתמול למוסקווה לשיחות מיוחדות, המיועדות להכין פגישת פסגה אפשרית בין מנהיגי שתי המעצמות, אף שפרשן סובייטי בכיר אמר כי הסיכויים לפגישת פסגה כזו עדיין "לא ברורים".

הפרשן אלכסנדר בובין אמר, עוד כי מכתבו האחרון של רייגן לגורבאצ'וב אינו פותח את הדרך לפני דיאלוג פוליטי קונסטרוקטיבי. הוא ציין, כי הוא מביע את דעתו הפרטית, אולם אמר, שההצעה האמריקאית בדבר איסור לשבע שנים על פריסת כל נשק בחלל אינה מקובלת על הסובייטים וכי הדלפת המכתב לעיתונות נועדה ליצור רושם כאילו האמריקאים מגמישים את עמדתם.

בראש המשלחת האמריקאית, שהגיעה למוסקווה, עומד פול ניצה, יועצו הבכיר של הנשיא רייגן לענייני הפיקוח על הנשק. בן משתתף במשלחת, עוזר שר ההגנה ריצ'ארד פרל. המשלחת האמריקאית סירבה להשיב לשאלות העיתונאים בדבר מטרתו המדויקת של הביקור.

רשמית נמסר, כי השיחות נועדו להכין את הפגישה בין שרי החוץ של ארה"ב וברה"מ, המיועדת להיערך בחודש ספטמבר בניו־יורק. משקיפים מעריכים, כי בשיחות תועלה שאלת הפסגה בין רייגן־לגורבאצ'וב, אולם כאמור הפרשן הסובייטי אמר כי שאלה זו "עדיין פתוחה". העמדה הסובייטית היא שאין טעם בפסגה, כל עוד לא תובטח התקדמות של ממש בשאלות פיקוח־הנשק.

בן 91 יצא לבגדאד ונעצר כמסתנן מירדן

(ע). — עטוף עבאייה שחורה המכסה את כל גופו, לפי מיטב המסורת הבדואית, עמד האיש בפני השופט ורק בקושי קלט את שאלותיו. על אף 91 שנותיו — לפי תעודת הזהות הירדנית שברשותו — עמד אלגאוי נאזל ואמר במלוא קומתו, שאינה מביישת כדורסלן ממוצע, ניסה להשיב לשאלות השופט.

הישיש נעצר ביום ו' האחרון באיזור ים־המלח בחשד הסתננות, והובא לבית־משפט השלום באשקלון.

השופט צבי גורב: בן כמה אתה?

תשובה: אולי 81 — השיב באמצעות מתורגמן.

שאלה: לאן פניך היו מיועדות?

תשובה: האלה, כבוד השופט, אני רציתי להגיע לבגדאד. זה רחוק, אבל לאט־לאט אפשר להגיע.

השופט הורה לעצרו ל־8 ימים, כדי לאפשר למשטרה להשלים את הסידורים ולהחזירו לירדן, אולי ילמד שהכיוון לבגדאד אינו מערבה, אלא לכיוון מזרח. בינתיים הוחזר לבית־המעצר בבאר־שבע.

בית־כנסת ובית־קברות בגרמניה שוחזרו ושופצו

(ע). — "אסור לשכוח" — סימפוזיון בנושא זה שודר בשבוע שעבר בטלוויזיה של שטוטגארט שבגרמניה המערבית בהשתתפות קבוצת נוער ישראלית וגרמנית, בתום עבודות שחזור ושיפוץ של בית־הכנסת ובית־הקברות היהודי העתיק (מ־1812) בכפר פרידנטל.

חבר המשלחת הישראלית, אבי גיל מקיבוץ שמיר, שחזר בסוף השבוע שעבר לארץ, מספר, כי המשלחת הישראלית כללה עשרה צעירים מישובי הגליל העליון. במהלך השידור [illegible] רוב הדוברים צער ותודה על הזוועות, שעולל היטלר ליהודים, אך היו גם כאלה שטענו כי הקטל היה אכזרי וכי הגרמנים אינם צריכים להרגיש אשמה בשל מעשיו.

צעירים מהמשלחת הגרמנית הודיעו בזמן השידור ובביקורם בדכאו ביחד עם עמיתיהם מהגליל, כי הם מסרבים לשרת בצבא הגרמני וללבוש את מדיו, משום שחלק מהוריהם שירתו בצבא הנאצי במלחמת העולם השנייה.

בעיית היתרי העלייה

(המשך מעמ' 1)

סובייטיים כדי להאריך את תוקף דרכוניהם. המדובר בעולים מברה"מ שהגיעו ארצה עד שנת 1967 ואשר דרכוניהם הסובייטיים עודם בתוקף (כל העולים מברה"מ שבאו אחרי 67 נשללה מהם אזרחותם הסובייטית ודרכוניהם נלקחו). מספרם של אזרחי ישראל המחזיקים בדרכונים סובייטיים אינו ידוע.

שר־החוץ סיפר, כי בקשת הסובייטים הוגשה בעת מיתקפת ארה"ב על לוב והיא לא חודשה אלא בחודש יולי, כאשר הסובייטים יזמו פגישת הבנה בהלסינקי.

המשלחת הסובייטית לשיחות מונה שלושה דיפלומאטים בדרג ביניים, עובדי אגף המזרח־התיכון במשרד־החוץ במוסקווה.

שר־החוץ אמר, כי במשרד־החוץ בירושלים מכינים תזכיר על יהודי ברה"מ ועל עמדת ברה"מ במדיניות המזרח־התיכון.

ראש־הממשלה שמעון פרס אמר, כי המפגש בהלסינקי הוא הזדמנות להציג בפני הסובייטים את ענייננו. במפגש הלסינקי, אמר שמעון פרס, יועלה עניין יהודי ברה"מ, אסירי־ציון ועליית היהודים. כן ידונו היחסים הדיפלומאטיים בין שתי המדינות ותפקידה של ברה"מ באיזור.

במהלך הדיון שהתפתח בעקבות דיווחי ראש־הממשלה ושר־החוץ, נחלקו השרים בין התובעים להצגת נושאי יהדות ברה"מ כתנאי לקיום המפגש בהלסינקי. בראש התובעים זאת עומדים השרים ארנס ושריר, ולעומתם שרים שמעדיפים לקיים את המפגש בבחינת הזדמנות להידברות עם נציגים רשמיים של ברה"מ ובתוכם השר דוד לוי.

הממשלה רשמה לפניה, כי המשלחת הישראלית תעמיד בראש סדר היום את שאלת יהודי ברה"מ, שחרור אסירי־ציון והתרת עלייתם לישראל של היהודים הרוצים בכך.

הדלק יתייקר

(המשך מעמ' 1)

הממונים על רכישות הנפט של ישראל מצפים עתה לצעדיה של מקסיקו, המנויה גם היא עם ספקי הנפט העיקריים, אלא שעל־פי חוזה הקנייה עם מדינה זו נקבע מחיר הנפט שלה רק שבועיים לאחר מועד הטענתו בנמל היציאה.

ראש מינהל הדלק, שמעון גלבוע, מסר ל"דבר", כי בחודש שעבר קנתה ישראל נפט במחיר ממוצע של 6.97 דולאר לחבית. לא ניתן לפרסם את רמת מלאי הדלק שבידי ישראל, אך אם תימשך המגמה הנוכחית בשוק הנפט העולמי יש להניח כי לקראת החורף ישובו המחירים ויעלו.

כבאים מחבל פונג'אב שבהודו מציגים בפני הצלמים את רגליהם השבורות ואת החבורות האחרות שספגו, בשעה שהקצין הורה להם לקפוץ שוב ושוב ממשאית כיבוי־אש. עדי ראייה סיפרו, כי הקצין היה שיכור, נופף באקדחו ודרש מאחד הכבאים לעלות לראש תחנת הכיבוי ו"להתפוס איזו טיסה". (צילום: א.פ.)

דקל יבקר בוואשינגטון

מאת אמיר אורן, סופר "דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — סגן שר הבטחון מיכאל דקל יבקר השבוע בוואשינגטון וייפגש לשיחות עם מקביליו בפנטאגון ובבסיס רייט־פטרסון.

דקל הגיע לניו־יורק לביקור פרטי, שהוסב לגיחה לאקדמיה הצבאית בווסט־פוינט מחר, שם יקדמו משמר כבוד, ולפגישות עם תת שר ההגנה ויליאם טאפט ועם תת שר־החוץ ג'ון ויטהד.

ביקור דקל מתחרה בחשיבותו עם ביקור נציב שרות בתי הסוהר רפאל סויסה, אורח מקביליו בממשל. סויסה הביא עמו גירסה מקוצרת של "מאחורי הסורגים", סרט וידאו על הכלא הישראלי.

אש"ף קורא לפסגה דחופה

בגדאד (רויטר). ארגון אש"ף קרא אתמול להידוק היחסים עם ירדן ועם סוריה ולקיום פגישת פסגה ערבית, כדי לדון בשיחות פרס־חסן במארוקו. ההודעה פורסמה בתום שני ימי דיונים של הוועד המנהל של אש"ף, שהתכנס בבגדאד.

בהודעה נאמר, כי יחסי ירדן עם הפלשתינים חייבים להיות הדוקים יותר וכי יש להחזיר את היחסים עם סוריה למצב נורמאלי. עם זאת דחתה הנהגת אש"ף את תוכנית הפיתוח הירדנית לשטחים הכבושים והגדירה אותה כחלק מתוכנית ישראלית־אמריקאית, שנועדה להנצחת הכיבוש.

בהודעה גם קידמה הנהגת אש"ף בברכה צעדים מצד מס קבוצות פלשתיניות לאיחוד מחדש של אש"ף וקראה לפלגים האחרים להיענות ליוזמה אלג'ירית לכנס ועידת איחוד פלשתינית. אש"ף גם חזר על קריאתו לוועידה בינלאומית לשלום במזה"ת, שתכלול את אש"ף כמשתתף שווה זכויות וכן את חמש חברות מועצת הבטחון.

הוועדה המרכזת אישרה דו"ח ועדת זנבר:

התקציב שנקבע עם הממשלה אינו מאפשר הפיתוח בקופ"ח

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

דו"ח ועדת "זנבר" שבדקה את ההשלכות האופרטיביות של דו"ח יעקב גדיש לשיקום קופת חולים, אושר אתמול על־ידי הוועדה המרכזת של ההסתדרות.

אחת המסקנות הבולטות של הדו"ח היא כי הסכום של 5 מיליון דולאר שנקבע בהסכם עם הממשלה כדי לסייע לקופ"ח אינו עונה כלל על צרכי הפיתוח המינימאליים של שירותי הקופה. בראש הוועדה, שמינה מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר, עמד הגזבר לשעבר משה זנבר וכן יו"ר האגף לבטחון סוציאלי בוועד הפועל, דב פלג, יו"ר הנהלת קופת חולים, פרופ' חיים דורון. הוועדה קיימה 12 ישיבות.

הוועדה ממליצה לנצל בצורה מירבית את המתקנים הרפואיים והציוד הרפואי של בתי החולים, כן היא קובעת כי יש לתת עדיפות לפיתוח הרפואה המקצועית המשולבת הניתנת במתקני הקהילה כדוגמת המרפאה המקצועית הקיימת בקרית מוצקין. עוד ממליצה הוועדה להקים כינוסי ועדות יעוץ משותפות להנהלה, לרופאים ולעובדים במישור המקומי. כמו כן מומלץ להרחיב את שיטת המשמרות (יום עבודה ארוך) במרפאות העירוניות של קופת חולים.

ההסת' תיאבק נגד פיטורי ברוך חקלאי

מאת סופר "דבר" לענייני עבודה

יו"ר האגף לארגון ולמועצות פועלים גדעון בן־ישראל ונציג לשכת התיאום של האירגונים הכלכליים יוסי גבעון, הבהירו לשר העבודה והרווחה משה קצב, כי המוסדות שהם מייצגים לא יעברו לסדר היום עם פיטורי מנהל שירות התעסוקה ברוך חקלאי.

השניים נפגשו עם השר ביום ה' האחרון ביוזמתו.

לדברי בן־ישראל, פיטורי־של חקלאי הם חלק ממזימה לפגוע בשורה של הישגים סוציאליים, שהושגו במהלך שנים ארוכות תוך שיתוף־פעולה עם המעסיקים הפרטיים.

פיטורי חקלאי הם המשך ישיר לפגיעה בביטוח הלאומי, במכון לפריון העבודה, וההסתדרות, לדבריו, תיאבק בכל האמצעים כדי להחזיר את חקלאי למקומו ולמנוע המשך של הרס מערכת השירותים הממלכתיים שנבנו על־פי תפיסת עולם ולא על־פי שיקולים פוליטיים.

26 מתנדבי משא"ז ביחידת שיטור ימי במרינה בתל־אביב, שסיימו את הקורס הבסיסי להכשרתם וקיבלו תעודות סיום. השבוע יעברו מבחני שיט משטרתיים ויקבלו תעודות הסמכה ובכך יהיו ליחידה מבצעית מלאה. היחידה הוקמה לפני כחודש והיא מבוססת על מתנדבים בעלי מקצועות ימיים, או רקע ימי, בעלי כישורים המאפשרים להם לסייע למשטרה בפעילות שיטור ימי. במהלך החודש האחרון הפעלו המתנדבים בפעילויות מבצעיות רבות שכללה: חיפוש נעדרים (אותרו שני גופות), חילוץ והצלת שחיינים, גולשים וסירות במצוקה. ביחידה יש כבר פצוע ראשון: קצין משטרה מתנדב ביחידה, שבים סוער ניסה לסייע לשני גולשים לחזור לחוף ובין גל למשנהו נחת על צידו ונחבל בצלעותיו. היחידה תיחנך רשמית עם קבלת מדי משטרה לכל חבריה. כאן מפקד המשמר האזרחי, ניצב ברוך לוי עם מקבלי תעודות סיום.

הנחיות לטיפול בחומרים רעילים

המוסד לבטיחות ולגהות הוציא לאחרונה לעבר הנחיות לטיפול יעיל ובטוח בחומרים רעילים ומסוכנים בהם משתמשים מפעלי תעשייה, גורמי מסחר, בתי־חולים וגורמים עסקיים וציבוריים נוספים. בדיקה שערכו מומחי המוסד מצביעה על כך כי בארץ משתמשים כל יום ב־400 חומרים רעילים ומסוכנים. תקלה באחסונם ובייצורם עלולה להביא לתוצאות הרות־אסון ולנזקים כבדים.

ההחלטה לפתח מערכת הנחיות לטיפול בחומרים רעילים ומסוכנים באה בהמשך לניסיון המצטבר של המוסד לבטיחות ולגהות בנושא. המוסד סיים באחרונה הכשרת 1500 עובדים, נהגים, מחסנאים ומנהלי חברות הובלה העוסקים בטיפול ובשינוע חומרים רעילים ומסוכנים.

סוכם שטר הבוררות

(המשך מעמ' 1)

"ציון־דרך חשוב"

ראשי הצוות הישראלי למו"מ אברהם תמיר ודוד קמחי והשגריר משה ששון אמרו אמש ל"דבר", כי ההסכם על שטר הבוררות וההבנות שהושגו בנושאים הבילטראליים בין מצרים לישראל מהווים ציון־דרך חשוב ביחסי שתי המדינות. תמיר הודה אתמול בישיבת הסיכום של המו"מ לצוות המצרי ולצוות האמריקאי על תרומתם להצלחת השיחות. הוא הגדיר את ההסכם שהושג כמימוש יעד חיוני, שיסלול את הדרך לשיפור יחסי מצרים־ישראל ולהרחבת התהליך המדיני באיזור. תמיר הדגיש את חשיבות גורם הזמן בסיום העבודות הטכניות בשטח טאבה ובבחירת שלושת הבוררים.

דיווח לפרס

תמיר סיפר לסופר "דבר", כי הוא דיווח אמש לראש הממשלה פרס על השגת ההסכם, ופרס בירך אותו והביע את שביעות רצונו מההישג. להערכת מנכ"ל משרד ראש הממשלה, תהליך הבוררות יוכל להתחיל להתבצע בז'נבה בראשית אוקטובר, לאחר שהדרג המדיני יאשר את טיוטת השטר וישלמו שאר הסידורים הנוגעים לו. בכוונת תמיר לצאת לז'נבה בקרוב עם מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי, כדי לדון בהכנת הסידורים הטכניים לבוררות.

"עידן חדש"

מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי אמר בנאומו בישיבת הסיכום של המו"מ, כי הוא שמח על השגת ההסכם וכי הוא מוצא לנכון לציין, שממלא־מקום ראש הממשלה ושר החוץ יצחק שמיר, ועמיתו המצרי עבד אל־מגיד אמרו, שעם חתימה על השטר יתחיל עידן חדש ביחסי ישראל־מצרים. קמחי ציין, שהצד הישראלי למו"מ שבע רצון מכך שעתה ניתן יהיה להסיר את שאלת טאבה מעל סדר־היום של יחסי מצרים־ישראל ולהתמסר להכנסת תוכן חדש ביחסי שתי המדינות. גם הוא שיבח את התפקיד שמילאו המתווכים האמריקאים במו"מ.

לדעת קמחי, תצטרך עתה הממשלה לבדוק באיזו מידה טיוטת השטר המוסכמת וההבנות שהושגו עם המצרים בשאר מרכיבי עיסקת החבילה, עונים על החלטת הממשלה בת 14 הנקודות, שאישרה בשעתה את פתרון מחלוקת טאבה בדרכי בוררות.

שגריר ישראל במצרים משה ששון אמר אמש ל"דבר", כי השגת ההסכם על שטר הבוררות מהווה ציון דרך העשוי לפתוח תקופה חדשה ביחסי ישראל־מצרים בהקשר הדו־צדדי ובהקשר של סיפור הסיכויים לקידום תהליך השלום באיזור.

המתווך האמריקאי מרפי שיבח את הצדדים על השגת ההסכם וציין שהדבר מוכיח שגם בדרכים דיפלומאטיות ניתן לפתור סכסוכים בין המדינות באזור. מרפי יצא אמש לישראל יחד עם חברי המשלחת הישראלית, והוא אמור לשוב לקאהיר לשיחות סיכום עם שר החוץ המצרי, ואחר־כך לחזור לארה"ב.

הרוגה ושלושה

(המשך מעמ' 1)

ה"סובארו" ישבו שני בני־אדם, והם נפצעו פצעים קלים כתוצאה מהפגיעה.

נהג ה"סראנגיט", בן 24, תושב ירושלים, שהיה לבדו במכונית, נעצר לחקירה.

היועצת המשפטית של המשטרה נפצעה

היועצת המשפטית של המשטרה תנ"צ חנה הירש, נפצעה אתמול בבוקר פצעים קלים כאשר רכב משטרתי שבו נהגה התנגש באוטובוס בירושלים.

כתוצאה מההתנגשות, שאירעה בשכונת קטמון, ניזוקה המכונית המשטרתית נזק כבד. בין נוסעי האוטובוס לא נפגע איש.

נסים שריין

(המשך מעמ' 1)

התקשרויות במשק ושל קבלת עובדים לשירות הציבורי. הקפאות אלו יופשרו בכל משרד ומשרד לאחר שיגיש לאוצר תוכנית מפורטת לקיצוץ תקציבי והיא תאושר. הצעת הקיצוץ שהגיש נסים תידון בישיבת הממשלה הבאה, בעוד שבוע, ובה ישלים את הסקירה נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו.

השר גד יעקבי הביע אתמול את הסתייגותו מקיצוץ בגובה המוצע ומכך שהדיון בתקציב הובא לממשלה במנותק מנושאים כלכליים חשובים אחרים שיש להחליט בקשר אליהם.

יעקבי הגיש לראש הממשלה הצעה משלו, שבבסיסה קידום התנאים לצמיחת המשק: הורדת המיסוי על העבודה; גידול בשכר ללא הגדלת עלויות העבודה; הקטנת מספר העובדים בסקטור הציבורי; המשך מדיניות הריסון, עידוד היצוא, גיוס השקעות בחו"ל, מכירת חברות ממשלתיות, טיפול מיוחד באבטלה בעיירות הפיתוח, הגברת גיוס ההון של הסקטור העסקי ועוד.

סופר "דבר" מעיר, כי הגירעון בצד ההוצאות (כולל אשראי) בהיקף של בילארד ד־177 מיליון ש"ח נכוסה מן העודף המצטבר בתקציב. עובדה זו תכביד על האוצר בבואו לשכנע את השרים לקצץ בתקציביהם כבר בשנת הכספים 1986. אך לסופר "דבר" נודע, כי באוצר יסתפקו בבואה בקיצוץ חלקי בלבד בשנה זו, ובלבד שתקציב השנה הבאה יהיה קופחת ב־475 מיליון ש"ח.

יהושע כהן למנוחות

מאת אמיר רוזנבליט, סופר "דבר"

מאות אנשים מכל הארץ השתתפו אתמול בהלווייתו של יהושע כהן בן 64, מראשוני שדה בוקר, מבכירי הלוחמים של לח"י ומידידיו הקרובים של דוד בן גוריון, אשר מת ביום שישי מהתקף־לב.

אישים רבים בכל קצות הקשת הפוליטית בארץ הגיעו כדי לחלוק כבוד אחרון לאדם שהוגדר בפי מקורביו כ"דמות מתנכת, הירואית וצנועה, החוצה קווים ומחנות". היו שם חבריו ללח"י: ממלא מקום ראש הממשלה ושר החוץ, יצחק שמיר עם רעייתו שלומית, ד"ר ישראל אלדד וח"כ גאולה כהן. לצידם פסעו אחרי הארון סגן ראש הממשלה ושר החינוך יצחק נבון, ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, ח"כ הרב חיים דרוקמן, משורר השמאל יבי, בני משפחתו של בן גוריון, מתיישבים מ"ש מזר גיסא וחברי ההתיישבות העובדת באיזור גיסא.

ד"ר אלדד ציין כי כהן אפיין את דור בפרטיזאניות, באינדיבידואליזם ובנטילת האחריות האישית על כל העם היהודי. "האיש הזה מעולם לא הגדיר את עצמו בנוסחאות פוליטיות והחלל שהותיר אחריו גדול מנשוא", אמר.

פרס שלח זר

יהושע כהן נטמן בבית העלמין של שדה בוקר לצד רעייתו נחמה שמתה לפני כשנה. בנו חמי אמר "קדיש" וחברת קבוץ קראה שיר שכתב. על קברו הונח זר ששלח ראש הממשלה, שמעון פרס, וכן זרי הלח"י, שדה בוקר והמדרשה הסמוכה.

לחברנו אברהם ממן
אתך באבלך במות
אביך ז"ל
בנק הפועלים בע"מ
סניף קרית שמונה
ההנהלה והעובדים

לחברתנו מוסיה גורפינקל
אתך באבלך במות
אמך ז"ל
בנק הפועלים
סניף מרכזי
ההנהלה והעובדים

עם המשפחות וקבוץ חפצי־בה
המומים וכואבים
את אסונכם הכבד
בית הזורע

לחמי, ראומה, למשפחה
ולבית שדה בוקר
אתכם באבל הכבד על מותו של
יהושע כהן ז"ל
החבר והידיד
קבוץ משאבי שדה

לחברינו
איציק ורבקה
ולמשפחותיהם
משתתפים באבלכם במות האב
יפה ניב
בית הזורע

בהילוך גבוה

שר החינוך, יצחק נבון, ייפגש היום עם מנכ"ל רשות השידור, אורי פורת, כדי לדון בהארכת הקדנציה של עורך „מבט", מיכאל קרפין (בתמונה), העומדת להסתיים בי־מים הקרובים. נראה כי לקראת סיום הקדנציה של קרפין נכנסו הגורמים הפולי־טיים למעורבות גבו־הה בנושא. שר החינוך סבור כי אין כל הצד־קה להדיח את קרפין לאור תודשי השקט היחסי בטלוויזיה ומאז נכנס חיים יבין לתפקיד מנהל הטלוויזיה. גם מלשכת ראש הממשלה יצא מסר לפיו מעוניין ראש הממשלה בשמירת המצב הנוכחי ובהארכת כהונתו של קרפין. המועמד האחר לתפקיד עורך „מבט" הוא יעקב אחימאיר. בחוגי המערך חוששים ממינויו בעיקר לאור העובדה כי אחיו, יוסי אחימאיר, משמש כיועצו לענייני תקשורת של ממלא מקום ראש הממשלה, יצחק שמיר.

יעל ארמוני

שעל המוסר

למשלחת המומחים החקלאית המצרית היה הביקור בחוף „לנה גל" בצפון־מזרח הכנרת שלשום בצהריים כמשב רוח רענן לאחר ביקור מקצועי שערכו ביישובי דרום רמת הגולן, ביקור ראשון מסוגו של משלחת חקלאית באיזור. בהגיעם לחוף הומה המתרחצים גילה ראש המשלחת, ד"ר סעיד תקיפות רבה ואסר על חבריו לרדת מן האוטובוס ולהזין עיניהם מקרוב בקהל הרב. אלה נאלצו להפעיל את מצלמותיהם מתוך האוטובוס. נסיונם של המצרים לשכנע את ראש משלחתם כי יתיר להם לשוב לחוף לאחר ארוחת הצהריים בטבריה נתקל בסירוב מוחלט מצד ד"ר סעיד שהיה לא רק ראש המשלחת אלא גם האחראי על המוסר בה.

שמעון וייס

מישאל

לראש עיריית חדרה, יחיאל כהנא (בתמונה), אכפת מה חוש־בים תושבי חדרה על העירייה. לכן שלח בי־מים אלה שאלון ל־14 אלף בתי אב בעיר, ובו עשר שאלות על העיר ועל פעילות העירייה. כהנא אומר כי השאלונים יעזרו לו לקבוע סדר עדי־פויות לפעולות העי־ריה. וכדי שלא יתחמ־קו מלמלא את השא־לון ולהחזירו לעירייה מבטיחים גם כי בין המשיבים תתקיים הגרלה נושאת פרסים.

חנה מאר

המחליף

מנהיג האיגודים המק־צועיים בארה"ב, ליין קירקלנד (בתמונה), מינה בשבוע שעבר את טום קאהן למנהל המחלקה הבין־לאומית של תנועת איי־אפ־אל־סי־איי־או. למרות שמו, אין קאהן בן ה־47 יהודי, אך קרוב לענייני ישראל מאז כיהן כעוזרו של סנ־טור הנרי ג'קסון ואחר כך כעוזרו של קירקל־נד לענייני חוץ. הוא מחליף את אירווינג בראון, מנהלה הוותיק של המחלקה הבין־לאומית בתנועת האיגודים, שפרש לגימלאות מטעמי בריאות.

זכרונות ובקשות

בשביל אלוף פיקוד הצפון, יוסי פלד, היה אתמול המיפגש עם ראשי העדה הבדואית בצפון הזדמנות להעלות זכרונות מהתקופה שבה שירת בצפון יחד עם חיילים וגששים בדואים רבים. כבר אז יצא שמו של אבו חסיין, מוכתר הכפר ביר־אל־מכסור שליד שפרעם המומחה לסולחות בצפון. אתמול היה אבו חסיין ראש המשלחת הבדואית שנתקבלה לשיחת היכרות אצל האלוף החדש. הבדואים ביקשו בפגישה לדאוג לחיילים המשוחררים בני העדה, שרבים מהם מובטלים, ולבדוק את אפשרות העסקתם במשטרה או בזרועות הבטחון האחרות. הם גם התלוננו בפני אלוף הפיקוד על מחסור חמור בשירותים ובבתי ספר ב־14 ריכוזי הבדואים בצפון. האלוף פלד הבטיח לחברי המשלחת לסייע בכל יכולתו בעיקר בנושא החיילים המשוחררים.

שמעון וייס

הכל בסדר

הכל בסדר, מסמן הנשיא רייגן בידו כשיצאו, הוא ורעייתו ננסי, את בית החולים של הצי במרילנד. הנשיא עבר בדיקה אורולוגית בת שעתיים אשר לדברי רופאו לא העלתה „כל ליקוי או הוכחה לגידול או כל מחלה אחרת".

תמיכה

שגרירה החדש של צרפת בישראל, אלן פירה ורעייתו היו אתמול אורחיו של ראש עיריית חיפה, אריה גוראל. בקבלת פנים שנערכה לכבוד התבטא השגריר גם בעניינים מדיניים וציין כי צרפת תתמוך בכל צעד שיוביל לדיאלוג במזרח־התיכון והדגיש את מחוייבותה של ממשלת צרפת, זו החדשה כמו הקודמת, לאיזור. לדבריו, קשה אמנם לצרפת, כמדינה זרה, להתערב בסכסוך, אולם אם תתבקש לעשות כן היא תיענה לבקשה. בעניין אחר הוסיף פירה כי הוא תומך ביוזמתו של גוראל להקים בחיפה מרכז קהילתי ומרכז לתרבות צרפת שישא את שמו של גסטון דפר, מי שהיה שר הפנים של צרפת וראש עיריית מרסיי, העיר התאומה של חיפה. גם בקשה היתה לו והיא הופנתה לאמצעי התקשורת: לשדר תוכניות גם בשפה הצרפתית...

אריאלה ראובני

סיבה טובה

„בעת האחרונה הור־גלנו להתמוטטויות ופשיטות רגל של חב־רות, חלקן מבוססות. אני שמח שזו איננה מסיבת הפסדים אלא נערכת לכבוד חלוקת רווחים בעקבות מאזן חיובי". דברי תדי קאופמן (בתמונה), מז־כיר מועצת פועלי תל־אביב, בטקס חלו־קת רווחים לעובדי „כור" בו השתתפו גם מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, ונציג חברת העובדים, מולי הדר.

פורש

ראש עיריית קרית־גת, ח"כ דוד מגן (לי־כוד), עומד לפרוש בחודש הבא מכהונתו אך טרם קבע את המו־עד המדויק לצעד זה. המיועד להחליפו הוא ממלא מקומו וחבר סיעתו, זאב בוים. למגן (בתמונה) הוכש־רה לשכה בבניין ה־משרדים של החברה הכלכלית לפיתוח קרית גת, חברה עירו־נית שהוא מכהן כיו"ר מועצת המנהלים שלה.

דני צדיקוני

שעתיים לאחר ששוחררה ממעצרה, נפגשה ביום שישי האחרון הלן זוסמן, יו"ר המפלגה הליברלית בדרום־אפריקה עם מזכ"ל נעמת, מאשה לובלסקי. השתיים נפגשו בביתה של זוסמן, חברת הפרלמנט הדרום־אפריקאי (והאשה היהודיה בו) הלוחמת למען שיוויון זכויות לשחורים, שנאסרה בעקבות ביקורה בבית־ספר של השחורים ברובע סוואטו. לובלסקי השתתפה – האשה הלבנה היחידה – בוועידה ראשונה של ארגון גג חדש הכולל את כל ארגוני הנשים השחורות בדרום־אפריקה. משם שבה לישראל אתמול.

על אף ריבוי התאונות הקטלניות לא תופעל משטרת תנועה ארצית

מאת נתן רועי, סופר „דבר" לענייני משטרה

ראש אג"ם במטה הארצי של משטרת ישראל, ניצב משולם עמית, הודיע אתמול רשמית כי אין בדעת המשטרה להפעיל את משטרת התנועה הארצית שעליה דובר לפני כניסת רב־ניצב דוד קראוס לתפקידו כמפכ"ל המשטרה. זאת, למרות העלייה במספר תאונות־הדרכים הקטלניות בחודשים האחרונים.

בהודעת המטה הארצי נאמר אתמול בשמו של ניצב משולם עמית: „אין בדעת המשטרה לדון מחדש בנושא הקמתה של משטרת תנועה ארצית. העלויות הדרושות להקמת המשטרה הזאת, שנושאי טיפולה יהיו זהים לפעולות שנעשות היום, הן גבוהות וטוב אם המשטרה תערוך בדיקות בתחומים חדשים, כמו למשל בדיקת המערך הרפואה התעבורתית הנסמכת על המערך הרפואי הקיים לבדיקת כושרם של הנהגים במועדים קצובים ועל־פי הקריטריונים שייקבעו, ביניהם: חיוב התקנת 'קופסה שחורה' ברכב כבד וברכב ציבורי המסיע נוסעים, בחינת הגבלות וסימון שיש להטיל על נהגים חדשים והגברת מערך החינוך וההדרכה בנהיגה מונעת במגזר האזרחי והצבאי".

סגל הפיקוד הבכיר של משטרת ישראל דן אתמול בנושא תאונות־הדרכים ובחן דרכים להתמודדות בקטל בדרכים. על פי הנחיית המפכ"ל, תגביר המשטרה את נוכחותה בשטח ותשים דגש יתר על אכיפת חוקי התעבורה ובעיקר אותן תקנות שהפרתן גורמת לתאונות־דרכים. המשטרה מתכוונת לצמצם חופשות של אנשי המשטרה, להאריך משמרות שוטרים, ולהפעיל מתנדבים רבים יותר מקרב אנשי משמר אזרחי. חלק מפעילות מוגברת זו יבוא על חשבון משימות אחרות של המשטרה.

לווינגר: רבין אחראי לירי במתנחלי יריחו; צה"ל: האחראים הם אלה שפרצו המחסום

מאת אוריאל בן עמי, סופר „דבר"

הרב משה לווינגר האשים אתמול במסיבת עתונאים את שר־הבטחון באחריות לירי על המתנחלים שפרצו את מחסום צה"ל באיזור. דובר צה"ל הגיב על הדברים שנאמרו במסיבת העיתונאים ומסר בשם מקורות צבאיים בכירים, כי פריצת מחסומי צה"ל הינו מעשה חמור המטיל על יוזמיו אחריות לחיי אדם.

במסיבת העיתונאים אמרה דניאלה וייס, מזכירת „גוש־אמונים" כי „עצם האיסור על יהודים להתיישב ביריחו ובכל מקום שהוא הינו איסור גזעני ואנו מוחים עליו. נמשיך לפעול שלא יהיה „יודנריין" בשום מקום בארץ־ישראל".

עו"ד אליקים העצני אמר, כי היו שתי תקריות וצה"ל הסתיר אחת מהן, אולם הדברים שמסר לא היו נכונים. העצני טען שלא היתה שום כוונה לפרוץ את מחסומי צה"ל בדרך ליריחו. „אין צורך לומר מלה נוספת על הזנעות המשתוללת נגד יהודים בחברון ובשכם. בנצרת־עלית יש כבר עשרה אחוזים ערבים ואילו בחברון ובשכם יש כהניים בכיוון ההפוך", אמר העצני.

מקורות בכירים בצה"ל חזרו והדגישו, כי לא יעלה על הדעת שגורם כלשהו לא יישמע להוראות צה"ל במחסום כלשהו. החיילים שהשתתפו באירוע יריחו היו אמורים לעסוק באימונים ובשמירת גבול הירדן וכל סטיה ממשימתם מזיקה. הם הוסיפו, כי בעבר כבר פרצו כלי־רכב ישראלים גנובים מחסומים ביהודה. בשומרון למסרות פשעים חמורים. המקורות טענו שהמתנחלים ברכב ה„טרנזיט" לא שעו לאזהרת קצין צה"ל לעצור, ואז ירה באוויר וכך, במחסום, נעצרה לבסוף.

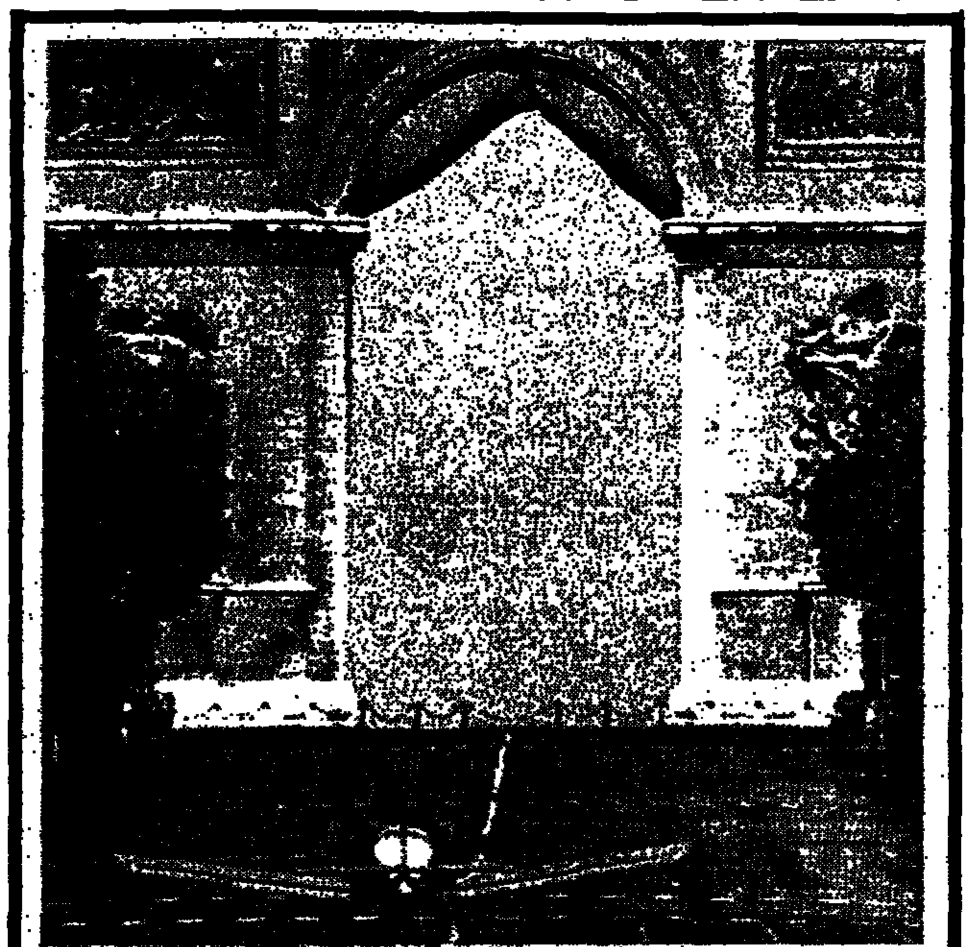

טייס תובב הצליח להנחית אתמול בבוקר את המטוס שבתמונה מדגם „ראלי 80" לפני שער הנצחון בשאנז־אליזה בפאריס [illegible] – מאת סופר „דבר" בפאריס, גדעון קוץ. הטייס, אלברט מאלטר, נעצר אגב העובדה שהשדרה נסגרה לתנועה בגלל צילומי סרט פרסומת לקידום מועמדות פאריס לאירוח האולימפיאדה ב־1992. לפני שנעצר הסביר הטייס כי עשה את המעשה כמחאה על שנעצר שלא כדין במרוקו. (צילום: א.פ.)

העידן הבא במכוניות מסחריות התחיל

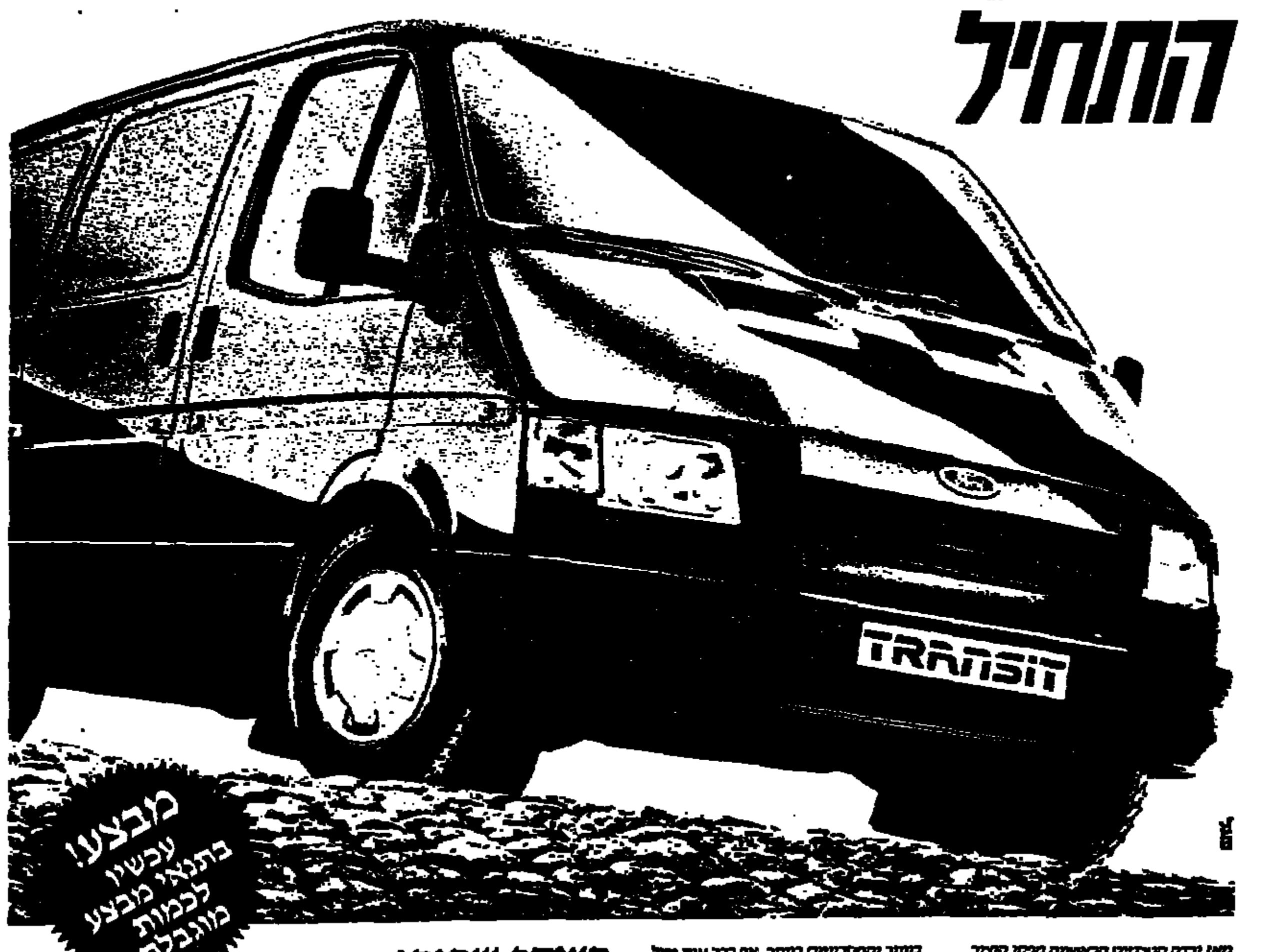

זו לא רק התפתחות זו גם מהפיכה.

מאז ירדה הטרנזיט הראשונה מפסי הייצור ועד היום נמכרו מספר מדהים של מעל 2 מיליון כלי רכב מדגם זה. וזו ללא ספק אחד מסיפורי ההצלחה הגדולים בענף הרכב המסחרי במאה הנוכחית. עכשיו הגדיל הפרק החדש.

מדוע מבאות לסבון חברת פורד לבצע שינויים ברכב כל־כך מצליח, החולש על שליש משוק המכוניות המסחריות בעולם? התשובה פשוטה: כדי לעשות את אותו רכב מוצלח עוד יותר. פורד שילבה בתכנון הטרנזיט החדשה את כל התכונות המצליחות של הטרנזיט בשנים האחרונות עם הטכנולוגיות המודרניות המתקדמות ביותר.

הטרנזיט החדשה הסכנית ונוחה עוד יותר, בעלת כושר העמסה גדול יותר ונוחיות גישה להעמסה טובה עוד יותר.

פריצת דרך בצריכת דלק והוצאות אחזקה.

פורד עשתה את הטרנזיט החדשה חסכונית יותר לאחזקה. הארודינמיות משפרת באופן דרסטי את מקדם הגרר של המכונית כך שרק מכוניות מעטות יכולות להשוות אליה. מנוע ה־2 ליטר בנזין הוא מבין המנועים האמינים ביותר והחסכוניים ביותר. אף רכב אחר יכול להתחרות בתצרוכת הדלק הנמוכה של מנוע ה־2.5 ליטר דיזל, עם הורקת דלק ישירה. הוסף לכך את מסגרת הגלגלים האמינה של פורד ויש לך טנדר מנוצלת ביותר לחסכון בהוצאות. לטרנזיט החדשה ממסרה בת 5 הילוכים כסטנדרט בדגמי הדיזל ו־4 הילוכים כסטנדרט בדגמי הבנזין.

מימד חדש בנוחיות הנוסעים ובהובלת מטענים.

כאשר לנוחות ולכושר ההעמסה, הטרנזיט החדשה מתוארת בהם עד אפילו יותר מאשר בדגמים הקודמים.

טרנזיט קומבי – השילוב המושלם בין מכונית נוסעים חדישה לבין מכונית מסחרית יעילה. הגישה העיצובית החדישה מאפשרת הסעת 11 נוסעים בנוחות מירבית. זוהי למעשה מכונית פרטית ל־11 נוסעים.

טרנזיט מסחרי – דגמי הטרנזיט המסחרי מעניקים שיפור של 13% בנפח ההעמסה, עם נפח מטען של 6 מטר מעוקבים. ניתן לקבל את הטרנזיט המסחרי גם עם הגבהת גג חלקית. דבר שמשפר את נפח ההעמסה ב־22% נוספים. כושר ההעמסה של הטרנזיט המסחרי, הוא בין הטובים ביותר בין המכוניות המסחריות.

דלת הזזה צדדית חדשה הקלה במיוחד לפתיחה ולסגירה משפרת את הגישה להעמסה ומאפשרת הכנסת מטענים רחבים ללא כל מאמץ.

העיקר שהנהג יהיה מרוצה.

480 מיליון דולר הושקעו בפיתוח הטרנזיט החדשה, תוך שימוש בטכנולוגיות חדישות, חומרים מתקדמים והנדסת אנוש מתוחכמת. כל זאת כדי להעניק לך הנהג את הרגשת הנוחות של נהיגה ברכב פרטי עם השילוב של רכב מסחרי יעיל ופונקציונאלי. בטרנזיט החדשה, בתא הנהג 30% יותר שטח חלונות וגם דלתות רחבות יותר. המושבים נוחים ובטוחים. אפילו יותר מהתקנים המחמירים של השוק האירופאי המשותף. בדגמי הטרנזיט החדשים מערכת מיתלים קדמיים עצמאיים נפרדת לכל גלגל המעניקה נוחות רבה בנהיגה ושליטה מעולה ברכב. הוסף לכך את יתרון ההנעה האחורית המבטיחה אחיזת כביש מעולה ונהיגה בטוחה ונעימה – ויש לך את השילוב המושלם של מכונית נוסעים חדישה ומסחרית מעולה.

הכנס עוד היום לאחת מסוכנויות פורד ברחבי הארץ.

בסיפור ההצלחה הנקרא פורד טרנזיט העידן החדש התחיל גם אצלך.

Ford

פורד טרנזיט החדשה

הברה ישראלית לאוטומובילים בע"מ מפיצי פורד בישראל

תל־אביב, רח' יגאל אלון 59 פינת יצחק שדה, טל. 03-333221.

ירושלים, רח' המלך דוד 14, טל. 02-226141, חיפה, רח' יפו 145, טל. 04-531171.

סוכני משנה: [illegible]

ראש המודיעין הלבנוני ביקר בחשאי במצרים

מאת דן אבידן, שליח „דבר" לקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר"). – ראש המודיעין הצבאי הלבנוני הגנראל המארוני סימון קסיס קיים בסוף השבוע שעבר ביקור חשאי במצרים ונועד עם הנשיא מובארק. בפגישה מסר הגנראל הלבנוני לנשיא המצרי שדר מאת נשיא לבנון אמין ג'ומייל.

בתקופת מלחמת לבנון, קיים הגנראל קסיס מגעים עם ישראלים רבים, ואז נחשב אחד מידידיו של מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי. קסיס מסייר עתה בכמה ממדינות ערב, בשליחות הנשיא ג'ומייל.

בסוף השבוע, נועד מובארק גם עם שר התיירות המצרי, שמסר לו דיווח על תוצאות ביקורו בישראל ועל שיחותיו עם שר התיירות אברהם שריר.

מצרים מודאגת מהתקרבות סודאן ללוב ולאיראן

מאת דן אבידן, שליח „דבר" בקאהיר

קאהיר (מיוחד ל„דבר"). – מצרים מודאגת מסימנים שונים, המעידים על המשך תהליך ההתקרבות בין סודאן ללוב ועל כוונת הממשל הסודאני החדש לפתוח בקרוב בהידברות עם משטר חומייני באיראן.

שלשום נודע, כי בביקורו הנוכחי בלוב חתם ראש ממשלתה החדש של סודאן סאדיק אלמהדי על הסכם נוסף לשיתוף פעולה צבאי בין סודאן ללוב.

בביקור נחתם גם הסכם להספקת נפט לובי לסודאן בתנאי תשלום נוחים.

עתה מתקיימים מגעים להכנת ביקור של ראש ממשלת סודאן בטהראן מיד לאחר ביקורו במוסקווה, האמור להיפתח היום.

ההערכה היא, כי אלמהדי מבקש לפתוח ביוזמת תיווך חדשה בין איראן לעיראק.

הממשל בארה"ב מסבסד מכירת חיטה לסוריה

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – הממשל האמריקאי מסבסד מכירת חיטה ופריטים חקלאיים נוספים לסוריה – דיווח בשבוע שעבר עלון הרשות של שדולת איפא"ק, „ניר איסט ריפורט", בהסתמכו על פרסומי משרד החקלאות בוואשינגטון.

סוריה זכאית לרכוש 700,000 טונות חיטה מסובסדת, במחיר זהה לזה המוצע לה על־ידי מדינות אירופה. הסבסוד אמור לסייע ליצואנים אמריקאים וחל גם על מדינות ערביות ידידותיות יותר לארה"ב, מצרים, סעודיה, עיראק ומארוקו.

נסיך סעודי הודה בקשר להברחת בזי־ציד לארה"ב

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). – נסיך סעודי הודה בייזום הברחות בזים מארה"ב ושילם כופר בסך 150,000 דולאר תמורת סגירת התיק והימנעות משרד המשפטים האמריקאי מהעמדתו לדין – הודיע משרד המשפטים בסוף השבוע.

„וול סטריט ג'ורנאל" זיהה את הנסיך כבאדר איבן עבדול עזיז, סגן מפקד המשמר הלאומי של סעודיה, ששילם את הכופר בהמחאה משרד האוצר הסעודי.

פקיד בכיר במשרד המשפטים שיבח את שיתוף הפעולה הסעודי בחקירה והדגיש, כי הסעודים התחייבו להמנע מנסיונות דומים להבריח שופות ציד נדירים מארה"ב וכי לא היה טעם בהוצאת צו הסגרה נגד הנסיך, בהעדר הסכם הסגרה אמריקאי סעודי. הנסיך טען כי לא ידע שבהזמינו את הבזים ממתווכים ביצע עבירה.

נרצח מי שהיה רמטכ"ל צבא הודו בעת ההתקפה על „מקדש הזהב" הסיקי

ניו דלהי (סוכנויות הידיעות). – הרמטכ"ל לשעבר של צבא הודו, שעמד בראש הכוחות המזוינים ההודיים בעת ההתקפה על „מקדש הזהב" במארצאר, שבה נהרגו יותר מ־1,000 סיקים – נורה אתמול למוות בעיר פונה.

דובר צבאי מסר, כי גנראל ארון שרידהאר ויידיה בן 60, נורה בעת שנהג במכונית עם אשתו בעיר פונה בעת ששהה בחופשה. שני אנשים רכובים על אופנוע התקרבו למכונית, ירו כמה צרורות ונעלמו מן המקום. ויידיה נהרג במקום ואשתו נפצעה קשה.

ויידיה כיהן כרמטכ"ל בשנת 1984, בזמן ההתקפה על „מקדש הזהב", המקום המקודש ביותר לסיקים. אף כי לא היה אחראי במישרין להתקפה על המקדש, ואף פרש בינתיים מתפקידו. ויידיה נחשב בעיני הטרוריסטים הסיקים כמטרה מספר אחת לנקמה על הטבח שנעשה בסיקים במקום. סוכנות הידיעות ההודית מוסרת, כי באחרונה הגבירו כוחות הבטחון את השמירה על ביתו של הרמטכ"ל לשעבר, בעקבות איומים על חייו.

ישראלי־לשעבר המתמודד בבחירות במדינת ניו־יורק קובל על „ציד מכשפות"

מאת אמיר אורן, סופר „דבר" בארה"ב

וואשינגטון, (מיוחד ל„דבר"). – ישראלי לשעבר, המבקש להיבחר לכהונת סגן מושל מדינת ניו־יורק, טען שלשום, כי דרישת פרקליטי יריבו לעיין במסמכי התאזרחותו בארה"ב היא „ציד מכשפות נוסח מקארתי".

אייב הירשפלד, בן 67, נולד בפולין והתגורר בישראל עד 1950, קודם שעקר לניו־יורק. לדבריו, קיבל אזרחות אמריקאית ב־1959 וברשותו דרכון אמריקאי תקף. לכהונת סגן המושל במדינת ניו־יורק אין חשיבות יומיומית, אך אם ייבחר המושל מאריו קואומו לנשיאות, יתמנה סגנו למושל ותחתיו.

קואומו שכנע חבר קונגרס לוותר על מושבו ולהתמודד על סגנותו, בהנחה שלחבר הקונגרס, מטאן לאנדריין, צפוי קידום. לאנדריין מנסה לסכל את התמודדות הירשפלד על כהונה זו וטוען כי הירשפלד אינו כשיר לכהן כממלא מקומו של המושל.

אם ייבחר הירשפלד במוקדמות המפלגה הדמוקרטית האחר כך בבחירות נובמבר, עלול קואומו להיאלץ לוותר על שאיפותיו הנשיאותיות, פן יתקף על שהעדיף אותן על טובת ניו־יורק.

לאנדריין אמר, כי ביטל את בקשת פרקליטיו לעיין במסמכי ההתאזרחות של הירשפלד, שבהם קיוו למצוא ראיות לכך שאינו אזרח אמריקאי ולפיכך פסול לסגנות המושל בניו־יורק. הירשפלד עקץ את קואומו, בן למהגרים מאיטליה, על ששותפו לבחירות ניסה למצוא פגם בהגירה מארץ אחרת, ועוד ממדינת היהודים.

פעילות חיובית ושיפור באווירה

מאת שמואל רוזנבלום

מגמת השוק החיובית נמשכת בפתיחת שבוע המסחר החדש. עיקר הפעילות ממשיך להתרכז בני"ע הכבדים מסוג: דלק, שופרסל, ים המלח ונכסים. כידוע ני"ע אלה מוחזקים עם קרנות הנאמנות הגדולות. ציבור המשקיעים עדיין מצוי בעמדת המתנה. קיים היסוס רב בקרב המשקיעים אם להזרים כספים לקרנות המניות וישירות לשוק או להשאר בעמדת המתנה זמן נוסף. חלק קטן מציבור המשקיעים נטל כבר החלטה ומזרים בזרם כספי קבוע כספים לבורסה. במצב הנוכחי ישנו סיכוי סביר שהמעבר לבורסה עשוי להתחזק בימים הקרובים, ויחד עימו עשוי נפח העיסקאות לתפוח למימדים גדולים משהורגלנו בעבר. ראוי לציין שאלטרנטיבות ההשקעה בשוק ההון אינן קורצות במיוחד. אפיק ההשקעה הדולרי נותר כיתום מפעילות עקב הקפאת שער הדולר לתקופת זמן נוספת ועקב רעיון סל המטבעות. אפיק ההשקעה בפיקדונות שיקליים מצוי בירידה. (ראה טבלה) אפיק ההשקעה המודד אף הוא אינו מלבב יתר על המידה, שכן המדד הצפוי בקרוב אמור להיות נמוך במיוחד. (לפי כלכלני הבנקים המדד יהיה 0.7% לערך) במצב זה הבורסה מראה ניצני שיפור ועשויה להוות מוקד לכשיבת חלק מהכספים הפנויים.

המסחר בבנקאיות

מגמת הצעים שררה במניות הבנקאיות ומרביתן ירדו בין אחוז עד אחוז וחצי. פועלים ע"ש 1.6%, בל"ל ירדו 1.1%, מזרחי ירדו 1.1%. התשואה בבנקאיות נעה סביב 15% לערך (ראה טבלה) ניתן להעריך שבימים הקרובים, תחלנה הקרנות הסולידיות בלווי משקיעים גדולים ובעלי אורך נשימה, לבצע רכישות בבנקאיות. לדעתנו מהווה המניות הבנקאיות אפיק השקעה מעניין בנתונים העכשוויים.

מניות „פרוייקטים"

עם שיפור האווירה בשוק מתחילות מניות הפרוייקטים לצבור תאוצת שערים. מניות מסוג: כרבג, מישנאל, ליפסקי וחסן זכו לביקושים נאים במיוחד ושערן עלה חדות. הפעילות במניות אלה הינה ספקולטיבית מטבעה ונתונה לשינויי שער חדים וחסרי יכולת חיזוי.

פעילות בכבלי ציון

עפ"י ליחשושים שונים עומדת חברת כבלי ציון להימכר ע"י הממשלה בקרוב. נבחנות כרגע מספר הצעות ממשקיעי חוץ ומחברת תדיראן. שמועות מלמדות על אפשרות סגירת עיסקת כבלי ציון במועד קרוב. באחרונה מורגשת פעילות ערה במניות כבלי ציון תוך המצאותו של קונה גדול בלידר שכנראה יודע את מעשיו היטב. ראוי לציין שהמניה נחשבת למעט ספקולטיבית, חרף היותה חברה טובה במיוחד מהדיבם הכלכלי.

שינויי שער במטחי

מניות פולגת 0.4 עלו כ־3%. מניות פ.י.בי. המשיכו במגמת עליה והוסיפו לשערן 1.9%. מניות הבינלאומי עלו ב־1.4%. מניות פיתוח משכנתאות עלו ב־3.6% לאחר תרדמת קיץ ארוכה למדי. ביקוש של כ־10500 ע.נ. במניות כלל אלקטרוניקה הביא לעלית שער של 2.2%. ראוי לציין שמניות כלל אלקטרוניקה מצויות במשבר ארוך עקב המצאות מוכרים גדולים וחוסר עניין מצד קונים. ספקטרוניקס עלו 2.2% ומניות דובק צברו 2.4%. מניות מנורה 5 נרשמו קונים בלבד ומניות מנורה ושקל עלו 10%. במנורה כזכור חולקה באחרונה הטבה ניכרת. מניות הטבה עלו 0.6% בביקוש קטן יחסית. המשך פעילות חיובית בלווה בעליות שערים נרשם במניות: טבע, אלרן, אי.די.בי. פיתוח ונוספות. מניות אזורים ונכסי אזורים חזרו ל„סורך" ונמשכת בהן מגמת הצעים שיסודה אינו ברור.

תשואות הבנקאיות שבהסדר נכון לתאריך – 10.8.86

אי.די.בי. ר"ג	14.93
אי.די.בי. ב'	14.78
איגוד	15.14
דיסקונט ב'	15.41
דיסקונט א'	15.46
מזרחי ע"ש	15.17
פועלים ע"ש	14.99
בל"ל מטוק	15.06

ריבית בפקדונות שיקליים

תפ"ים	פקים
הסכום בשקלים: 10,000 ש"ח	הסכום בשקלים: 10,000 ש"ח
תקופה: יומית	תקופה: 14 יום
בנק לאומי: 0.040	בנק לאומי: 15.50 שנתי
בנק הפועלים: 0.040	בנק הפועלים: 14 שנתי
בנק דיסקונט: 0.030	בנק דיסקונט: 15 שנתי
בנק המזרחי: 0.082	בנק המזרחי: 12 שנתי
בנק הבינלאומי: 0.036	בנק בינלאומי: 15 שנתי

מועדי בורסה

להלן רשימת אגרות החוב השומרות לפרעון בתקופה הקרובה:

29.8.86	מלווה3110–פדיון סופי	
1.9.86	גליל 3603–פדיון מוקדם	
1.9.86	אג"ח 3111–פדיון סופי	
14.9.86	אג"ח 3112–פדיון סופי	
29.9.86	אג"ח 3113–פדיון סופי	
1.10.86	אג"ח 3114–פדיון סופי	
3.10.86	גליל 3604–פדיון מוקדם	

הערה: למחזיקי האג"ח כדי בדו"ב להמתין עד מועד הפדיון עצמו ולא לבצע פעולות לפני מועד הפדיון. בכל מקרה ראוי לפנות ליעוץ לבנקים. ראוי לציין שהפדיונות הנ"ל הינם בהיקף כספי נרחב למדי. השפעתם לפיכך אינה מבוטלת על העתיד להתרחש בשוק ההון.

הערות: א. גרעונות נזילות יומיים עשויים לשנות את התמונה באורח זעיר ולפרק זמן קצר למדי. ב. הריבית לפקדונות שיקליים מצויה בירידה מזה כשבועיים. עקב נזילות סבירה של המערכת הבנקאית עשוי שיעור הריבית לרדת יותר בעתיד.

מחירי מתכות

מחיר הפלטניום עלה באורח חד והגיע לשער $519 לאונקיה לעומת $499 ביום המסחר הקודם. מחיר הזהב מצוי אף הוא במגמת עליה בולטת באחרונה. מומחי שוק המתכות בחו"ל צופים להמשך עלית מחיר הזהב בטווח הזמן הקרוב. ראוי לציין שעלית המחירים מושפעת באורח ישיר מהמתרחש בדרום אפריקה.

* הכותב הינו יועץ השקעות.

מאה שערים • מאה שערים • מאה שערים

שערי המניות

בנקים מסחריים

שאינם בהסדר הצמורה

א.ח.ה. ש	16800				
הספנות 0.1	1025	1458	−20	−1.9	−413
הספנות א 0.5	719	3149	+14	+2.0	+5022
הספנות אפ 2	736	449	−24	−3.2	−2470
כללי לא בהסדר	25840	51.0	−600	−2.3	−36.0
בנק צפ' אמרק 1.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמרק 5.	— הפסקת מסחר —				
בנק צפ' אמ אפ1	— הפסקת מסחר —				
הבינלאומי 5.0	3680	1938	+50	+1.4	+2636
פ.י.בי. 0.5	4280	3307	+80	+1.9	+5812

כלולים בהסדר הצמורה

אידיבי רג 100.0	77700	525	−1370	−1.7	−920
אידיבי ב 100.0	78000	5.0	−1199	−1.5	−16.0
אידיבי בב א 2.0	481000		−9000	−1.8	−1.0
אגוד 1שח	58400	35.0	−200	−.3	−11.0
דיסקונט ב	100400	13.0	+400	+.4	+7.0
דיסקונט א	99900	266			−60.0
דיסקונט שה ב	11850	154	+90	+.8	+58.0
המזרחי ש	32040	522	−360	−1.1	−652
המזרחי מ	31900	50.0	−650	−2.0	−51.0
המזרחי שה 9	14630	43.0	−110	−.8	−43.0
הפועלים מבב	113500	.8			+1.7
הפועלים ש	52800	920	−860	−1.6	−2264
הפועלים מ	53070	256			+219
כללי א 1.0	135800	2.0	−1300	−1.0	−12.0
כללי שה 5	103800				
כללי שה 7	6460	31.0	−70	−1.1	−31.0
בלל מטוק 100.0	33430	2052	−610	−1.8	−3332
בלל שה 11	13000	682			+507
מימון ומסר 1.0	45610				
מימון ומסר 5.0	23650				

בנקים למשכנתאות

ארנים 0.1	13800	71.0	+100	+.7	+37.0
לאומי משכנתאי ש	5237	250	+119	+2.3	+826
לאומי משכנתא מ	5240	89.0	+220	+4.4	+843
כרמל ש	4326	12.0	+86	+2.0	+12.0
כרמל שה 1	3048	60.0			+40.0
בנין ב' 5.0	6600 תב	49.5	−400	−5.7	−104
פת משכ ש	1595	2852	+55	+3.6	+3270
משכן ב ש	2180	250	+53	+2.5	+1553
עצמאות 0.1	7700	104			−7.0
טפחות מבב ש	14050	2.0			−2.0
טפחות רג ש	13150	83.0			−40.0
טפחות שה 1	7800				
טפחות שה 2	4006	133			+167
יעסור 1.0	1640	215	+60	+3.8	+1084
יעסור 5.0	748	423	+35	+4.9	+691
מירב 1.0	5200	238			−128

מוסדות מימון

שלמון א ש	368	6204	+1	+3	+2795
החקלאות מבב א	— לא נסחר —				
החקלאות מבב ג	— לא נסחר —				
לאומי תעשיה א ש	6120	313	+40	+.7	+205
פתוח תעשיה מבב	— לא נסחר —				
פת תעש בב ג	— לא נסחר —				
פת תעש בב גב	— לא נסחר —				
פת תעש בב גג1	— לא נסחר —				
פת תעש בב ד	— לא נסחר —				
פת תעש בב דד	— לא נסחר —				
מרכז קבלנים 5.0	399	2437	+9	+2.3	+2795
ועירות בב	— לא נסחר —				
כלל ליסינג 0.1א	13600	92.0			−9.0
כלל ליסינג 0.5ב	10150	53.0			−5.0
כלל לסינג אג"ח1	10766	27.0	+211	+2.0	+97.0

ביטוח

ארגון חב' לביטוח	230	15598	−1	−.4	−10566
אררט 0.1	688	[illegible]	+16	+1.8	+345
אררט א 0.5	440	1190	−12	−2.7	−690
בטוח משנה 0.1	525	253	+9	+1.7	+476
בטוח בשמה 0.5	170.0	3068	+3.0	+1.8	+2903
הדר 1.0	301	1948	−9	−2.9	−2443
הדר 5.0	189.0	2728	−2.0	−1.1	−5768
הסנה ש	488	7328	+3	+.6	+8568
הפניקס 0.1	730	1210	+10	+1.4	+572
הפניקס 0.5	399	2277	+9	+2.3	+2083
המשמר-הראל 1.0	6300	40.0	−30	−.5	−40.0
המשמר-הראל 5.0	2880	330	+130	+4.7	+390
מנורה 1.0 במה	2200 תב	70.0	+200	+10.0	+100
מנורה 5.0 במה	823 קו		+39	+5.0	+204
סהר ג 1.0	4100	80.0	+100	+2.5	+130
סקורידס 0.1	2516	450			+223
צור ש	328	3823			−304
ציון החזקות 1.0	8497	82.0	−30	−.4	−82.0
ציון החזקות 5.0	2300	448	+65	+2.9	+388

מסחר ושרותים

מסחר

אינטרקאמא 1.0	4420	10.0			−10.0
אינטרקאמא 5.0	1076	126	+11	+1.0	+60.0
כאיר עורא 1.0	4800 תב	89.0	+300	+6.7	+266
כאיר עורא אפ 1	4300	44.0	−240	−5.3	−45.0
טחנה 1.0	— הפסקת מסחר —				
טחנה 5.0	— הפסקת מסחר —				
כלל סחר 1.0	1299	5028	+32	+2.5	+3924
קריסטל 1.0	7800	110	+100	+1.3	+159
רפק 0.1	35000				
רפק 0.5	9200	96.0			−87.0

שופרסל א 2.0	5654	1516	+54	+1.5	+1841
שופרסל ב 10.0	3650	2578	+50	+1.4	+4044

שרותים

דלק נ ש	3148	2706	+48	+1.6	+4579
הראל 1.0	— הפסקת מסחר —				
הראל 5.0	— הפסקת מסחר —				
סוכנות הספקה 0.1	14390	109			+17.0
סוכנות הספ' 0.5א	4300	241	+100	+2.4	+506
קידר 0.1	2200	310			
קידר 1.0	330	5579	+5	+1.5	+1292
חברת החשמל 0.1	— הפסקת מסחר —				
מחסני ערובה 0.1	4500	50.0			−126
מחסני ערובה 0.5	1376	960	−4	−.3	−998
קנטורסים 0.1	1800	571			+27.0
קנטורסים 0.5	1300	790	−61	−4.5	−1158
קופל 1.0	— הפסקת מסחר —				
קופל אפ 1	— הפסקת מסחר —				

מלונות ושרותי תיירות

גלי זהר 1.0	— הפסקת מסחר —				
גלי זהר 5.0	— הפסקת מסחר —				
מלונות דן 1.0	3475	50.0	−30	−.9	−41.0
מלונות דן 5.0	2600				−165
חוף האלמוג 0.1	— הפסקת מסחר —				
כנס 1.0	2277 תב	105	−255	−10.0	−210
מלונות ירדן 1.0	3101	60.0	−49	−1.6	−65.0
מלונות יהלום 1	— הפסקת מסחר —				

מחשבים ושרותי מחשב

דטה מיכון 1.0	3800	204	+10	+.3	+146
ת.י.ל.ב. 1.0	13810	20.0	−20	−.1	−20.0
יעבא 1.0	3700	65.0	+150	+4.2	+88.0
יעבא אפ 1	3409 תב	46.0	+190	+5.9	+58.0
כלל מחשבים 1.0	10520	101	+120	+1.2	+58.0
מ.ל.ל. 1.0	14300	38.0	+560	+4.1	+36.0
מ.ל.ל. 5.0	4884	161	+94	+2.0	+130
משוב מחשבים 1.0	— הפסקת מסחר —				
ניקוב מחשבים 1.	8600	32.0	+100	+1.2	+8.0
ניקוב מחשבים 5.	6550	92.0	+50	+.8	+58.0
תים מחשבים 1.0	1770	252	+20	+1.1	+524
תים מחשב אפ 1	17020				−10.0

מקרקעין ופיתוח

נדל"ן בינוי ופיתוח

אברהם גינדי 1.0	— הפסקת מסחר —				
אברהם גינדי 5.0	— הפסקת מסחר —				
אורן מבנים 1.0	990	1664			−430
אורן מבנים 5.0	415	1106	−7	−1.7	−1247
אזורים 1 ש"ח	594	7427	−6	−1.0	−6482
אזורים אפ' 1	334	12523	−2	−.6	−7911
אזורים אג"ח 3	95.5	32447	+5	+.5	+14189
אילון 1.0	460 תב	3982	+28	+6.5	+10242
אילון אפ 1	1709	705			−605
אל-רוב 1.0	3456	85.0			−47.0
אמבנים 1.0	2554 מק		+122	+5.0	+1621
אפריקה 0.1שח	35030	215	+500	+1.5	+216
אפריקה 1.0שח	24400	530	+500	+2.1	+483
אפריקה אפ 5	16700	237	+580	+3.6	+368
ארזים 1.0	2110	1078	+60	+2.9	+1952
ארלון 1.0שח	2290	528	+15	+.7	+110
ארלון 5.0שח	1240	1017	−10	−.8	−479
בן-יקר גת 1.0	3150	111			−102
ברנוביץ 1.0	3240	231	+130	+4.2	+357
ברנוביץ 5.0	2121	30.0	+81	+4.0	+18.0
דנקנר 1.0	4162	77.0	+130	+3.2	+142
דרוקר 1.0	429	565	−3	−.7	−437
דרוקר 5.0	333	303	+3	+.9	+15.0
דרוקר אפ 1	230	210	−7	−3.0	−208
הדקר 0.1	6150	33.0			+38.0
הדקר 0.5	4059	25.0	+49	+1.2	+15.0
הסלול 1.0	— הפסקת מסחר —				
הסלול 5.0	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.1	— הפסקת מסחר —				
ת.ל.ב. 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסים ובנין 1.0	2710	1687	+29	+1.1	+1810
בב-ים 0.1	4473	146			+60.0
בב-ים 0.5	2590	1562	+15	+.6	+1645
הכשרת הישוב 1.0	53250	465	+950	+1.8	+470
ישפרו 0.1	2700	458			−139
ישראלום 1.0	1360 תב	388	+100	+7.9	+388
ישרס 10.0	12200	46.0			−23.0
כנף פיתוח 1.0	7169 *	21.0	−200	−2.7	−117
* ביצוע חלקי 70.00%					
מבל בלדן 0.1	373	10189			−8256
לוכיר 1.0	4000	15.0	+1		+15.0
לוכיר 5.0	1485	222			+112
מ.ת.ת. 1.0	400	11618	+12	+5.1	+16527
מאגרי בניה 1.0	639	3617	−2		−2824
מאגרי בניה אפ1	530	2607	−30	−5.4	−3035
מודול בטון 1.0	— הפסקת מסחר —				
מישבאל 5.0	280	5091	+9	+3.3	+13367
מנרב 5.0	755	1143	−5	−.7	−880
נוי-לו 1.0	498 תב	2091	−30	−5.7	−2188
לוינשטיין 1.0	404	665	+14	+3.6	+780
לוינשטיין 5.0	110.0	4000			−465
ליפשיץ 1.0	1063	942	−1	−.1	−169
ליפשיץ 5.0	475	2378	+5	+1.1	+542
נאות אביב 0.5	— הפסקת מסחר —				
נכסי אזורים 1.0	685	549	−8	−1.2	−1667
סהר החזקות 1.0	11550	149			+133
סהר החזקות 5.0	7778	343			+332
סוי 1.0	4280	3.0	+120	+2.9	+47.0
סוי 5.0	2783 קו		+153	+5.0	+295
עמר-חולע 1.0	951 תב	5127	+124	+15.0	+12097
עוד 3.0	— הפסקת מסחר —				
קיסריה 0.1	1761	323	+60	+3.5	+472
קיסריה 0.5	900	2171	+26	+3.0	+2435
רובנשטין 1.0	3700 תב	848	+320	+9.5	+2465
רובנשטין 5.0	2355	1113	+100	+4.4	+2551
רסקו מבכול	8800	51.0	+5	+.1	+9.0
רסקו רג	9200	102	+180	+2.0	+84.0

חקלאות

מטעי הדר 0.1	2760	341			+359
מטעי הדר 0.5	1995	465	−5	−.3	−681
מהדרין 0.1	6970	67.0			−17.0
נכסי הדרים 1.0	1108	2561			−822
פרי אור 0.5	2800	302	−15	−.5	−302
שה-הר 5.0	18140	231			−70.0

תעשייה

מזון וטבק

אסאס 1.0	1360 תב	441	−100	−6.9	−528
גולדפרוסט 1.0	2770	275	−2	−.1	−221
גולדפרוסט 5.0	1700	406	+5	+.3	+224
גולדפרוסט אפ 1	1550	100	+50	+3.5	+166
דובק מב ש	3460	510	+80	+2.4	+546
דובק מב מ	3480	769	+80	+2.4	+648
זגלכל 1.0	605	1593	+1	+.2	+22.0
זגלכל 5.0	420	1387			−1546
פרי-זה 1.0	1701	1301	−15	−.9	−304
פרי-זה 5.0	1310	514	−23	−1.7	−256
טמפו בירה 1.0	15800	40.0	+400	+2.6	+7.0
טמפו בירה 5.0	10840	45.0	+490	+4.7	+45.0
יצהר 1.0	1680	800	+30	+1.8	+241
יצהר א 5.0	890	1289	−5	−.6	−989
מן 1.0	9300	45.0	+299	+3.3	+49.0
מן 5.0	4841 תב	30.0	−300	−5.8	−47.0
סנפרוסט 1.0	8050	95.0	+250	+3.2	+620
עלית 0.1	13800	55.0	+414	+5.1	+15.0
עסיס ב 0.5	35000	31.0	+1000	+2.9	+59.0
שלמה אנגל 1.0	3059 תב	736	+279	+10.0	+903
שמן מבכ ש	3700	407	−100	−2.6	−739

טקסטיל והלבשה

ארגר 1.0	845	1344			−61.0
אופים 1.0	870	1155	−30	−3.3	−467
אופנת ברוך 1.0	2552	219			+49.0
אופנת ברוך 5.0	1825	170	−25	−1.4	−223
אפתן 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפתן אפ 1	— הפסקת מסחר —				
ארגמן רג ש	12720	122	+300	+2.4	+126
דלתא-גליל 1.0	4310	958	+30	+.7	+591
דלתא-גליל א 3.0	3150	732	+50	+1.6	+983
מטוויות מאוחד 1.	1751		+51	+3.0	+68.0
מטוויות מאוחד 5.	995	140	+1	+.1	+140
מטוויות אפ 1	870	5.0			−5.0
ויסלט 1.0	1150	560	+10	+.9	+190
ויסלט 5.0	799 תב	367	+59	+8.0	+1276
חדירון 1.0	4090	266			−17.0
זיקית 1.0	4015	463	+75	+1.9	+327
זיקית 5.0	3100	270	+100	+3.3	+466
לודזיה 0.1	1779	282	+79	+4.7	+802
לודזיה 0.4	870	2271	+30	+3.6	+2813
ליגת 1.0	599	4742	+9	+1.5	+5072
מים גליקו 1.0	862	1109			−495
מקס 0.1	25000	26.0	+700	+2.9	+9.0
מקס 0.5	11625	213	+225	+2.0	+146
עים 1.0 ש	11350	30.0	+500	+4.6	+50.0
עים 5.0 ש	5500	76.0			+41.0
עכבן 1.0	1705	1062	+5	+.3	+835
פולגת א 0.1	3250	976	+80	+2.5	+1044
פולגת ב 0.4	2150	4034	+60	+2.9	+4713
פוליגון א 0.5	7999	231	+239	+3.1	+538
מרגוד 1.0	2168	707	+53	+2.5	+977
ביגוד סבינה	12260	53.0	−250	−2.0	−84.0
תעש רוגוזין 1.0	3555	992	−55	−1.5	−1313

מתכת ומוצריה

אוקמנן 5.0	2616 תב	1063	−300	−10.3	−1968
אורדן 10.0	9500	80.0	−80	−.8	−95.0
אורדן 50.0	7811	5.0	+91	+1.2	+40.0
אלומית 1.0	4910	14.0			−14.0
אלומית 5.0	3330	177	+35	+1.1	+170
בכלים ש	14700	22.8	−500	−3.3	−57.0
התבוף 1.0	6580	53.0			+9.0
התבוף 5.0	3450	30.0	+50	+1.5	+24.0
התבוף אגשביה	3577	429	+300	+9.8	+1820
דיקה 1.0	5500	11.9	+95	+1.8	+241
דיקה 5.0	2760	330			−22.9
קופסאות פח 1.0	1323	4050	+25	+1.9	+6512
קופסאות פח 5.0	920 תב	2136	+50	+5.8	+6136
מתכת מרום 1.0	2301	130	+51	+2.5	+260
כבלי ציון 1.0	2699	612			−547
כבלי ציון 5.0	1067	8326	+12	+1.1	+7930
כבלי ציון אפ 3	720	495			+426
מורגן 1.0	— הפסקת מסחר —				
מורגן אפ א	— הפסקת מסחר —				
קרנפי 1.0	899	1412	+39	+4.5	+1049
קרנפי 5.0	489	5103			−4633
נחושתן 0.1	16600	15.0	+150	+.9	+6.0
נחושתן 0.5	6551	13.0	+50	+.8	+14.0
פקר פלדה 1.0	7620	272	+20	+.3	+127
קינג 1.0	1200	1027			−414
קינג 5.0	670	1224	+15	+2.3	+651
קליל 1.0	3940	98.0	−50	−1.3	−224
קליל 5.0	1950	400	−20	−1.0	−285
שלדות 5.0	2120	329			−229
תעשיות לכיש 1.0	1200	440			+9.0
תעשיות לכיש 5.0	588	1218	+8	+1.4	+318

חשמל, אלקטרוניקה ואפטיקה

אלביט 3.0	383500	31.0	+7000	+1.9	+47.0
אלקו 0.1	6700	31.0	+300	+4.7	+140
אלקו 0.25 ש	3280	387	−70	−2.1	−572
אלקו 0.25 מ	3319	85.0			+35.0
אלקטרה 0.1	14600	40.0	+200	+1.4	+81.0
אלקטרה א 0.5	7800	268	+150	+2.0	+235
אלרון 3.0	300000	2.0			−1.0
אריה 0.02שח	27200	108			+55.0
כלל תעש אלקטרו	2055	686	+44	+2.2	+10743
ספקטרוניקס 1.0	2110	1617	+45	+2.2	+3254
ספקטרוניקס 5.0	1421	2563	+40	+2.9	+2390
פרימטונגר 1.0 במה	556	4102			−2012
פרימטונגר 5.0 במה	297	15007	+10	+3.5	+12254
ציקלון 1.0שח	2340	23.0	−23	−1.0	−43.0
ציקלון 5.0שח	1030	568			−288
קבנשטין אילד 1.	5000	95.0	−190	−3.7	−168
קבנשטין אילד 5.	3250	120	−96	−2.9	−45.0
ת.א.ת. 1.0	3759	401			+100
ת.א.ת. 5.0	1500	1250			+146
ת.א.ת. אפ 1	12200	26.0	+420	+3.6	+43.0
תדיאה 1.0	4750	70.0			+2.0

מוצרי בניה

אי.פ.בלל בנין 1.	810	1217			−921
אי.פ. אופציה א'	408	7167			−2047
אי.פ. אג"ח סד א	94.5	35000			+15395
אלקול 5.0	10761	141	+500	+4.9	+277
אקרשטיין 1.0	1680	153			−30.0
אקרשטיין 5.0	1215	1910			−1875
בטון תדיר 1.0	10100	1.7			−1.7
בטון תדיר 5.0	— הפסקת מסחר —				
בר-טון 1.0	1200	881			−628
בר-טון 5.0	355 תב	1104	−20	−5.3	−784
מרוטאטבטס 1.0	7010	4.0			−16.0
מרוטאטבטס 5.0	2350	177	+104	+4.6	+144
מ.ל.ם. 1.0	974	376	−51	−5.0	−898
מ.ל.ם. 5.0	562	192	+20	+5.7	+728
מודול השק בתעש	5500	173			−349
מזאיקה ולפמן 1	— לא נסחר —				
מזאיקה ולפמן 5	13800	8.2	−400	−2.8	−8.2

כימיה, גומי ופלסטיק

אבן 5.0	19200	104	+210	+1.1	+31.0
אליאנס ב 200.0	2980	587	−120	−3.9	−577
גל תעשיות 1.0	10300	64.0	−300	−2.8	−131
גל תעשיות 5.0	5600	75.0	−50	−.9	−75.0
דקסטר 1.0	3250	140			−86.0
דשנים 0.1	5377	52.0			−2.0
דשנים 0.5	1120	507	−10	−.9	−607
חיפה כימיקל 10.0	549	10085	−16	−2.8	−14411
טבע ש	57850	566	+150	+.3	+427
טבע אפ 4.4	52300	80.6			−2.0
ליפסקי 1.0	1500	1534	+50	+3.5	+1574
ים המלח 0.1	16280	2972	+230	+1.4	+2418
פטרוכימיים 10.0	[illegible]	[illegible]			−428
מקסימה 1.0	7600	1.0	+9	+.1	+21.0
מקסימה 5.0	2840	259	+79	+2.9	+157
נפה כמיקל 1.0	3200	48.0			+82.0
סבו 1.0	10100	230	+420	+4.3	+175
סבו 5.0	6500	172	+50	+.8	+42.0
קום כימיקל 1.0	6250	58.0			−3.0
ת.ב.ל. 1.0	4825 *	164	+100	+2.1	+138
* ביצוע חלקי 95.50%					
ת.ב.ל. 5.0	3810	68.0			−20.0
תיא 5.0	9000	314	+150	+1.7	+157
פרוטארום 10.0	11603 קו		+553	+5.0	+428
תורג א 5.0	4950	588	+130	+2.7	+424

עץ ומוצריו, נייר ודפוס

דפרון 1.0	6060	70.0			−8.0
דפרון 5.0	3133	120	+120	+4.0	+116
ה.מ.ג. 1.0	12841	735	+1167	+10.0	+863
יאה 1.0	3900	129	+100	+2.6	+138
לבידי אשקלון 1.	436	2420			+1296
לבידיאשקלון אפ1	681	277			−3.0
מלט ב 0.5	25500				−2.0
מפעלי ניר 10.0	202500	77.0			−16.0
סקאנדיה 1.0	3460	424	−180	−5.0	−709
רים 0.1	4520	92.0	−40	−.9	−113
רים 0.4	2350	157	−30	−1.3	−100
תעל ב 0.2	12099	274	+259	+2.2	+327

תעשיות שונות

אגרין 1.0	3700	112	+136	+3.8	+177
אגרין 5.0	1983	415	−3	−.2	−168
חמישה יוד 1.0	7500	86.0	−200	−2.6	−86.0
פולק 1.0שח	7530	92.0	+230	+3.2	+57.0
פולק 5.0שח	4000	140	+100	+2.6	+320

השקעות תעשיה

ברכיות ב 0.1	6830	291	+150	+2.3	+584
כור בב' 1.0	4850000	.4	+	+2.1	+.7
כלל תעשיות 1.0	1280	8164	+10	+.8	+2225
מאגרי טכנולוגיה	415	2105	+6	+1.5	+1591

חברות להשקעה

השקעה ואחזקות

אוניקו ש	4770	70.0	+10	+.2	+50.0
אידיבי פתוח 2.0	3640	1575	+40	+1.1	+1168
אינקובה 0.1	— הפסקת מסחר —				
אינקובה 0.5	— הפסקת מסחר —				
אלגר ש	6900	121	+70	+1.0	+58.0
אלגר מ	6827	10.0			−9.0
אלרן ש	2850	1262	+80	+2.9	+2085
אלרן ב	2900	151	+60	+2.1	+169
אמישר בב' 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 1.0	— הפסקת מסחר —				
אפיק 5.0	— הפסקת מסחר —				
נהלת 1.0	1273		+5	+4	+50.0
חברה לישראל 1.0	8200	342			−135
חברה לישראל 5.0	5400	364	+1		+19.0
הלפמן 0.1	114000				
הלפמן 1.0 ש	24150	108	+750	+3.2	+195
אמפא א 0.5	12580	71.0	+30	+.2	+107
פועלים השק ש	5290	931			−158
לאומי השק 0.1	— הפסקת מסחר —				
דיסקונט השק ש	2265	2308	−25	−1.1	−1792
מזרחי השק ש	16200	90.0	+643	+4.1	+69.0
מזר השק אגח 124	9950				+109
חירון 1.0	1870	106			+138
חירון 5.0	690	1750	+25	+3.8	+2200
יסוד החזקות בעמ	253	34898	−2	−.8	−36619
יצוא ש	9650	59.0			+32.0
ידין א 0.1	3870	328	−3	−.1	−179
כלל ישראל 10.0	788	1553	+1	+.1	+448
כלל ישראל 50.0	630	310			−204
לבידקו 0.1	8701	2.0			+8.0
לבידקו 0.5	2700	82.0			+152
מגוד 0.1	815 תב	2920	+65	+8.7	+4755
מגוד א 0.5	447 תב	2582	+38	+9.3	+8286
עזר השק ב 0.1	— הפסקת מסחר —				
עזר השק ב 0.5	— הפסקת מסחר —				
פז השק ש	6180	655	+90	+1.5	+176
פכה א 0.1	9330	108	+130	+1.4	+78.0
פכה 0.5	5500	178	+65	+1.2	+256
פריון ב 2.5	3650	1116			−1364

מחקר ופיתוח

אמצעים מתוחכמים	— הפסקת מסחר —				
גליל טכנולוגיות	410	2616	−20	−4.7	−1837

דלק ונפט

דלק חיפושינפט1.0	3172	299	+10	+.3	+567
דלק חיפושינפט5.0	1540	350	−14	−.9	−201
דלק נפט אפ 2	934	1270	−10	−1.1	−1234
פז חיפושי נפט	13000	58.0			−21.0
סראויל 1.0	1700	5.0	−55	−3.1	−135
סראויל 5.0	980				
י.ג.א.ל. 5.0	1460	584	−20	−1.4	−238
מ.ג.ג. 1.0	2737	144	+6	+.2	+489
מ.ג.ג. 5.0	1250	352			−1.0
פראויל ב 0.5	5010	159	+210	+4.4	+592
צפון אמר נפט 1.	260	2023			−40.0
צפון אמר נפט 5.	165.0	3653	+3.0	+1.9	+1836
נפטא ש	1680000		+40000	+2.4	+1.0

נסחרות במט"ח

גזית מ	228	300			−20.0

שערי מטבע חוץ ביום 10.8.86

המטבע	השינוי	בנקנוטים לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	העברות והמחאות לאומי קניה	לאומי מכירה	הפועלים קניה	הפועלים מכירה	דיסקונט קניה	דיסקונט מכירה	שער יציג
1 דולר ארה"ב	−0.0005	1.46	1.53	1.46	1.52	1.46	1.53	1.4798	1.4982	1.4818	1.5002	1.4798	1.4984	1.4895
1 לישט"ג	+0.0009	2.15	2.25	2.15	2.25	2.14	2.24	2.1827	2.2098	2.1906	2.2180	2.1819	2.2093	2.1992
1 מארק גרמני	−0.0025	0.70	0.74	0.70	0.73	0.70	0.73	0.7123	0.7212	0.7139	0.7228	0.7138	0.7228	0.7175
1 פרנק צרפתי	−0.0007	0.21	0.23	0.21	0.23	0.21	0.23	0.2195	0.2222	0.2196	0.2224	0.2194	0.2221	0.2210
1 גולדן הולנדי	−0.0021	0.62	0.65	0.62	0.65	0.62	0.65	0.6327	0.6405	0.6342	0.6421	0.6323	0.6403	0.6369
1 פרנק שווייצרי	−0.0035	0.87	0.91	0.87	0.91	0.87	0.91	0.8840	0.8950	0.8862	0.8973	0.8847	0.8958	0.8898
1 כתר שוודי	−0.0006	0.21	0.22	0.21	0.22	0.20	0.22	0.2127	0.2153	0.2131	0.2158	0.2128	0.2155	0.2141
1 כתר נורבגי	−0.0005	0.20	0.21	0.20	0.21	0.19	0.21	0.2002	0.2027	0.2005	0.2030	0.2001	0.2027	0.2016
1 כתר דני	−0.0006	0.19	0.20	0.19	0.20	0.18	0.20	0.1903	0.1927	0.1906	0.1930	0.1903	0.1927	0.1916
1 מארק פיני	—	0.29	0.31	0.29	0.31	0.29	0.31	0.2974	0.3011	0.2978	0.3015	0.2972	0.3010	0.2993
1 דולר קנדי	−0.0001	1.06	1.11	1.05	1.10	1.05	1.10	1.0715	1.0849	1.0725	1.0859	1.0707	1.0842	1.0785
1 דולר אוסטרלי	−0.0031	0.84	0.92	0.87	0.94	0.87	0.94	0.9019	0.9132	0.9031	0.9143	0.8995	0.9105	0.9081
1 ראנד דרא"פ	−0.0023	0.38	0.42	0.34	0.57	0.35	0.49	0.5660	0.5731	0.5655	0.5725	0.5624	0.5695	0.5679
10 פרנקים בלגיים	−0.0012	0.34	0.35	0.33	0.35	0.33	0.35	0.3414	0.3456	0.3445	0.3488	0.3437	0.3480	0.3466
10 שילינגים אוסטריים	−0.0035	1.00	1.05	1.00	1.04	0.99	1.04	1.0136	1.0262	1.0149	1.0276	1.0128	1.0255	1.0206
1000 לירטות איטלקיות	−0.0025	1.02	1.08	1.02	1.08	1.01	1.08	1.0359	1.0488	1.0374	1.0504	1.0369	1.0500	1.0432
100 ינים יפאניים	−0.0013	0.95	0.99	0.95	0.99	0.95	0.89	0.9603	0.9722	0.9628	0.9748	0.9612	0.9732	0.9665
1 דינר ירדני	−0.0014	4.16	4.42	4.07	4.33	4.11	4.35	—	—	—	—	—	—	4.2451
10 לירות לבנוניות	−0.0001	—	—	—	—	0.20	0.30	—	—	—	—	—	—	0.3633
1 לירה מצרית	—	0.79	0.84	0.78	0.83	0.76	0.82	—	—	—	—	—	—	
1 אס"ל (ECU)	−0.0017	—	—	—	—	—	—	—	—	1.5072	1.5261	1.4507	1.4993	1.4902

דולר יציג: 1.4919 **דולר נוסעים:** 1.7675 **דולר שחור:** 1.54–1.56

שערי אגרות חוב

הסידרה	השער	השינוי בנק'
4% מלווה פיתוח (100% הצמדה)		
ש4001	569875.0	
ש4002	519415.0	
ש4003	525302.0	
ש4004	495000.0	−4339.0
4.25% מלווה מדינה (שנתי)		
ק-301 תשואה 3.96%		
4101	304.8	+1.8
ק-302 תשואה 4.12%		
4102	118.4	−.3
4103	113.6	−.5
4104	113.1	−.3
ק-321 תשואה 4.86%		
4201	101.2	+.1
4202	99.3	+.2
4203	97.3	+.1
4204	93.8	+.1
4205	92.0	+.2
4206	90.2	+.2
4301	114.0	
ק-341 תשואה 4.36%		
4302	106.7	+.2
4303	105.8	+.2
4304	104.1	+.2
3% מלווה מדינה (גליל)		
ק-201א' תשואה 2.40%		
ש3601	33863.0	+52.0
ק-201ב' תשואה 2.58%		
ש3602	31004.0	−69.0
ק-202א' תשואה 2.45%		
ש3603	28985.0	+50.0
ק-202ב' תשואה 2.51%		
3604	26489.0	+102.0
ק-203א' תשואה 2.52%		
ש3605	24171.0	+95.0
ק-203ב' תשואה 2.63%		
ש3606	22672.0	+145.0
ק-203ג' תשואה 2.72%		
ש3607	20993.0	−10.0
ק-203ד' תשואה 2.43%		
ש3608	20105.0	+157.0
ק-204 תשואה 2.56%		
ש3609	19043.0	−11.0
ש3610	17174.0	−11.0
ש3611	16590.0	−10.0
ש3612	16106.0	−12.0
ק-205 תשואה 2.55%		
ש3613	15161.0	+23.0
ש3614	14553.0	+23.0
ש3615	13436.0	+18.0
ש3616	12546.0	+20.0
ק-206 תשואה 2.55%		
ש3617	11832.0	+18.0
ש3618	11228.0	+17.0
ש3619	10333.0	+17.0
ק-207 תשואה 2.65%		
ש3620	9716.0	+13.0
ש3621	9229.0	+14.0
ש3622	8322.0	+13.0
ק-208 תשואה 2.63%		
ש3623	7821.0	+12.0
ש3624	7364.0	+11.0
ק-209 תשואה 2.63%		
ש3625	6729.0	−11.0
ש3626	6224.0	−11.0
ש3627	5772.0	−12.0

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-210 תשואה 2.70%		
ש3628	5400.0	+29.0
ש3629	5060.0	+28.0
ש3630	4783.0	+26.0
ק-211 תשואה 2.70%		
ש3631	4395.0	−31.0
ש3632	4138.0	−31.0
ש3633	3909.0	−29.0
ק-212 תשואה 2.55%		
3634	3475.0	+33.0
ש3635	3286.0	+31.0
ש3636	3166.0	+31.0
ק-213 תשואה 2.76%		
ש3637	2934.0	+1.0
ש3638	2731.0	
ש3639	2500.0	
ק-214 תשואה 2.80%		
ש3640	2096.8	−38.0
ש3641	1817.0	−33.0
ק-215 תשואה 2.86%		
3642	1618.0	−12.0
ש3643	1404.0	−11.0
ק-216 תשואה 2.39%		
3644	1292.0	+12.0
3645	1165.0	+10.0
4.25% מלווה מדינה (גליל)		
ק-231 תשואה 3.95%		
3701	921.1	−7.1
ק-232 תשואה 3.97%		
3702	704.2	+17.9
ק-233 תשואה 4.38%		
3703	606.2	−12.6
3704	518.9	−11.0
ק-251 תשואה 4.55%		
3751	278.3	+2.4
ק-252 תשואה 4.50%		
3752	108.8	+2.6
3753	104.3	+2.3
ק-253 תשואה 5.00%		
3754	93.8	−.4
3755	90.2	−.3
3756	87.0	−.3
3757	85.2	−.4
3758	83.5	−.3
ק-271 תשואה 4.89%		
3826	95.8	−.4
3827	93.9	−.4
3828	90.6	−.3
3829	88.8	−.3
3830	87.0	−.3
3901	108.5	+1.0
ק-291 תשואה 4.95%		
3902	95.7	−1.7
3903	94.9	−1.7
3904	93.3	−1.7
4% מלווה פיתוח (90% הצמדה)		
ש3110	250500.0	+600.0
ש3111	243800.0	+800.0
ש3112	240500.0	+1200.0
ש3113	240000.0	+1600.0
ש3114	233200.0	+500.0
ש3115	230400.0	+1000.0
ש3116	221800.0	
ש3117	234600.0	−400.0
ש3118	226100.0	
4%–6%–7% מלווה פיתוח ובריאה (80% הצמדה)		
ש3201	194000.0	−500.0

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ש3202	195700.0	+700.0
ש3203	194000.0	
ש3204	188900.0	
ש3205	183800.0	
ש3206	183300.0	
ש3210	178900.0	
ש3211	174100.0	+200.0
ש3212	172300.0	
ש3213	165100.0	+100.0
ש3214	159000.0	+100.0
ש3501	161700.0	+1000.0
ש3502	159800.0	+500.0
ש3503	143400.0	+1000.0
ש3504	139800.0	+1100.0
ש3505	139771.0	
ש3521	135100.0	+600.0
ש3522	130300.0	+1200.0
ש3523	123000.0	+1000.0
ש3524	122600.0	
ש3525	119700.0	+700.0
ש3526	120200.0	+1000.0
ש3527	116800.0	
ש3528	113600.0	
ש3529	113100.0	
ק-704 תשואה 3.16%		
ש3530	111377.0	+220.0
ש3531	111093.0	+194.0
ש3532	107640.0	+188.0
ש3533	112456.0	+226.0
ש3534	106058.0	+212.0
ק-705 תשואה 3.00%		
ש3535	106536.0	−264.0
ש3539	100358.0	−203.0
ק-706 תשואה 3.13%		
ש3536	106140.0	+429.0
ש3537	106025.0	+429.0
ש3538	99795.0	+404.0
ש3540	99597.0	+414.0
ש3541	96236.0	+399.0
ש3542	96097.0	+408.0
ש3543	91413.0	+386.0
ק-707 תשואה 3.05%		
ש3544	91695.0	+457.0
ש3546	89435.0	+456.0
ש3547	89242.0	+458.0
ש3548	89145.0	+458.0
ש3550	84484.0	+440.0
ש3551	84164.0	+441.0
ק-708 תשואה 3.10%		
ש3545	89118.0	+346.0
ש3549	84182.0	+334.0
ש3552	77264.0	+313.0
ש3554	77111.0	+318.0
ש3555	77111.0	+316.0
ק-709 תשואה 3.10%		
ש3553	76845.0	+502.0
ש3571	66633.0	+467.0
ק-710 תשואה 3.25%		
ש3556	73209.0	+119.0
ש3558	73097.0	+116.0
ש3559	70513.0	+115.0
ש3560	66728.0	+108.0
ש3561	66545.0	+108.0
ק-711 תשואה 3.13%		
ש3557	73886.0	−118.0
ש3572	67174.0	+106.0

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-712 תשואה 3.10%		
ש3573	66865.0	+476.0
ש3574	61657.0	+439.0
ש3577	61603.0	+431.0
ש3578	56913.0	+400.0
ק-713 תשואה 3.09%		
ש3575	61473.0	+269.0
ש3576	61506.0	+253.0
ש3579	59061.0	+257.0
ק-714 תשואה 3.00%		
ש3580	55110.0	+428.0
ש3581	50134.0	+398.0
ש3582	46229.0	+375.0
ש3583	42967.0	+356.0
ק-715 תשואה 2.99%		
ש3584	40681.0	+372.0
ש3585	38765.0	+360.0
ש3586	35107.0	+332.0
ש3588	35060.0	+338.0
ק-716 תשואה 3.15%		
ש3587	35005.0	+56.0
ש3591	31897.0	+51.0
ש3592	31862.0	+51.0
ש3593	31810.0	+51.0
ק-717 תשואה 3.20%		
ש3589	31786.0	+51.0
ש3594	30302.0	+49.0
ש3596	28956.0	+46.0
ש3597	26662.0	+47.0
ק-718 תשואה 3.10%		
ש3590	31772.0	+51.0
ש3595	30275.0	+49.0
5% מלווה פיתוח [illegible]		
ש2001	130600.0	+400.0
ש2002	130100.0	+200.0
ש2003	124900.0	+300.0
ש2004	125650.0	+150.0
ש2005	115150.0	+150.0
ש2006	117500.0	
ש2007	115700.0	
ש2008	114000.0	
ש2009	115400.0	
ש2010	114500.0	
ש2011	112300.0	
ש2012	110550.0	−450.0
ש2013	112300.0	
ש2014	109400.0	
ש2015	109700.0	
ש2016	109900.0	
ק-108 תשואה 3.20%		
ש2017	108603.0	−133.0
ש2019	106322.0	−173.0
ש2020	105150.0	−169.0
ק-109 תשואה 3.19%		
ש2018	109234.0	−62.0
ש2021	109137.0	−38.0
ק-110 תשואה 1.79%		
ש2022	105171.0	+157.0
ק-111 תשואה 3.15%		
ש2023	103068.0	+729.0
ק-112 תשואה 2.92%		
ש2024	96696.0	+654.0
ש2027	93262.0	+649.0
ש2031	86335.0	+835.0
ק-113 תשואה 3.20%		
ש2025	96677.0	+156.0
ש2026	96360.0	+155.0

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-114 תשואה 2.45%		
ש2028	94721.0	+356.0
ש2030	90122.0	+347.0
ק-115 תשואה 3.30%		
ש2029	87855.0	+142.0
ש2033	80827.0	+131.0
ש2035	74172.0	+120.0
ק-116 תשואה 2.90%		
ש2032	86871.0	+35.0
ש2034	82071.0	+30.0
ש2036	75339.0	+25.0
ק-117 תשואה 2.53%		
ש2037	71939.0	+112.0
ש2052	60441.0	+94.0
ק-118 תשואה 3.25%		
ש2038	71098.0	+115.0
ש2040	68442.0	+111.0
2051	64732.0	+104.0
ק-119 תשואה 3.15%		
ש2039	68203.0	+110.0
ש2041	64547.0	+104.0
ק-120 תשואה 2.95%		
ש2053	60075.0	−4.0
ק-121 תשואה 2.15%		
ש2054	56437.0	−253.0
ש2056	53899.0	−232.0
ש2058	49056.0	−219.0
ש2060	45276.0	−210.0
ק-122 תשואה 2.95%		
ש2055	57278.0	−72.0
ש2057	52997.0	−71.0
ש2059	48178.0	−68.0
ק-123א תשואה 1.96%		
ש2061	34670.0	−68.0
ק-123ב תשואה 1.46%		
ש2062	32223.0	+48.0
ק-123ג תשואה 0.94%		
ש2063	31338.0	+44.0
ש 17	103.7	05.08.86
ש 18	102.2	−2.8
ש 19	101.8	−3.1
ש 20	102.0	
ש 21	102.0	+1.1
ש 22	102.5	−.5
ש 23	94.3	
ש24	91.5	−.4
ש25	92.0	−1.0
ש26	93.2	−1.8
ש27	90.0	−1.5
ש28	89.5	−2.8
ש29	90.0	−2.3
ש30	96.7	−1.8
ש31	95.0	−3.0
32	95.0	
33	95.8	
2	93.0	05 08
34	103.5	−.2
אגרות חוב בלתי צמודות [illegible]		
[illegible]	100.0	07 08
ש 24	84.7	23 07
ש 25	86.4	27 07
ש 26	86.4	27 07
ש 28	87.3	22 07
ש 30	84.5	31 07

הסידרה	השער	השינוי בנק'
אגרות חוב צמודות לדולר (100% הצמדה)		
ק-601 תשואה 8.58%		
סד' 2501	152.0	−2.0
סד' 2502	149.4	−1.9
סד' 2503	144.6	−1.9
ק-602 תשואה 8.60%		
סד' 2504	143.8	−2.1
סד' 2505	138.3	−2.0
ק-603 תשואה 8.60%		
סד' 2506	133.5	−2.0
סד' 2507	128.8	−2.0
ק-604 תשואה 7.28%		
סד' 2508	100.9	−2.9
[illegible]–צמוד דולר ריבית קבועה		
ק-901 תשואה 8.50%		
7001	231.2	+.1
7002	224.1	+.1
ק-902 תשואה 8.31%		
7003	215.3	
7004	198.5	
ק-903 תשואה 8.57%		
7005	184.1	+.1
ק-904 תשואה 8.57%		
7006	179.4	+.1
ק-905 תשואה 8.55%		
7007	167.3	+.1
7008	158.9	
ק-906 תשואה 8.66%		
7009	153.4	−.9
ק-907 תשואה 8.70%		
7010	144.6	−.6
ק-908 תשואה 8.53%		
7011	137.3	
7012	132.5	
ק-909 תשואה 8.56%		
7013	125.0	
ק-910 תשואה 8.55%		
7014	108.9	
ק-911 תשואה 8.83%		
7015	89.7	−.5
7016	91.8	−.6
7017	91.0	−.6
7018	90.8	−.6
7019	91.2	−.6
7020	91.0	−.6
7021	90.2	−.6
7022	89.8	−.6
ק-951 תשואה 8.88%		
7201	88.2	−.8
7202	89.6	−.7
7203	89.3	−.8
7204	89.7	−.8
7205	89.8	−.8
[illegible] צמוד דולר ריבית משתנה		
ק-801 תשואה 2.90%		
ש6101	11975.0	−1.0
ק-802 תשואה 3.25%		
ש6102	7175.0	−61.0
ק-803 תשואה 3.60%		
ש6103	6314.0	−120.0
ק-804 תשואה 3.50%		
ש6104	5850.0	−136.0
ש6105	5543.0	−129.0
ק-805 תשואה 3.30%		
ש6106	5432.0	−1.0
ש6107	5230.0	

הסידרה	השער	השינוי בנק'
ק-806 תשואה 3.35%		
ש6108	3759.0	−7.0
ש6109	3574.0	−7.0
ש6110	3509.0	−5.0
ק-807 תשואה 3.58%		
ש6111	2900.0	−14.0
ש6112	2813.0	−14.0
ק-808 תשואה 3.70%		
ש6113	1898.0	
ק-821 תשואה 4.05%		
ש6151	757.7	−3.3
ש6152	725.3	−3.1
ק-822 תשואה 4.04%		
ש6153	630.4	+2.7
ש6154	619.3	−2.6
ק-823 תשואה 4.80%		
ש6155	401.5	−1.5
ק-824 תשואה 4.04%		
ש6156	326.6	−1.4
ק-825 תשואה 4.04%		
ש6157	242.3	−1.1
ש6158	229.7	−1.0
ק-826 תשואה 4.00%		
6159	194.7	−.5
ק-827 תשואה 4.04%		
6160	182.0	−1.0
6161	175.8	−1.0
ק-828 תשואה 4.04%		
6162	158.7	−.8
ק-829 תשואה 4.08%		
6163	146.9	−1.6
6164	142.6	−1.6
ק-830 תשואה 4.10%		
6165	133.8	−1.6
ק-831 תשואה 4.28%		
6166	124.6	−3.0
6167	121.8	−3.0
6168	120.0	−2.9
ק-832 תשואה 4.28%		
6169	112.9	−2.8
ק-833 תשואה 4.25%		
6170	106.5	−2.3
ק-834 תשואה 4.10%		
6171	76.8	−1.8
6172	75.7	−1.8
ק-851 תשואה 4.10%		
6801	82.9	−1.0
אל-און 86	919.0	
אלביט 85	203.8	
אלתא 85	1210.0	+20.0
אלסינט 83	— הפסקת מסחר —	
[illegible] 85	707.0	−22.0
[illegible] 84	90.4	−1.5
תדיראן 85	400.1	+.1
[illegible] 5	198.6	+2.0
[illegible]	166.0	−2.8

שערי קרנות נאמנות

הקרן	מחיר היחידה	הפדיון
אב	3852.25	3837.13
אבוקה	30991.13	30685.50
אגוד	198.15	194.28
אגיד	1320.32	1294.07
אדום	1671.93	1639.64
אופיר	1577.97	1547.23
אור	389.52	381.30
אורין	150.95	147.90
אורלי	207.70	206.19
אורן	607.41	595.52
אייל	3007.98	2950.86
איילת	3651.91	3572.30
אירים	3956.58	3869.33
איתן	575.84	563.98
אלון	499.33	488.88
אלמוג	589.20	577.69
ארז	666.51	653.51
אש	111.45	109.94
אשל	162.50	159.31
אתרוג	189.91	188.03
בדולח	1673.66	1641.34
ברוש	383.80	376.29
ברק	382.73	375.14
ברקת	738.63	724.07
בשיש	1137.45	1115.03
גבע	848.48	835.86
גורן	580.15	568.83
גיא	7612.11	7499.54
גיל	2237.67	2195.25
גלית	501.16	495.02
דובדבן	285.53	282.75
דוכיפת	537.57	527.02
דולב	191.27	187.22
דורון	1216.27	1192.52
דותן	214.59	210.42
דליה	405.38	398.58
דרור	3372.37	3310.97
דקל	277.48	272.04
הדס	287.51	284.90
הוד	404.05	396.82
זהבית	2492.61	2441.00
זוהר	15992.80	15755.81
זיו	15027.39	14804.66
זמיר	669.27	656.38
זמורה	128.56	125.78
חלפין	111.15	110.68
חלמיש	558.19	547.11
חן	109.68	109.46
טופז	1178.70	1151.66
טל	4195.67	4168.75
יובל	651.39	638.68
יהלום	1585.34	1554.52
יסודות	31127.89	30839.17
יערה	560.27	548.00
כוכב	782.06	766.85
כחל	115.26	113.00
כלנית	447.65	440.14
כספית	606.64	600.42
כרמל	115.63	113.52
כתר	899.30	882.04
להב	3420.84	3355.76
למשקיע	97280.10	95579.73
לפיד	10723.63	10516.06
לקט	1475.65	1445.63
לשם	813.55	796.97
מגדל	967.61	948.73
מכמת	2798.00	2772.2
מגד	193.02	190.2
מגוון	2586.20	2562.4
מגל	619.31	607.24
מור	1181.10	1164.60
מורן	651.18	645.16
מטה	23977.88	23337.07
מיתר	731.29	[illegible]
משקי	3046.80	2988.60
מעיין	643.62	631.59
מקשה	835.98	819.59
מרגלית	983.86	964.85
מרום	949.39	930.79
נוה	20767.95	20462.52
נסיך	632.11	629.22
נטע	378.43	371.02
נילי	4055.17	3975.48
סביון	436.56	428.62
סגולה	118.25	115.89
סלע	827.52	810.92
סנונית	573.13	561.92
ספיר	615.37	603.70
סתיו	500.17	497.68
עדי	650.33	637.85
עדית	1692.54	1658.93
עדן	5789.48	5706.51
ענבר	1134.11	1108.83
עפר	1957.07	1938.45
עפרוני	545.39	533.35
ערמון	140.89	138.14
פאר	1216.58	1192.93
צבר	508.99	498.88
צופית	520.16	509.94
צוק	99.88	99.49
צמיד	854.88	836.50
צפירה	6204.88	6116.03
צפרית	1479.54	1450.10
קלע	1685.32	1676.91
רובית	15177.56	15048.97
רימון	100.72	100.52
רקפת	526.49	518.02
רעף	647.46	633.90
שבים	644.45	631.91
שהם	826.44	806.99
שירה	311.26	308.97
שמיר	303.96	297.99
שגב	574.52	566.44
שסק	555.41	542.01
שקד	161.83	158.61
תאנה	176.36	174.65
תבור	773.88	763.36
תדהר	368.19	366.36
תהילה	88.42	86.47
תירוש	412.94	408.04
תפוז	184.99	181.40
תמה	174.36	173.09
תרשיש	1258.78	1234.11
תשרי	384.36	379.01

התארגנות ומינויים ב"סולל בונה"

הקונצרן מתארגן מחדש על בסיס שלוש קבוצות: הנדסה וקבלנות; תעשיה ומחצבים; "סולל בונה – ארצות חוץ"

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מנכ"ל "סולל־בונה", אהוד שילה, משלים בימים אלה סבב ראשון של התארגנות ומינויים בדרג הניהול העליון של הקונצרן. במסגרת זו התמנו נתן פרנקל לראש קבוצת הנדסה וקבלנות שתכלול את חטיבת הקבלנות ו"חרות", עמי הירשטיין למנהל "סולל־בונה ארצות חוץ" המרכזת את הפעילות הבינלאומית של הקונצרן. האריאל ארבל לראש קבוצת התעשיה והמחצבים שתכלול את "תעשיית אבן וסיד" ו"המפעלים" שונים של הקונצרן.

המינויים החדשים הם חלק מתכנית ההבראה של הקונצרן, שעיקרו ארגון מחדש ברמה הבין חטיבתית וברמת מרכז הקונצרן, ושינוי דפוסי הניהול העסקי בכל רמות הפעולה, מרמת הפרוייקט הבודד ועד לרמה העל חטיבתית.

במסגרת מהלך זה יצטמצם מספר המטיבות החטיבתיות המרכיבות את הקונצרן מ־7 ל־3 תוך האחדה ומיזוג מטות ושירותים מרכזיים וביטול כפילויות בין החטיבות הקיימות ובינן לבין מרכז הקונצרן. במהלך זה מצפה הנהלת "סולל־בונה" להביא לצמצום הוצאות ולשיפור ביעילות השימוש במקורות ובאמצעי הייצור, ולהדק השליטה הניהולית והבקרה העסקית. כן מצפה הנהלת הקונצרן שהמהלך יגביר את כושר תחרותו בישראל ובחו"ל.

גם בעתיד תמשיך היחידה הבודדת בתוך כל קבוצה לפעול תוך שמירה על האוטונומיה העסקית, ותהיה חייבת לעמוד במבחן הרווחיות הנגזרות, בתנאי תחרות, ולשאת באחריות לתוצאות העסקיות שלה.

במקביל למהלך זה יחולו גם שינויים בתפקוד ובהתארגנות של מרכז הקונצרן וצמצום בהרכב ההנהלה המרכזית.

פעילות מרכז הקונצרן תתרכז בקביעת מדיניות ותכנון אסטרטגי, גיוס הון והקצאת מקורות, בקרה עסקית, ייזום וקידום פרוייקטים, מדיניות אירגונית ומשאבי אנוש. התפעול והביצוע השוטף ינוהל ויתבצע ברמת הקבוצות ובאחריותן המלאה.

שלושה חברי הנהלה סיימו את תפקידם ופורשים מהחברה.

הסכם עבודה ומדיניות שכר יקבעו במו"מ

בהתאם להסכם הקיבוצי המיוחד שנחתם עם האיגוד המקצועי נערכת עתה הנהלת הקונצרן למו"מ עם העובדים על הסכם עבודה חדש, מקיף ומפורט, שיסדיר את כל הנושאים הקשורים בסדרי העבודה, תנאי העבודה, יחסי העבודה, המשמעת ומדיניות השכר בקונצרן, במגמה להתאימם לתנאים השוררים בענף, לקשור התמורה לתפוקה ולפריון, לבטל עיוותים ואילוצים שונים, ולאפשר לקונצרן על יחידותיו פעילות יעילה וגמישה על בסיס כלכלי בתנאי תחרות.

מנכ"ל הקונצרן, אהוד שילה, ציין כי עד להשלמת ביצועה המלא של תוכנית ההבראה לא יוכל הקונצרן לשאת בתוספות שכר כלשהן. אלא אם כן הן תואמות את מצב התעסוקה, הפריון, הרווחיות וכושר התחרות של היחידה הבודדת במערכת.

בנסיבות בהן מצוי "סולל־בונה" מדיניות השכר צריכה להקבע בתוך הקונצרן, במו"מ ישיר בין ההנהלה ונציגות הפועלים והעובדים, בשים לב למצב התעסוקה, הפריון, והרווחיות של היחידות השונות וכחלק בלתי נפרד מהמו"מ על השינויים הנדרשים בהסכמי העבודה כמפורט בהסכם הקיבוצי המיוחד להבראת הקונצרן שנחתם בין הנהלת הקונצרן והאגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות.

חטיבת הקבלנות צומצמה

חטיבת הקבלנות פועלת מזה שבועות מספר במתכונת חדשה.

מספר היחידות התפעוליות במסגרת החטיבה צומצם מ־30 יחידות מקומיות שפעלו בעבר ל־10 יחידות מרחביות, אשר כל אחת מהן מהווה מרכז רווח והפסד עצמאי. זאת ע"י ביטול סניפים ומחוזות, סגירה או מיזוג יחידות משק, מפעלים וכד'.

עם סגירת הסניפים ויחידות המשק המקומיות בוטלו גם הנהלות ושירותי עזר מקומיים. כתוצאה מהמהלך הארגוני בוטלו שני דרגי ניהול בחטיבה במגמה לחסוך הוצאות מינהל, לקצר את צוות השליטה, להגביר הניידות, לייעל הביצוע ולהעמיק את הבקרה העסקית.

חטיבת המפעלים בתהליך סגירה

חטיבת המפעלים, אשר סבלה מהפסדים כבדים עקב השפל בענף, נמצאת בשלבים מתקדמים של פירוק. מרכז החטיבה בתל־אביב עומד לסיים את תפקידו ולהתפזר תוך שלושה חודשים. מפעלי חברת "חיסר" המתמחה בייצור מוצרי מלט – בלוקים, צנורות בטון, מרצפות וכו' הועברו לבעלות ולניהול תעשיית אבן וסיד. ללא מטה החברה אשר פורק ונחסך.

מערך ההובלה הועבר לניהול חטיבת הקבלנות במתכונת דומה.

יתר המפעלים, וככלל זה העץ והמתכת, נמצאים בתהליכי סגירה או ייעול והבראה עסקית.

הסדרי פרישה ליותר מ־2000 עובדים

המהלכים הארגוניים ותהליכי הייעול והצמצומים בחטיבות ובמרכז הקונצרן נועדו להתאים את היקף ומבנה הקונצרן למצב השורר כיום בענף הבניה. סוכמו כבר הסדרי פרישה עם למעלה מ־2000 עובדים קבועים, למעלה מ־1000 פרשו בפועל ו־1000 נוספים יפרשו עד תום חודש זה.

ציבור הפורשים מורכב מעובדים ופועלים בכלל החטיבות והסקטורים האירגוניים בקונצרן, עובדי שירותים, מפעלים ואתרי עבודה.

תכנית ההבראה, אשר אומצה בהסכם הקיבוצי המיוחד עם האיגוד המקצועי, מחייבת פרישתם של כ־3200 עובדים.

מינויים בשלוחת בנק הפועלים בחו"ל

בנק הפועלים עורך שורה של מינויים בשלוחות הבנק בחו"ל:

מיכה סמיון, מנהל אזור ת"א בבנק, נתמנה כאחראי על פעילות הבנק באנגליה. הוא מחליף בתפקיד את יוסף האובר.

ד"ר אפרים סואף, הממונה על מחלקת סחר־חוץ בבנק, נתמנה כמנהל בנק הפועלים בשוויץ. ד"ר סואף מחליף בתפקיד זה את ולטר סימונסון.

ציון עוז נתמנה כמנהל סניף הבנק בבוסטון ומחליף בתפקיד זה את שמואל שקד. ציון עוז שימש בשנים האחרונות מנהל מחלקת המנגנון בבנק.

זהו שלב נוסף של מינויים חדשים במערכת הבינלאומית של בנק הפועלים. כפי שפורסם מונה לאחרונה אבי אולשנסקי, מכהנה למנכ"ל בבנק, כאחראי על הפעילות הבינלאומית של הבנק. עוזי ודרי־ר, משנה למנכ"ל בבנק, נתמנה כאחראי על פעילות הבנק ביבשת צפון אמריקה.

נפילה נוספת בשוק המניות של לונדון

מאת דליה שרון סופרת "דבר" בבריטניה

שוק המניות הבריטי סבל ביום ו' האחרון מנפילה נוספת של המניות, ובכך הפך את השבוע האחרון לאחד הגרועים ביותר שידע שוק ניירות הערך בלונדון. נסיונות להרים בחזרה את השוק לא עלו יפה, והבורסה סבלה הפסד ערך כולל הנאמד ב־7 מיליארד לירות שטרלינג.

מדד המניות של ה"פיננשיאל טיימס", ירד לרמה של [illegible] של למעלה מ־1360 נקודות בראשית יולי. פרשנים ייחסו את המפולת לתחזיות עגומות בדבר סיכוייה של התעשיה הבריטית, ולא רק למצב מחירי הנפט. במקביל נרשמה עלייה ניכרת במחירי הזהב, אשר קפץ לרמה של 370 דולר לאונקיה.

מענקים 100 אלף דולר לעידוד התיירות

מאת דוד מרשיוב

הנהלת קרן המענקים וההלוואות של משרד התיירות בראשות מנכ"ל המשרד רפאל פרבר אישרה 110,000 דולר כמענקים לגורמי תיירות שונים בארץ לפרסומים שונים בחו"ל לעידוד תיירות לישראל.

חברת "הסתור" קיבלה מענק בסך 5,000 דולר לפרסומים בחו"ל למטרת עידוד תיירות לעונת משחקי "הפועל" בישראל בשנת 1987.

חברת "הרץ" קיבלה מענק בסך 27,780 דולר בעבור פרסומים בארצות אירופה וארה"ב לעידוד תיירות לישראל.

חברת "פלתורס" קיבלה מענק בסך 7,000 דולר ואילו רשת מלונות בול קיבלה מענק בסך 1500 דולר לפרסום מלון טל באנגליה.

מלונות שרתון בתל־אביב וירושלים קיבלו מענק בסך 25,000 דולר לפרסומים בעתונות לצורותיה בארצות אירופה ואילו רשת מלונות "דן" קיבלה מענק בסך 19,000 דולר לפרסומים בעתונות באנגליה.

כפר הנופש רמות ברמת הגולן קיבל מענק בסך 20,000 דולר לפרסומת ועידוד תיירות לישראל בבריטניה, אוסטריה ושוויץ.

התעוררות בשוק הדירות הגדילה ביקוש למשכנתאות

הבנקים למשכנתאות דורשים להגדיל תקרת ההלוואה המשלימה

מאת זאב סלע

ראשי הבנקים למשכנתאות פנו לבנק ישראל בדרישה להגדיל את תקרת ההלוואות הפרטיות וניתנות לרוכשי דירות, או אף לבטלה כליל. תקרת ההלוואה "המשלימה" בעבר לזכאים מוגבלת כיום ל־12 אלף שקלים בלבד. פנייתם של הבנקים למשכנתאות באה בעיקבות הביקוש המוגבר ולנוכח מיבצעי ההלוואות שמקיימים הבנקים המסחריים, המקצים ללווה בודד הלוואות עד סכום של 45 אלף שקלים חדשים.

ראשי הבנקים למשכנתאות טוענים, כי יוזמת הבנקים המסחריים – עליהם לא הוטלו הגבלות בדומה לאלו שהוטלו על הבנקים למשכנתאות – הביאו לאבסורד במערכת הפיננסית. הבנקים המסחריים, הפטורים ממגבלות מתן הלוואות פרטיות, יכולים להגיע ישירות למשתכנים, לעקוף את הבנקים למשכנתאות ובכך לפגוע בבנקים המתמחים במתן הלוואות למשתכנים. ראשי הבנקים למשכנתאות דרשו מבנק ישראל להעלות באופן משמעותי את תקרת ההלוואות הפרטיות או אף לבטלה כליל, במגמה לאפשר להם להתחרות בתנאים החדשים שנוצרו במערכת הפיננסית.

בחודשים האחרונים מסתמנת התאוששות משמעותית בשוק הדירות. דבר זה בא לידי ביטוי בגידול בביקוש להלוואות של זכאים ופרטיים אחרים. מבנק טפחות נמסר, כי בחודש יולי ביצע הבנק הלוואות ל־1500 מזמינים לעומת 1200 הלוואות שביצע בתקופה המקבילה בשנה הקודמת – גידול של 25%. נתון זה משמש אינדיקטור חשוב לבחינת המגמות במערכת הפיננסית האפוטיקאית, בה מגיע חלקו של בנק טפחות, לפי נתוני בנק ישראל, ל־40%.

בבנקים למשכנתאות מסבירים כי הגידול בבקשות להלוואות נובע מהיציבות שהושגה במשק; זכאים רבים שחששו בשנה שחלפה למכש זכאותם להלוואה – ממהרים עתה לעשות כן, מתוך הערכה כי זהו עיתוי נוח לרכישת נכסים פיזיים. גם העלאות המחירים בראשית החודש על ידי כמה חברות בניה גדולות, מאיצות ברוכשים פוטנציאליים למהר ולסגור עיסקאות.

יצויין, כי משרד השיכון והבינוי החל ב־1 באוגוסט במיבצע לעידוד רכישת דירות באזורי פיתוח ובשכונות מסויימות, כמו פסגת זאב בירושלים, במגמה לסייע הן לזכאים ברכישת דירות והן לקבלנים שצברו מלאי דירות ונושאים בהוצאות מימון גבוהות ביותר. במסגרת המבצע מקצה משרד השיכון הלוואות בתנאים מועדפים למשתכנים וכן הלוואות עומדות לתקופה של 5 שנים. כבר עתה, מדווחים הבנקים למשכנתאות, ניתן להבחין בגידול בביקושים לדירות המוצעות על־ידי משרד השיכון באיזורי הפיתוח ובשכונות המועדפות.

בקורת בעיריית ירושלים על החלטת הממשלה למכור מניות החברה הכלכלית

מאת שלמה קרמר

גורמים בכירים בעיריית ירושלים, ביקרו אתמול את החלטת הממשלה, המתייחסת למכירת 30 אחוז מהמניות של החברה הכלכלית לירושלים. גורמים אלה ציינו בפני סופר דבר, שלחברה הכלכלית לירושלים תפקיד ציבורי בפיתוח הכלכלי של ירושלים ולא כל פעולותיה נועדו "לעשות עסקים".

בהצעת 30 אחוז ממניות החברה לציבור "אין גילוי נאות לציבור", הנעשה בעת רכישת מניות לפעילות עסקית רווחית ולא אחרת, הוסיפו אותם גורמים.

ההחלטה בדבר מכירת חלק מהחברה הכלכלית לירושלים התקבלה לאחרונה, ובסמוך לכך, הוגשו המלצות ועדת קוברסקי, ביניהם המלצה להקים חברה כלכלית חדשה – "החברה לירושלים", שהונה העצמי יהיה קרקעות מדינה שיוקצו להקמתה.

ברשות החברה הכלכלית לירושלים קרקעות מדינה. בכירים בעירייה מצדדים בהעברת הבעלות על החברה הכלכלית, במלואה או בחלקה, לידי העירייה וטוענים שהיא עולה בקנה אחד עם המלצות ועדת קוברסקי.

לעיריית ירושלים חלק קטן מאוד בחברה הכלכלית לירושלים, ומזה זמן רב היא מבקשת להגדיל את השליטה הן על החברה הכלכלית והן על חברות אחרות הפועלות לפיתוח העיר כמו חברת קרתא לפיתוח אזור ממילא.

לדעת גורמים אלה, הממשלה מסתפקת במכירת 30 אחוז מהחברה בלבד בעקבות התנגדות שר התעשיה והמסחר, שהוא השר הממונה על החברה הכלכלית, לוותר על שליטה ומעורבות בפיתוח העיר.

בעירייה מעלים ספקות באשר ליכולתה של הממשלה הנוכחית, לכפות על שרים לוותר על "נחלות" רצופים, לפיכך, קשים ביישום "המלצות קוברסקי" בכל הנוגע לפיתוח הכלכלי של העיר.

נמחקה תביעה בארה"ב כנגד "להבי ישקר"

ממשלת ארה"ב התערבה לאחרונה בהליכים המשפטיים שיזמו בחודש אפריל השנה שלושה עובדים לשעבר של חברת ט.ר.ו. נגד מעסיקתם לשעבר ונגד החברות ג'נרל אלקטריק, יונייטד טכנולוג'יס ו"להבי ישקר" בבית משפט בקליבלנד, אוהיו. ממשלת ארה"ב הודיעה לבית המשפט כי היא נוטלת על עצמה את ניהול התביעה. כן ביקשה ממשלת ארה"ב למחוק מהתביעה את "להבי ישקר", "ג'נרל אלקטריק" ו"יונייטד טכנולוג'יס" ולהותיר רק את ט.ר.ו. כנתבעת במשפט, כך ש"להבי ישקר" יוצאת מהתמונה לחלוטין.

מגדלי הכותנה יפסידו גם השנה

סובסידיה של 2 מיליארד דולר לכותנה האמריקאית

מאת דוד מרשיוב

מגדלי הכותנה בישראל יפסידו, ככל הנראה, גם השנה. ההכנסות מייצוא הכותנה ומכירת הגרעינים לבעלי החיים לא תכסה את הוצאות הענף וזאת בגלל סבסוד ניכר של הכותנה האמריקאית על ידי הממשלה האמריקאית הקולטת כותנה זו וקביעת מחירי היצף לכותנה בשוק העולמי.

מנכ"ל מועצת הכותנה, יוסף דלומי מסר לסופר "דבר", כי מחירי הכותנה ירדו לאחרונה ל־40 עד 45 סנט הליברה. הירידה במחירי הכותנה נובעת מהצפת השווקים העולמיים בכותנה אמריקאית. המגדלים האמריקאיים יכולים ליצא לחו"ל כל כמות כותנה אמריקאית, במחיר שמעל ל־10 סנט, ואילו את יתרת הוצאות הייצור והרווחים של המגדלים מכסה הממשלה האמריקאית על ידי סובסידיה. סובסידיה זו מסתכמת בכ־2 מיליארד דולר.

דלומי מעריך, כי מחירי הכותנה יתייצבו באביב הקרוב, משום שארה"ב הגיעה למלאי סביר. בשנת 1985 שיווקה ארה"ב לחו"ל 600,000 טון כותנה ואילו השנה היא תשווק כשני מיליון טון כותנה.

מגדלי הכותנה בישראל צופים השנה ליבול של 70,000 טון לעומת 100,000 טון כותנה בשנה הקודמת. מיבול זה הצליחה מועצת הכותנה למכור כ־35,000 טון, חלקו במחיר 50 עד 55 סנט הליברה ואילו לחלקו לא נקבע עדיין המחיר, שייקבע עם מועד האספקה, באביב הקרוב.

היבול הקטן של הכותנה השנה נובע מצמצום שטחי המזרע של הכותנה לכדי 460,000 דונם לעומת 650,000 דונם שטחי הכותנה שהיו אשתקד. אולם השנה חל שינוי מהותי בזני הכותנה. בעוד שאשתקד היקף שטחי המזרע בזן פימה ארוך הסיב היה רק 7 אחוזים מכלל שטחי המזרע של הזן פימה לכדי 25 אחוז מכלל שטחי הכותנה. 130,000 דונם השנה לעומת 50,000 דונם אשתקד. המחיר המתקבל תמורת כותנה ארוכת סיב מהזן פימה נע בין 80 ל־85 סנט הליברה. כתוצאה משינוי זה יגיע היקף הייצוא של הכותנה השנה לכדי 100 מיליון דולר לעומת 115 מיליון דולר אשתקד.

בגלל הקטנת שטחי המזרע של הכותנה גם יבול גרעיני הכותנה יהיה נמוך 115,000 עד 120,000 טונות לעומת יבול של 170,000 – 160,000 טונות שנה קודם לכן. דבר זה יחייב הגדלת יבוא המספוא כמזון לבעלי חיים ולרפתות.

גם השנה צפוי ענף הכותנה להפסד בגלל הירידה הניכרת במחירי הכותנה בשוק העולמי. אשתקד הגיע הפסד מגדלי הכותנה ל־37 עד 40 מיליון דולר, ובגללי הכותנה בארץ קיבלו סיוע ממשלתי בסך 17 מיליון דולר

קרנות הנאמנות – לחזק אמון המשקיעים

יש להסביר לציבור את מדיניות ההשקעות של הקרן

מאת שמואל רוזנבלום

בסקירה הראשונה על קרנות הנאמנות התרכזנו בתיאור סוגי הקרנות, מסלולי ההשקעות, דרך ניהולן ובעיית הנזילות הכספית שלהן. הפעם נעסוק בשיקולים המנחים מנהל קרן נאמנות בבחירת ניירות הערך בהם יושקעו כספי הקרן.

נציין שוב, שרכישת מניות ע"י קרנות גורמת לשינויים פנימיים בחברה שמניותיה נרכשו, ושעליהם אין למנהל הקרן שליטה, והמיוחד אמורים הדברים באשר למאזן. בעיה נוספת הינה הקושי למנהל הקרן למכור כמויות סחורה ניכרות מני"ע הספציפי. מאחר שהקרן הינה הגורם הגדול והכמעט יחיד הסוחר באותו ני"ע ספציפי, תוריד מכירה את שער ני"ע ותפגע בקרן.

וזהי מערכת המגבלות בה פועלות קרנות הנאמנות. הקרנות מעדיפות להתרכז בני"ע המכונים בעגת הבורסה – "כבדים". קרנות בנק לאומי, למשל, מתרכזות במניות כגון ים המלח, נכסים ובנין ופולגת. מוסדי הבנק הגיעו למסקנה שרמת הסיכון בני"ע האלו קטנה בהשוואה למניות אחרות, ועיקר המסחר מתקיים בסוג ני"ע הכבדים.

הגדרת ני"ע ככבד או "כמסומן" ע"י הקרנות מתייחסת למאזן כספי, לסך היצוא, להיקף הפעילות הבנקאית ולמידת האמון שרוחשת המערכת הבנקאית ליכולת הפיננסית־מקצועית של המפעל. חברת "רובק", לדוגמא, נחשבה בעיני מנהל אחת הקרנות למניה כבדה וטובה. בשנים האחרונות ספגה "רובק" הפסדים כספיים ניכרים, לאחר שנכשלה בנסיונה להכנס לענפים אחרים כמחשבים. חברות ההשקעה של הבנק נתקעו עם כמות גדולה של מניות "רובק" ותשואת הקרנות שבניהול אותו מנהל קרנות נפגעה. עם זאת כדאי לזכור כי ל"רובק" סיכויי התאוששות סבירים, ומנהל הקרן עשוי למכור חלק מאחזקותיו בעתיד.

מניה נוספת שהמסחר בה ממחיש החלטת השקעה מוטעית הינה חברת המחשבים "רטה". מניות חברה קטנה זו הוחזקו ע"י בנק מסויים, מעת הנפקתן, באחוזים ניכרים. מניית "רטה" נשחקה ב־90% דולרית במשך החזקתה בקרן, עם זאת ההשפעה השלילית על תשואת הקרן היתה קטנה למדי, כי המדובר בסכומים קטנים.

ענף הטכסטיל מהווה דוגמא בולטת להשלכות מידת המומחיות ויכולת החיזוי של מנהלי קרנות הנאמנות. חלק ניכר מחברות הטכסטיל מייצאות לשוקי חו"ל. כאשר המטבעות האירופים היו חלשים היתה עדיפות ברורה לחברות שייצאו לארה"ב. כיום התהפך המצב. קבלת החלטה בענף פרובלמטי זה אינה קלה. המסחר במניות הענף מצומצם, וקשה לסגת מפוזיציה ניכרת.

בנק אחר בחר לרכוש מניות "פריי־זה". סוחרי השוק הפיצו שמועות אודות תוצאות כספיות מצויינות שעתידות להתפרסם בחברת "פריי־זה". במהלך ימי המסחר הראשונים נהנה מנהל הקרן מפרוספריטי מסויים עקב החזקת כמות ני"ע גדולה בקרן ששערה עלה בעיקבות השמועות. כשפרסמה "פריי־זה" את "הדוחות" הכספיים, עם תוצאות ירדו שערי מניותיה באופן תלול. מנהל הקרן נאלץ להפוך את השקעתו, בשלב הנבוכי להשקעה ארוכת־זמן, עקב אי יכולתו למכור סחורה.

הדוגמאות שהובאו להלן יוצאות דופן. בדרך כלל ניהול קרנות הנאמנות מקצועי ואמין, הדוגמאות הן "סטיית תקן", תופעה חריגה.

הקרנות מהוות כלי פיננסי לכניסת הציבור לשוק ההון. הציבור הרגיל לתת אמון כמעט בלתי מסוייג במנהלי הקרנות. תופעה זו עלולה לגרום לשאננות מסויימת בקרב מנהלי הקרנות. גיוס ההון המאסיבי שלהם, בשוק מצומצם בנפחו הכספי, גורמים לכך שהקרנות קובעות מגמה ברורה ומחוללות בשוק. הקרנות מאפשרות פעילות בורסה בישראל ובלעדיהן יעלם הגורם המרכזי והאחראי בשוק. מנהל קרן הפועל בכסף ציבורי, צריך להסביר לציבור המשקיעים את מדיניותו הכלכלית־השקעתית. הקרנות מפרסמות את החזקותיהן בני"ע אחת לשלושה חודשים. מן הראוי שנתון זה יתפרסם מדי חודש. ראוי שועדת ההשקעות של הקרן תנמק מדוע בחרה להחזיק בני"ע ספציפי, במיוחד כשמדובר בנפח כספי גדול.

מוסד הקרנות חיוני לשוק ודווקא בגלל כך חייבים מנהלי הקרנות להבהיר את מדיניות ההשקעות שלהם, ולהגביר בכך את אמינות המערכת.

(כתבה שניה ואחרונה בסדרה)

★ הכותב הינו יועץ השקעות.

נסים: הממשלה חייבת לסייע להתישבות

מאת שמעון וייס

שר האוצר משה ניסים גילה כי בכוונתו לערוך רפורמה במערכת המיסוי בישראל על רקע רמת המס הגבוהה מדי שאינה אטרקטיבית למשקיעים.

בראיון לבטאון התק"ם "יחד" אומר השר ניסים כי משרדו עוסק בתיכנונה של הרפורמה במיסוי והדבר תלוי בין השאר בתקציב המדינה. "הכוונה היא להרחבת בסיס המס, למציאת תחליפי מס, לעידכון מדרגות המס יחד עם המשך ירידה באינפלציה שתקטין את המס האינפלציוני ותגדיל את ההכנסה נטו" – אמר השר ניסים.

בתשובה לשאלה על עמדתו בקשר לגיוס הון מחו"ל גילה השר ניסים כי לאחרונה החזר גיוס הון מחו"ל והתברר כי בבנקים מסויימים גייסו גורמים במשק הון מחו"ל במחיר העלול לערום קשיים על תיפקודם בעתיד. לדברי השר ההון מחו"ל גויס בעלות כוללת של כ־13 אחוז בעוד שהממשלה מאפשרת גיוס הון בחו"ל בסביבות 7 אחוזים. "אני תומך בגיוס הון מחו"ל אך צריך לעצב לכך מדיניות ברורה", אמר השר ניסים וציין כי מינה לשם כך צוות המשותף לאוצר ולבנק ישראל בראשות סגן השר עזי אמודאי.

בהתייחסו להתיישבות העובדת ולמצוקתה התכתית אמר שר האוצר כי ממשלת ישראל לא יכולה לעמוד מנגד כאשר ההתיישבות מצויה במצוקה קשה ומוטלת עליה החובה לשקם את המפעל החשוב הזה ולאפשר את קיומו התקין. עם זאת ציין כי על ההתיישבות לפעול על פי גודלה הטיבעי ויכולתה. באשר למצב בתנועת המושבים ובארגוני הקניות שלהם אמר השר ניסים כי לדעתו חייבים המושבים שאין להם די אמצעי יצור חקלאיים, להפוך למושבים קהילתיים ולהתפרנס ממענפים נוספים על החקלאות, כמו כן יש להבטיח ניהול תקין ויעיל באירגוני הקניות שלהם, יש לדאוג שלא יחזרו מפעולת אירגון קניות ולא ינסו לתפקד כבנקים ויגרמו להתפתחויות בלתי רצויות. השר ניסים שלל הערפות אידיאולוגיות או השגת מטרות צדדיות וציין כי תוכניתו להבראה והרפורמה מתייחסת לתחום הכלכלי בלבד.

מזכיר התק"ם במפלגת העבודה הביע אתמול הזדהות עם תביעת המושבים מהממשלה ומפלגת העבודה לתבוע מהממשלה להתחיל לאלתר בתוכנית ההבראה הכלכלית של המושבים הכוללת סיוע ממשלתי וגיוס אמצעים פנימיים של תנועת המושבים עצמה.

פוחת מספר הבקשות למפעלים מאושרים

מאת משה גבע

מנהלת מרכז ההשקעות הפחיתה לאחרונה פעילותה: שתי הישיבות השבועיות האחרונות בוטלו עקב צימצום במספר הבקשות שהפנו אליה מפעלים לקבלת מעמד של "מפעל מאושר".

בישיבה האחרונה שקיימה מנהלת מרכז ההשקעות בוטלו 7 אישורים שנתנו בעבר להקמת "מפעלים מאושרים" או להרחבתם. ביטולי אישורים מתבצעים, על פי רוב, לאחר שמשקיע אינו עומד בהתחייבויותיו, ובמיוחד כאשר אינו משלים 20 אחוז מסך ההשקעה, תוך שנה מיום קבלת האישור. באותה ישיבה אושרו רק 5 פרויקטים מתוך ה־15 שעלו לדיון.

בין הפרוייקטים שאושרו:

★ מפעל לעיבוד סבבי ולמבלסנות בירוחם, בבעלות "מ.ב.ש ירוחם בע"מ". המפעל יוקם בהשקעה של 500 אלף דולר ובשלב הראשון יועסקו בו כ־30 עובדים.

★ חווה לגידול פנינים באילת. חברת "רד־סי־ אקספלוריישן", בבעלות משקיע זר, מתכוונת להשקיע בחווה מיליון דולר. המשקיע, עדיין לא הצליח לקבל קרקע, בהיקף של 4 דונם, לצורך הקמת החווה, מאחר שהרשויות המקומיות התנגדו להקצאת הקרקע בקבלת מעמד של "מפעל מאושר", ואילו מרכז ההשקעות העדיף לדחות מתן האישור לאחר הסדרת שאלת הקרקע. הפתרון ניתן בדרך של אישור עקרוני לקבלת מעמד של מפעל מאושר, מותנה בהסדרת הקצאת הקרקע.

מנהלת מרכז ההשקעות חזרה בה מהחלטות קודמות לבטל אישורים לשני מפעלים המצויים בכינוס נכסים או בפירוק. האישור שניתן למתפרת "פפקו" במצפה רמון יועבר למתפרת "רימון בע"מ" המעוניינת ברכישתה. כתב האישור של מפעל הכספות "מגן גולדמן" יועבר למשקיע היהודי בניו־יורק, פרד גוריבגר, שהחליט לרכוש את המפעל.

הלוח הכללי · ידיעות אחרונות · הלוח הנפוץ ביותר · ראשון בבוקר דבר

וילות ובתים 1050

• מרעות בפלמח בריה 30, ישראבים הייטנים 03-221550, 03-221896 רגמ. (#26833)

דירות למכירה 1200

• קבלת מרעות, אשראי עד 60 יום. 03-727630, 03-739292 (#26741)

• בהזדמנות בצפון 2 גדולים ק"א 60,000 "כלינכסים" 441484 (#26848)

עסקים 2000

אולמות 2300

• להשכרה אולם תעשיה 250 מ"ר, "מעלים" 783398, 746770 (#26808)

הצעות עבודה 3000

• דרושות מנקיות תלכידות למועדון בריאות, שכר גבוה. 03-288618, 03-657913, 03-621461 (#26724)

• דרושות מתכניות כנוסות ב"מעבר תפליליס" לעבודה בירה "שכר גבוה" 03-245127 (#26776)

• דרושות מתכנתות עברית/ אנגלית לעבודה במשרד ביהודה 100, ת"א, שעות קבלה 9.00־14.00 (#26779)

[illegible]

מכוניות 4000

[illegible]

ירושלים

דירות למכירה 1200

נתניה

הצעות עבודה 3000

[illegible]

צבי אמבטיות 5645

הכרזות 7050

שוק המציאות

[illegible]

דיפון גגות 5320

ניקיון ואחזקה 5550

מחשבים 5610

[illegible]

וידאו טייפ 5040

מערכות קול 5050

חיות בית 5070

[illegible]

מציעים למכירה 5000

רוצים לקנות 5010

[illegible]

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
אגף כח אדם בהוראה
הודעה מס' התשמ"ו/8 על

משרת ניהול פנימיה במחוז המרכז

אגף כח אדם בהוראה מודיע על משרת ניהול פנימיה בחטיבת הביניים הממלכתית "ברזילי" ברחובות, בחטיבה 15 כיתות ז' – ט' ובכיתה אחת טיפולית.

מן המועמדים נדרשים כישורים בתחומי ההשכלה הפדגוגית והאקדמית, הכשרה מיוחדת במינהל החינוך או מינהל כללי וותק בהוראה של חמש שנים.

התכונות פורסמו בפירוט בחוזר מנכ"ל מ"ג/5 מיום ט' בטבת התשמ"ג (2 בינואר 1983), סעיף 131, המעוניינים להציג מועמדותם ימלאו טופס בקשה למשרת ניהול שאפשר לקבלו בכל לשכה מחוזית של משרד החינוך והתרבות. הטופס ימולא בשני העתקים: האחד ישלח אל מנהל מחוז המרכז, בנין הדר דפנה, תל־אביב (טלפון 03־254122), ואחר אל המפקח על בית הספר שבו מוצעת המשרה.

היום האחרון לקבלת בקשות בלשכה המחוזית – יום ראשון, י"ב באב התשמ"ו (17 באוגוסט 1986).

לבית־ספר תיכון קיבוצי
בקיבוץ מעברות
דרוש/ה

מורה לחינוך מיוחד

★ עם ניסיון והמלצות (ללא דיור במקום)

לפנות בין השעות 8.00־14.00 בטלפונים: 053־82817, 053־82819 לרבקה

חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות • חדשות

מעצר הנהג מתאונת תל חנן הוארך בשמונה ימים

בגלל חשש השפעה על עדים; מבצע אכיפת חוקי התנועה

מאת יוסי ליברוביץ, סופר "דבר" בגליל המערבי

נהג האוטובוס שהיה מעורב בתאונה ביום שישי בכביש העובר בתל־חנן, שבה נהרגו ארבעה בני־אדם, נעצר אתמול על ידי שופט השלום בחיפה, חנוך שילוני, לשמונה ימים.

נציג המשטרה, מפקח סלמאן סעיד, סיפר בבית המשפט כי בעקבות ההתנגשות בין האוטובוס למכונית הפרטית, נגררה ה"אופל" קדימה לאורך כ־30 מטר. כתוצאה מכך נהרגו הארבעה. הוא הוסיף כי מעצר החשוד, פלאח אבו־נאצר (57) מהכפר טובאס שליד ג'נין, דרוש כדי שלא ישפיע על עדים. מתברר שהחשוד משמש כקבלן של נוסעי האוטובוס שהיו עדים לתאונה. הנוסעים ברחו מיד כשארעה התאונה והמשטרה לא הצליחה לחקור אף אחד מהם.

נציג המשטרה הוסיף כי בשלב זה עדיין אין ממצאים על מהירות נסיעת האוטובוס בגלל ליקוי במערכת הבלמים. כן לא התברר עד כה אם הליקוי הוא תוצאה מהתאונה או לפניה.

סניגורו של החשוד, עו"ד ירון בר דיין, ביקש לשחרר את החשוד מכבי שהמשטרה לא הציגה לדבריו, ראייה המצביעה לכאורה כי התרשל בנהיגה. אולם השופט שילוני שוכנע כי החשוד עלול להשפיע על עדים ולתאם גרסאות לגבי אופן התרחשות התאונה והורה, כאמור, על מעצרו לשמונה ימים.

מבצע אכיפה

משטרת מרחב חיפה עורכת בימים אלה מבצע נרחב לאכיפת חוקי התנועה בכבישים בהשתתפות עשרות שוטרים ממחלקת התנועה בחיפה, סיירים, בוחנים, ניידות־שיטור ומתנדבי משא"ז ויח"ת (יחידת תנועה מתנדבת).

ביום שישי ובשבת נערך המבצע בהדר הכרמל ובמרכז הכרמל נרשמו דו"חות ל־242 נהגים ו־12 כלי רכב הורדו מהכבישים. נהג אחד נעצר בגלל נהיגה תוך שלילת רשיון. בסך הכל נבדקו 569 כלי־רכב.

מפקד מרחב חיפה, תנ"צ יעקב חביב, מסר כי השבוע יהיה מבצע דומה באיזור הקריות.

קרבנות התאונה למנוחות

(ע). – בבכי קורע־לב הובאו אתמול למנוחות ארבעה קורבנות התאונה הקטלנית שאירעה בכביש תל חנן בסוף השבוע שעבר.

שרית הרשקוביץ' (26) מראשון לציון הובאה למנוחות בבית הקברות בנשר, ואילו שלושת בני משפחת מזרחי – האב אהרון (50) הבן מרדכי (25) והבת טובה (23), הובאו למנוחות בבית העלמין שבכפר סמיר.

אחר ארונותיהם הלכו בני המשפחות ורבים מתושבי תל חנן – נשר, קרובים, וידידים, רבנים וראשי הישוב. ראש המועצה המקומית, שמואל רייניש, ספד לנספים. "כולנו תקווה כי יהיו אלה הקורבנות האחרונים", וקרא לכל הגורמים שלא לחסוך במשאבים כדי להגן על חיי אדם ולהשקיע בפיתוח הכבישים.

שרית הניחה הורים, שמעון וטובה זילברמן, תושבי תל חנן, בעל יעקב הרשקוביץ' ושני ילדיהם אלעד בן 4 ומורן בת ה־3.

„לא נסכים לפשרות בעניין הכביש הראשי בתל חנן"

מאת אריאלה ראובני, סופרת "דבר"

הכביש בתל חנן שבו ארעה התאונה הקטלנית ביום שישי, נחשב לכביש מסוכן מפני שהוא כולל קטעים צרים ומתרחבים ללא סימון מתאים וללא איי תנועה. דברים אלה אמר לסופרת "דבר" ד"ר משה בקר, חוקר בכיר במכון לחקר התחבורה בטכניון.

לדבריו, יש לאורך הכביש יציאות והצטלבויות רבות שאינן מסומנות בתמרורים מתאימים. בשל הליקויים הללו הוחלט, בשעתו על בניית כביש עוקף לתל חנן מצומת יגור לעבר הצ'קפוסט ואמנם עם בנייתו של הכביש הזה פחת במידה מסויימת מספר התאונות בדרך תל חנן־נשר, אולם הכביש לתל חנן עדיין נשאר מסוכן.

דוד עמר, סגן ראש מועצת נשר, שתל חנן שייכת אליה מבחינה מוניציפאלית, אמר לסופרת "דבר" כי פרנסי השכונה מטפלים שנים אחדות בשיפור התנאים בכביש הראשי של תל חנן המשמש כעורק תנועה סואן בעיקר בשעות הבוקר והערב. לדבריו נוסעות בשעה 7 בבוקר בכביש זה מאות מכוניות מהכרמל ומנשר שאנן בדרכן לעבודה. חלקן מפתחות מהירות העולה על 60 קמ"ש המותרים בתקנות. עמר ציין כי עם בנייתו של הכביש העוקף לתל חנן היתה צפייה כי עומס התנועה יפחת בכביש תל חנן, אולם לא כך הדברים בשטח. הוא ציין כי ראשי המועצה הגיעו בעבר למוסדות המוסמכים לבנות במקום גשרים או מעברים תת־קרקעיים להולכי רגל וכן איי־תנועה ותמרורים, אולם לא נעשה בתחום זה דבר והכביש תבע קורבנות רבים.

עמר הדגיש: „לא נסכים לשום פשרות בעניין הכביש הראשי. אין שום הצדקה שתנועה רבה כזו מסוכנת תעבור דרך ישוב קטן ושקט".

<u>במסמך שהוצג למומחים</u>

הרפורמה בבחינות הבגרות תפגע בשוויון בחינוך

מאת יעל פישביין, סופרת "דבר" לענייני חינוך

החמרת הדרישות בבחינות הבגרות עומדת בסתירה למדיניות חברתית הגלומה במתן הזדמנויות שוות בחינוך, מפני שבעקבות ההחמרה המוצעת, לא יקבלו אלפי תלמידים יוצאי השכבות החלשות תעודות בגרות ולא יוכלו להתקדם בבחינה חברתית ותעסוקתית. היבט זה של הרפורמה הועלה בסוף השבוע במפגש פרופסורים מתחומים שונים של מדעי החברה החברים בוועדה מייעצת לנושאים חברתיים שליד משרד ראש הממשלה.

פרופ' חיים אדלר מהאוניברסיטה העברית ופרופ' יהודה אמיר מאוניברסיטת בר־אילן, הציגו בפני חברי הוועדה מסמך המפרט את הנזקים החברתיים העלולים לצמוח מהרפורמה בתעודות הבגרות שמתכנן משרד החינוך להנהיג בשנת הלימודים הקרובה.

אחד החידושים המוצעים במסגרת הרפורמה הוא הנהגת בחינת חובה במתימטיקה ברמה של שלוש יחידות כתנאי לקבלת תעודת בגרות. תנאי זה יפגע, לדעת מומחים לחינוך, בעיקר בתלמידים יוצאי השכבות הנחשלות שהוריהם אינם מסוגלים לממן מורים פרטיים במתימטיקה. כן יפגע התנאי המוצע בבנות שרובן מתמחות במקצועות הומניסטיים וחברתיים שאינם מצריכים ידע מתימטי. מנתוני משרד החינוך עצמו מתחוור כי כיום שיעור הנכשלים במתימטיקה בבחינות בגרות ברמה של שלוש יחידות מגיע לשני שלישים. החלת בחינת חובה במתימטיקה רק תרחיב את מעגל הנכשלים ותפחית את מספר מקבלי תעודות בגרות בב־2000 תלמידים.

לדעת מחברי המסמך, האוניברסיטאות רשאיות לחתור להעלאת רמת המועמדים, אבל אסור להרשות להן להכתיב מדיניות חברתית שתפגע בשכבות החלשות.

מרכז הוועדה, חיים אילת, יפנה לשר החינוך כדי לזמן פגישה משותפת שתוקדש לדיון בתמורת ההשתמעויות החברתיות של הרפורמה.

שביתה ב„סנפרוסט" בתביעה להקדים מועד הסכם העבודה

מאת דני צדקוני, סופר "דבר" בדרום

עובדי מפעל „סנפרוסט" למזון קפוא באשדוד פתחו ביום שלישי שעבר בשביתה, בניגוד לעמדת הוועד ומועצת הפועלים המקומית. אתמול ניסו נציגי ההסתדרות והוועד לשכנע אותם לחזור לעבודה.

בית הדין האיזורי לעבודה בתל־אביב, שדן ביום שישי בתביעות ההנהלה להורות לעובדים לחזור לעבודה, הציע ששני הצדדים ינהלו תוך שבוע מו"מ אינטנסיבי לפתרון הסכסוך ויודיעו לו על כך ביום שישי הקרוב.

הרקע לשביתה – תביעת העובדים שתוקף הסכם העבודה לשנתיים הבאות יחול מ־1 באפריל ולא מ־1 ביוני כפי שמציעה ההנהלה.

רבקה שטנג (14) מבאר־שבע משתעשעת להנאתה עם נחש „זעמן המטבעות" בחצר המעבדה לזואולוגיה בקמפוס גבעת רם של האוניברסיטה העברית בירושלים. רבקה היא אחת מ־600 בני נוער מכל הארץ ומחו"ל המשתתפים במחנה לנוער שוחר מדע של האוניברסיטה המשלב חוגי מדע עם פעילות חברתית ותרבותית.

חוסל מחסור כרטיסי החניה בת"א – בהתערבות בן־מאיר

מאת אריה אורד סופר "דבר"

מחסור חריף בכרטיסי חניה, ששרר בשבוע שעבר בתל־אביב, חוסל לקראת יום ו' בהתערבותו של ראש אגף התנועה בעירייה, ח"כ דב בן־מאיר על פי פניית "דבר". על המחסור נודע לסופר "דבר" מפניית נהגים, שקבלו כי למרות שאין להשיג כרטיסי חניה בעיר, מוסיפים פקחי העירייה לרשום דו"חות למי שחנה ללא כרטיס.

סופר "דבר", שניסה בימי ד' וה' לקנות כרטיסים במספר רב של קיוסקים ברובעים שונים של העיר, נענה בשלילה בכל המקומות. אפילו כרטיס בודד אחד לא הצלחנו לקנות. בעלי קיוסקים סיפרו, כי זה כשבוע אין מספקים להם כרטיסי חניה. לדבריהם, הודיעו הספקים, כי המחסור יימשך עוד שבוע לפחות.

ביום ה' פנה סופר „דבר" לח"כ בן־מאיר, שלא ידע על המחסור. הוא הבטיח להסדיר את הנושא ללא דיחוי. ואכן, ביום ו' לפני־הצהריים כבר נמצאו כרטיסי חניה בכל הקיוסקים, שבדקנו בימים הקודמים. בעלי קיוסקים סיפרו, כי הספקת הכרטיסים חודשה ביום ה' לפנות ערב. הם קיבלו למכירה כרטיסים ישנים, שעליהם הוטבע המחיר השוטף של 55 אגורות חדשות במקום חותמת קודמת של 300 שקל ישן ובמקום ההדפס המקורי של 40 שקל ישן.

בבדיקה של "דבר" הסתבר, שמתוך שיקולים ביורוקרטיים החליטו פקידי העירייה לא להוציא למכירה את הכרטיסים הישנים, שהיו במלאי, בלי שטרחו לעדכן את הממונה על הפקחים בדבר המחסור. רק בהתערבותו של ח"כ בן־מאיר נדחו השיקולים הביורוקרטיים [illegible].

מפלס הכנרת – הנמוך ביותר ב־50 שנה

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

מפלס הכנרת היה אתמול ברמתו הנמוכה ביותר מזה 50 שנה והוא עומד על מינוס 211.89 מטר.

ב־1932 נרשם מפלס נמוך יותר, אלא שאז לא היתה הכנרת מאגר המים המרכזי של המדינה. לדברי אנשי מנהלת הכנרת, עתיד המפלס לרדת בכשבעה ס"מ נוספים עד תחילת עונת הגשמים בעוד כשלושה־ארבעה חודשים. בימים אלה נשאבים מהכנרת בין 600־700 אלף מ"ק מים לשתיה והשקיה אולם בשל המפלס הנמוך עתידה השאיבה להיפסק בעוד שבועות אחדים על פי החלטת „מקורות".

הנמרה תיהמת מתה מהרעלת סטריכנין

(ע). – הנמרה תיהמת, שהיתה במעקב ובטיפול של רשות שמורות הטבע, ונמצאה ללא רוח חיים לפני כחודש, מתה מאכילת מזון שהורעל בסטריכנין – התברר אתמול, לאחר קבלת ממצאי נתיחתה.

תיהמת היתה בת 7 שנים במותה. כאמור היתה במעקב ובטיפול של רשות שמורות הטבע, זואולוג הרשות, גיורא אילני, הצמיד משדר לקולר שנקשר לצוארה, וכך ניתן לעקוב אחר תנועותיה.

לפני כחודש נמצאה ללא רוח חיים, כשהיא מוכלת במלכודת של הרשות בעין בוקק.

ברך אדם הושתלה ברגל מסורטנת – בביה"ח „רוטשילד"

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

ניתוח ראשון מסוגו בארץ של השתלת ברך אדם ברגלו של צעיר חולה סרטן נערך שלשום בבית חולים „רוטשילד" בחיפה. הניתוח בוצע ברגלו של מהגר אמריקני (23) משמריקה, נשוי ואב לשניים, על ידי הצוות הרפואי של בית חולים בראשותו של הפרופסור מנרס, מנהל המחלקה האורטופדית ב„רוטשילד". הניתוח בוצע בשבת בשל דחיפותו ונמשך שש שעות.

הצעיר, פועל בבניין, חש לפני שלושה חודשים כאבים בברך שמאל. בצילום רנטגן נתגלה גידול סרטני בדרגה ב' שהחל לשלוח גרורות. הטיפול הרפואי, המוצע בדרך כלל במקרים כאלה, הוא קטיעת הרגל או החלפת הברך עם הפיקה בשתל מחומר סינטטי, אך בשל גילו הצעיר של החולה, היה חשש כי שתל כזה לא יבטיח הצלחה רפואית לתקופה ארוכה.

ד"ר מנרס פנה, איפוא, אל הנהלת בנק הרקמות במיאמי שבו שמורים אברי אדם להשתלה וביקש ברך להשתלה. הנהלת הבנק נענתה לבקשה ואחרי שנמסרו לה הפרטים המתאימים על החולה, תצלום רנטגן שלו והמבנה של רקמות הדם שלו, שלחה אור ליום ו', בתנאי קירור, שתל־ברך במטוס של חברת „פאן אמריקן" שהגיע לישראל. בנמל התעופה בלוד ניתנה הרשאה מיוחדת להוציא את השתל ללא עיכוב תוך עקיפת המכס.

הניתוח נערך, כאמור, בשבת. ד"ר מנרס אמר כי הניתוח עבר בהצלחה ולהערכתו יוכל החולה לדרוך על רגלו תוך כמה ימים. החולה עצמו סיפר כי הוא עדיין חש כאבים לאחר הניתוח אולם הרגשתו הכללית טובה.

הזיהום בקרית גת – כנראה מחלחול ביוב לצנרת המים

בדיקות נוספות בקריית בנימין ובשכונת פרוסטיג

מאת דני צדקוני ואריאלה ראובני סופרי „דבר"

נראה כי זיהום מי השתיה בקרית גת נגרם מפריצת מי ביוב לצנרת המים העירונית באחת השכונות בעיירה.

שלטונות הבריאות הורו גם אתמול לתושבים להמשיך ולהרתיח את המים לפני השימוש בהם מאחר שלמרות הכמויות הגדולות של כלור שהוכנסו למים, נמצאו בהם חיידקי קולי רבים ומשקעי זיהום.

מהנדסי „מקורות", עובדי מדור המים של העירייה ואנשי משרד הבריאות, המשיכו אתמול בחיפושים אחר מקור הזיהום ובבדיקות טיב המים.

בקרית אתא

בקרית אתא בוצעה אתמול בעירייה ניקוי וחיטוי. מגדל המים בקרית בנימין אשר בעקבות מימצאים התעורר החשד שיש בו מקור של זיהום מי השתייה. בעת הניקוי והחיטוי לא נתגלו עצמים שעלולים היו לגרום לזיהום. ומניחים כי הוא נגרם במשקעים שהתהוו על קרקעית המגדל.

היום יילקחו על ידי לשכת הבריאות דגימות של מי שתייה ברשת המים בקריית בנימין ובשכונת פרוסטיג לשם בדיקה בקטריולוגית וכן לבדיקת איכות המים ואחוז הכלור בהם. אם יתברר כי מי השתייה עומדים בסטנדרט הדרוש, אפשר יהיה להודיע לתושבי שתי השכונות להפסיק את הרתחת המים.

ד"ר שמואל רישפון, ממלא מקום הרופא המחוזי בחיפה, אמר לסופרת „דבר" כי בבדיקות שנערכו עד כה אין אפשרות להצביע בבירור על מקורות הזיהום של המים בקרית בנימין.

100 מתנדבים לא יהודיים לומדים לקראת גיור באולפני הקיבוץ הדתי

מאת שמעון ויים, סופר „דבר" בצפון

100 מתנדבים לא־יהודיים, המבקשים להתקבל לחברות בקיבוצים, לומדים כל שנה את יסודות היהדות במסגרת האולפנים לגיור של הקיבוץ הדתי. זה רק שלב אחד בדרך הארוכה לקבלת תעודת גיור שבהלכה נחשב המעשה לגיור כלהך נפשי קשה.

משה הלל, האחראי על אולפני הגיור מטעם ועדת הקליטה בתק"ם, אמר כי מרבית המתגיירים מהתנועה הקיבוצית הם אנשים בעלי אינטליגנציה גבוהה שלא הלימודים עצמם מסבכים אותם, אבל עם זאת עליהם להיות בעלי הכרה עמוקה בצעדם זה. מרבית המתגיירים עושים זאת עם בני־זוג יהודיים ומרביתם נשים. אחוז קטן הם גרי צדק ומעטים הם אוהבי הארץ המתגיירים כדי להישאר בה כאזרחים. לדברי הלל ההולכת והקיימת ברוב הקיבוצים שלא לקבל חברים לא יהודים, הביאה לדברי מספרם של הנרשמים לגיור במטרה להישאר בקיבוץ. בראשית התהליך בכאן „תקמוך" של התק"ם נמסר כי אחוז גבוה יותר של מתגיירים עוברים אולפני גיור בקיבוץ מאשר באולפני גיור אחרים בשל היחס המיוחד והנוח יותר שמוענק לתלמידים המתגיירים באולפני הקיבוץ הדתי: הם מאומצים על־ידי משפחות מהקיבוץ המדריכות אותם בחיי היום יום.

אולפני הגיור בקיבוץ נערכים בחסות לשכת הרב הראשי, התנועה הקיבוצית ומדור האולפנים של הסוכנות היהודית.

מתברר כי רבנים מעטים מאוד מסכימים לסייע למתגיירים בקיבוצים, מתוך ידיעה כי הם מהווים „פוטנציאל לחילוניות" וכיום מתגיירים אצל אב בית הדין בקרית שמונה, בצפת ונהריה, שלקח על עצמו את המשימה לעזור בקיבוצים.

אגד מזהיר מייקור נוסף של התחבורה הציבורית

מאת אריה אורד, סופר „דבר"

„אגד" הזהיר אתמול, כי קיצוץ נוסף של הסובסידיה לתחבורה הציבורית תוך ייקורה ב־40 אחוז יגרום לפגוע חמור בטיב השירות. הדובר „אגד", גדעון פלמוני, אמר אתמול בתשובה על שאלת סופר „דבר", כי ייקור התחבורה הציבורית בעבר גרם ירידה של 12.5 אחוז במספר הנוסעים בשנה האחרונה. כן חלה ירידה של שני־שלושה אחוזים במהירות הממוצעת של נסיעת האוטובוסים על פי נתוני „אגד". זו הסיבה למחסור באוטובוסים.

הירידה במהירות הנסיעה הממוצעת נובעת מגידול צפיפות כלי־הרכב בדרכים בעקבות שתי התייקרויות במחירי הנסיעה באוטובוסים מאז 1 ביולי אשתקד ובתוצאה מהוזלה ניכרת של הבנזין. הירידה שחלה פירושה 2,000 ימי עבודה והיא מחייבת את הקואופרטיב להעסיק יותר אוטובוסים לביצוע אותו להזהובנים... מכאן המחסור, מסבירים ב„אגד".

לסופר „דבר" נמסר, כי אין בכוונת משרד התחבורה לאשר כעת ייקור התעריפים. המשרד מעוניין שהקואופרטיב ירכוש כעת 150 אוטובוסים חדשים בהרכבה מקומית. אולם משרד האוצר מעכב את אישור התוכנית.

בינתיים משתהה הדיון בהרכבת סל־התחבורה החדש במקום הסל הישן, שתוקפו פג החודש. בהנהלת „אגד" חוששים זה זמן מה, כי הדיון מתעכב בשל רצונה של הממשלה להקטין עוד יותר את הסובסידיה לתחבורה הציבורית. ראשי הקואופרטיב העריכו, כי נוכח סירובם של שרים להקטין את תקציביהם, שוב תועלה ההצעה להקטין את הסובסידיה, למרות הודעות משרד האוצר, כי אין כוונה להטיל כעת גזירות על הציבור. קביעת סל־התחבורה מחייבת להניח ביסודו מספר משוער של נוסעים. הנחה זו היא אחד היסודות לקביעת גודלו של צי האוטובוסים הדרוש. הואיל ולגודל הסובסידיה השפעה מכרעת על נתונים אלה, משהה הממשלה את המו"מ על סל־התחבורה החדש, מעריכים ב„אגד".

אחיות הציבור תובעות פתיחת מו"מ מקביל

נציגות האחיות בשירותי הציבור והקהילה נפגשו אתמול עם מזכ"ל ההסתדרות, ח"כ ישראל קיסר, ויו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד. נציגות האחיות, שחלק מהן חברות במזכירות הארצית של הסתדרות האחיות והאחים, תבעו מראשי ההסתדרות לאפשר לנציגיהן לפתוח במו"מ מקביל עם המעסיקים על תנאי עבודתן, כפי שמתנהל עתה המו"מ עם אחיות בתי־החולים.

קיסר והברפלד הבהירו כי בהתאם להחלטות ועידת הסתדרות האחיות, יש להשתית את פעולותיה על בסיס מסגרות חטיבתיות, בדומה למסגרות חטיבתיות הפועלות בהסתדרות המורים, בהסתדרות הפקידים ועוד.

כן ציינו קיסר והברפלד שהישגים שיושגו במו"מ עם אחיות בתי החולים, יהיו רלוונטיים לכלל ציבור האחיות, ויושמו גם לגבי האחיות והאחים שאינם מועסקים בבתי החולים.

מו"מ המורים והאוצר – מחר

מאת יעל פישביין, סופרת „דבר" לענייני חינוך

הסתדרות המורים דורשת התאמת הסכם המסגרת הכללי לתנאי העבודה הייחודיים של המורים.

שני ארגוני המורים יפתחו מחר במו"מ עם האוצר כדי לבדוק כיצד ניתן להתאים את הסכם המסגרת שנחתם עם ההסתדרות הכללית לציבור המורים. ההסכם מצריך תרגום מיוחד לתנאי העבודה של המורים מפני שבמערכת החינוך אין סולם דרגות ואילו ההסכם הכללי מבוסס על תוספת שכר בהתאם להעלאה בדרגות.

דוברת הסתדרות המורים הודיעה שהשנה, כחלק ממימוש הסכם העבודה שנחתם עם המורים לפני חמש שנים, תעניק הסתדרות המורים שי לכל חבריה מחשב כיס סולרי. לפני שנתיים העניקה הסתדרות המורים כשי צלחת קרמיקה מאויירת בידי מרסל ינקו. נוסף לכך יקבל כל מורה, ביום הראשון ללימודים, שי – פרח – כל זאת במסגרת מאמצי הסתדרות המורים להיטיב את תנאי העבודה של חבריה.

הכרמלית שוב פועלת

מאת אריאלה ראובני סופרת „דבר"

התקלה בכרמלית בחיפה תוקנה אתמול וחידשה את פעולתה. התקלה ארעה בגלל חלחול מי ביוב אל תוך מערכת החשמל ומערכת הטלפון הבטיחותי.

שמעון רודיק, ממלא מקום ראש העירייה המחזיק בתיק התחבורה, אמר לסופרת „דבר" כי התיקונים יאפשרו לכרמלית לפעול בחודשי הקיץ שבהם גדול מספר הנוסעים, אולם העירייה מעוניינת להכניס בה תיקונים יסודיים בהתחשב בעובדה שהיא נבנתה לפני 30 שנה. הוזמן מומחה מטעם חברת הרכבות הצרפתית „טרנסטק" שיגיש בקרוב תוכנית תיקונים.

גידול במספר העולים ביולי

מאת יקיר צור, סופר „דבר"

גידול של 30 אחוז במספר העולים [illegible] נרשם ביולי לעומת התקופה המקבילה אשתקד.

על פי נתוני משרד הקליטה נרשמו ביולי השנה 1,216 עולים ועולים בכוח לעומת 1,179 ביולי אשתקד. 148 עולים הגיעו מאסיה, 88 מאפריקה, 87 מבריה"מ־אירופה מתוכם ששה מבריה"מ ו־78 מרומניה. ביולי גם נרשם גידול של 35 אחוז במספר הישראלים החוזרים שקבלו סיוע כספי ממשרד הקליטה – 113 לעומת 74 ביולי אשתקד.

משה דברת יחליף את אהוד גרא

מאת משה גבע, סופרו הכלכלי של „דבר"

משה דברת (40) יועץ להשקעות במשרד הכלכלה והתכנון מיועד להחליף את אהוד גרא בתפקיד מנכ"ל משרד הכלכלה והתכנון. גרא יתמנה בחודש הבא לתפקיד מנכ"ל „בית המשכית" בארץ.

דברת היה בעבר עוזר אגף התקציבים ואחראי על עסקת מט"ח עם לקוחות בבנק הפועלים.

הוארך מעצרו של החשוד בפגיעה בבית הכנסת

(ע). – בית משפט השלום בירושלים הורה לעצור ל־15 יום את ג'האד שואתרה, בן 20, מהכפר רמה בנפת חברון, החשוד בהשחתת בית־כנסת בשכונת גבעת־שאול בירושלים.

תיקון

בידיעה שפורסמה אתמול ב„דבר" על מותו של יהושע כהן משדה־בוקר צ"ל: „יהושע כהן הצטרף ללח"י כנער בשנותיה הראשונות של המחתרת", ולא כפי שנדפס.

מזג האוויר ביעדי הטיסה החשובים של סוויסאיר

אוסלו	11–18	מעונן
אמסטרדם	12–24	בהיר
בואנוס איירס	14–19	גשום
הלסינקי	16–24	בהיר
הונג קונג	26–27	גשום
וינה	18–25	בהיר
ז'נבה	17–28	מעונן
טוקיו	25–32	בהיר
טורונטו	לא נמסר	
יוהנסבורג	10–28	בהיר
לונדון	14–24	מעונן
ליסבון	19–26	גשום
מאדריד	14–32	בהיר
מונטריאול	לא נמסר	
ניו יורק	22–31	גשום
סאן פאולו	12–25	בהיר
פאריס	14–27	מעונן
פרנקפורט	15–28	מעונן
ציריך	15–24	מעונן
ריו דה ז'נרו	13–31	מעונן
שטוקהולם	14–21	בהיר
שיקאגו	15–30	מעונן

swissair

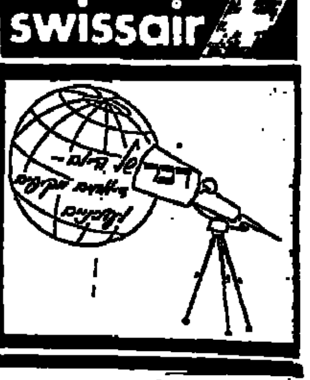

למשפחת עזרן
משתתפים בצערכם על מות
האב והסב היקר
ניסים ז"ל
משפחת אמסלם

בצער רב הננו מודיעים על פטירת חברתנו
יפה ניב
ההלוויה תתקיים היום יום שני ו' באב תשמ"ו 11.8.86
בשעה 16.00 בבית העלמין בקבוץ יגור
המשפחה
ובית יגור

עם משפחת כהן
וקיבוץ שדה בוקר
ביתנו אבל על מותו של
יהושע כהן ז"ל
הלוחם לוחם ורע נאמן
מדרשת שדה־בוקר
תושביה ועובדיה

לחברינו דבורה וראובן מלי
משתתפים בצערכם על פטירת
[illegible]
בתיה הנדלר ז"ל
בית „דבר"

על פטירת
ישראל מייזליש
ממקימי „צנורות עבר" וחשב המפעל
אבל
בית „כור"

על פטירת
עזריאל מלניקוב
חשב טלרד לשעבר
אבל
בית „כור"

מבכים את מותה של אמא וסבתא
חרצה (רצה) שמעוני ז"ל
הלויה תתקיים היום יום שני ו' באב
תשמ"ו 11.8.86 בשעה 4.30 אחה"צ
בבית העלמין בעין־עירון
יאירה ויצחק ברגר
עדו טאלה שמעוני
הנכדים והנינים

אנו מודיעים בצער
על פטירתה של חברתנו היקרה
עדנה שפר
ההלויה תתקיים היום, יום שני, ו' באב תשמ"ו 11.8.86
ותצא מבית התרבות בשעה 5.00 אחה"צ.
המשפחה
ובית יפעת

אבלים על מותו של
יהושע כהן
ומשתתפים בכאב המשפחה
וקיבוץ שדה־בוקר
חבריו בכברי

לקבוץ שדה בוקר
ולמשפחה
משתתפים באבלכם על מותו של
יהושע כהן ז"ל
מועצה אזורית רמת נגב
וישוביה

לדלית ואבי לוי
משתתפים באבלכם על מות
יפעת
אשר נקטפה באיבה
קיבוץ אלונים

היום יום שני ו' באב תשמ"ו 11.8.86
במלאת שלושים למותה של חברתנו
רבקה קראוס (רבינוביץ) ז"ל
נעלה לקברה לגילוי המצבה ונתייחד עם זכרה
מתכנסים בשעה 16.00 בבית העלמין בקבוצנו
המשפחה
ובית גבעת חיים איחוד

דבר היום

קיצוצים והבנה

קשה להעריך מה יהיה גודלה של מנת הביצוע לה תזכה תוכנית האוצר לקצץ 300 מיליון דולר (450 מיליון ש"ח) בתקציב המדינה הנוכחי, לשנת 1986. ואם לשפוט לפי תגובותיהם הראשונות של שרים אחדים, לאחר ישיבת הממשלה בה הוצגה התוכנית, הסיכוי לממשה נראה לפחות בעייתי.

בהיותם בעלי השלכה על פעילות המשק ונושאי רווחה חברתית, קיצוצים בתקציב אינם עניין „ממשלתי פנימי". מה גם שסיבוב הקיצוצים נדון בשעה שהסכמי השכר טרם סוכמו ולפני שנחתמו.

מזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר והוועדה המרכזת הגיבו על מגמת הקיצוץ הנוכחי בכמה איתותים.

ראשית, ההסתדרות תרמה את חלקה להבראת הכלכלה והמשק בנקטה מדיניות מקצועית מאופקת – עניין שכל בר־דעת ובעל ראיה תקינה יוכל למצוא לו המשכיות גם בימים אלה, בהתנהל המו"מ על הסכמי השכר. קיסר אף הציע, שלא לומר תבע, המשכיות הפיקוח על יציבות המחירים ושמירה, ככל האפשר, על יציבות שער המטבע, שני אלה עד אפריל 1987. קיסר אף הכיר לממשלה כי כמה מהחלטותיה – גביית היטלים ומיסים, על דירות פאר למשל, – לא עברו לפסי ביצוע.

במקביל לפעולות הממשלה בעניין קיצוץ התקציב נדרשים לפיכך שני ענינים נוספים – סיום המו"מ על הסכמי השכר וחתימתם, ומתבקשת אם לא „עסקת חבילה" נוספת, לפחות הבנה בין שלושת הגורמים המרכזיים במשק – הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים.

לאחר שהוגשה לממשלה תוכנית קיצוצים חדשה, וכיוון שטרם הובהר חד־משמעית מה יעלה בגורלן של הסובסידיות למשל, קשה להעלות על הדעת שתהיה חתימה על הסכמי־שכר ללא הבנה־הסכמה ממשלה־הסתדרות־מעסיקים.

בנק־ישראל ו„האוצר" שוקדים, ובצדק, על אי־שבירת יציבות המשק כפי שהסתמנה לאחרונה. ורצוי שמי שמצא לנכון להגיע להידברות בין הגורמים שנדרשו לכך בעבר הלא־רחוק, ידאג לכך גם כ־ר.

נפש יהודי

מאת יצחק בדנר

בקוטב אחד מתנחבלי יריחו, ובקוטב האחר נערי הסמים ביפו

מִתְנַחֲבלי יריחו ועד לנערי הקוק הערביים ביפו. תחום המצב ותמונת היש הישראלי של סוף השבוע האחרון, בטלוויזיה („ערב ערב" ו„השבוע יומן אירועים"). שחצנות גועגית בעלתנית מכאן, זו המחודת וצווחת כל הזמן את יהדותה ואת ארצישראליותה, כמו אילוץ גלותי לתרץ את פשר רשעותה העבריינית – ויאוש תהומי בוטה, גלוי, שאין לו מה להסתיר ומה להתבייש ולחשוש, ייאוש של אובדן קלקטיבי, בהיעדר כל סיכוי ואמונה, מכאן. ואנחנו בין הקטבים. אנאטומיה של פצצות־זמן ישראליות. אנו מייצרים אותן כל הזמן, במין חדוות־מתאבדים: אנחנו דורכים אותן – ואחר, ברגע האחרון, מתרוצצים כאחוזי תזזית היסטרית, לנטרל אותן. אבל כל פצצה מנוטרלת, בתגובת־שרשרת, מפעילה שלוש פצצות אחרות. לאן אנחנו הולכים?

הממשלה המפוצלת והמפוּצְלֶת הזאת, שאי־אפשר איתה ואולי אי־אפשר בלעדיה, יראה כל כך מן הימין הקיצוני ומן הלאומנות המתכסה בדת. משרד הבטחון, כמי שליבו האדמיניסטרטיבי נוהה אחרי אלה העוברים על הוראותיו ומצפונו האסטראטגי אולי קצת מייסר אותו על שאינו פורק מעצמו את עול־עצמו ומצטרף להילולה, משדר את אי־הוודאות הזאת לצה"ל – וחיילינו הם העומדים שם חסרי־אונים. ומכאן החיוך המביש, הסהרורי כמעט, של קצין צה"ל נבוך וסימפאטי, המותקף בזעף על־ידי בריוני הפילפול הנאציונאלי־יזרידי, גאודָנִיאָלָה לוּרינָיִיסְהָעֲצני. באמת חשוב מאד אם היורה ירה בקרקע או באוויר, לאזהרה, לפני או בעת שפרצה מכונית הנושאים את המחסום.

איש מן העבריינים הללו וממשסיהם לא הועמד, כמובן, לדין. שהרי דברים כאלה גומרים בשקט, ביני לבינך, דרך נושאים ונותנים – ותוך מזה, איך יעזו להעמיד לדין יהודים שרצו להגיע לבית־הכנסת ולהתפלל בו? ועוד לגמרי לא ברור אם הם סתם פרצו את המחסום לתומם, או שהתעלמו בזלזול של נערים חינניים מהוראות החיילים, או שגם גידפו את החיילים וירקו עליהם, כמו שצריך. צריך לברר את זה, פעם. לפחות יפה ששלטונות צה"ל הצליחו במהירות, כדרכם, לוודא את אשמת החייל שירה ולהענישו בשמונה־עשר ימי מחבוש על־תנאי. מגיע לו. מה יש? הוא כבר לא יודע לזהות את הנפש היהודית החמה, כשזו מסתערת עליו ב„פורד־טראנזיט"? מה, צריכים לנפנף לו בטלית קטן כדי שיבחין, השוטה? אם היו אנשי אש"ף מגיעים לשם, היה השמאלני הזה בטח כבר מעביר אותם במחסום בצ'יק־צ'אק, מבלי לבדוק בערלותיהם.

הקואליציה הזאת של הגאולה־כהנים, הלווינגרים, העצנאים, הוויסאים והכהנאיסטים, היא החוֹצֶה והדוחפת, כל הזמן, לפריצת מחסומי החוק, לביזוי הממשלה וצה"ל וללגיטימאציה של טירוף משיחיסטי. חוקי המדינה ומדיניות הממשלה מתנפצים כאן, כל הזמן, על קרקע המריבה, מאז נסוגו ראש הממשלה רבין ושר הבטחון פרס, לפני עשור, מול חוצפתם העיקשת של המתנחבלים ועד נסיגתם המתחדשת של ראש הממשלה פרס ושר הבטחון רבין, אחרי עשור, מול שחצנותם הבעלתנית של אלה. הרי הם היהדות החדשה והם־הם הציונות המחודשת – ואנחנו, שאיבדנו קצת את הדרך ועייפנו קצת מדבקות בעקרונות הישנים וגם אוכזבנו מעקרות הרעיונות ההומאניים, אנחנו הרי בעמדה נחותה, לא בטוחה, אכולת־אשם, מתחסאת, לעומת נחרצותם. וגם ה„עם", עושה רושם, מסמפט אותם. לא כך הוא, רבותינו פרס ורבין? אז מי כאן מאבד את הצפון עם המורה? מאבדים אותם, ובשמו דווקא, אנשים טובים מהמשפחה הטובה, הלא־לוחמת, שלנו. כנראה שלא ניתן, עם הספקנות האינטלקטואלית המפא"יניקית הנ"ל, לעמוד מול להט אמונתה העזה של ח"כ גאולה, שלא נותנים לה להתפלל כהרגלה „שחרית" ו„ברוך־שלא־עשני־גבר". בבית־הכנסת של יריחו ואי־אפשר שלא להכות על חטא שחטאנו, שהעזנו לירות קצת, כאזהרה, מעל או מתחת ליהודים, כבהמת־ליבה של דניאלה וייס. שהרי יהודים טובים אלה רק רצו להסתולל קצת בצה"ל, צבא הכיבוש, לעקוף אותו ולפרוץ את הוראותיו ולהגיע ליריחו עיר הקודש של רחב אמנו, בשלום.

הכל, בעצם, הוא עניין של תפיסת היהדות והארץ בפרופורציות הנכונות. יותר מחמש־עשרה פעמים, בשלוש דקות, אמר המזכיר השמנמן של גרעין מתנחלי יריחו את המלה „יהודים", בראיון הטלוויזיוני, בנעימה של מפונק נעלב („יורים על יהודים") – והשימוש המאניפולאטיבי שעושה ח"כ כהן ב„ארצישראל" כבר נהפך מזמן לקלאסיקה. ומכיוון שהרשות שותקת במבוכה, אז גם המראיינים בטלוויזיה כבר לא מדברים עם עבריינים אלה על עבריינותם ומניחים להם בנעימות למכור את ההיתממות הנרגשת שלהם. גם המראיינים שלנו הסתגלו לעבריינות לאומנית כאל נורמה מקובלת בין „יהודים" ב„ארץ־ישראל". ובאמת, הרי אסור שיהיה מקום ב„ארץ־ישראל" שבו לא יוכל „יהודי" לדרוך – ואפילו אם בדריכתו זו הוא דורך ברגל גסה על חוקי המדינה, עושה לקלס את החלטות ממשלתה, מבייש את צבאה שנלקח ממשימות בטחון חשובות כדי לטפל בפראקמאטיה זו של התנחלות לילית של יהודי השטחים וגורע מכבודה של הממשלה, מאמינותה, מבטחונה העצמי ומאוצרה המדולדל. כך שה־עצנ־נגרא־ולהו־ייסכ"ך הם־הם המגדירים בשבילנו ובשביל ממשלתנו, היום, מי הוא יהודי ומה היא ארץ־ישראל ומה טוב ליהודים בארץ־ישראל ומה רע להם. עוד יירשם לגנותם, בספר רשומות העתים, עד כמה עשו, בכוונותיהם הטובות ביותר, להפיכת כל הנעלה, הייחודי והנכון שביהדות ובישראל לנקלה ונפסד; עד כמה הכתיבו, בגבהות־לב ובאטימות פאנאטית, לממשלה נבוכה ויגעה אל הדרך להידרדרות בטחונית, מדינית, כלכלית, חברתית ומוסרית.

ובקוטב השני, נעריה הערביים של יפו, בהריסות העבר של הוריהם, בשכונות שנהפכו למזבלות ולקני־פשע, עזובה ואכזלה, ללא עתיד לעצמם, מול העתיד שלנו, אורות תל־אביב הנוצצת בצפון, מגדליה, היכלי השפע והפאר שלה, שביעות־הרצון ההנהגנית והלא־איכפתית של יושביה. מעבר לייסורים, לפשע, לאלימות: בהתמכרות ישירה לאוברגם, בקוק הפרסי, בבקבוקי הפרולן. צ'יך, ראש עיר עדני ופעיל, נדחק לומר בנעימת ההתרסה המוכרת שלו למראיינו, בין אגם לים, ש„צריך לעשות משהו". מי צריך? ולמה לא עושים משהו, לכל הרוחות? מי יוכל לספר לנפש היהודיה, שערכיה ערכים הומאניים, מדוע קדמה הסוכריה מחליפת הצבעים באגם דיזנגוף לצעד ממשי ראשון להצלת ילדי יפו ולהצלת מצפוננו היהודי? כי לא רק מעבר לקו הירוק של פעם תופחות ועולות לנו מורסות של דינאמיט ודעל ושינאה מרה כשאול, מאות־אלפי צעירים שנולדו בכיבוש ומפתחים את כל הנוגדנים המסוכנים לחיים בכיבוש מייאש, ללא פתרון. גם בין גבולותינו פנימה זועק היום את אסון המחר. ומי שלא רואה את הקשר בין שני הקצוות, בין נערי גוש־אמונים הפורצים את החוק בדרך ליריחו לנערי יפו השואפים את אבקת המוות הלבנה מכף ידם, בגלוי, בדרך לעולם אחר, רואה רק שקר ואיוולת מול עיניו.

והנה, בעוד כששים יום, יסיים שמעון פרס, ראש הממשלה הטוב ביותר האפשרי, את הקאדנציה המאומצת שלו, כשהנוסטאלגיות הרבות מאפיינות אותה יותר מכל. שהרי במציאות הדוחסה שלנו, כל מה שהיה, נהפך לנוסטאלגיה מיד בעברו מן ההווה אל העבר. כל יום האתמול הנכסף שלו – היציאה מלבנון, הפגישה עם רייגן, התוכנית הכלכלית, תקוות חוסיין, תקוות חסן, תקוות מובארק, הקשר עם ברית־המועצות. עבר מוזהר ומבטיח כל־כך. קיום ההבטחות, ההתקיימות בכלל, שייכים לעתיד – והעתיד, עם כל מה שבין שני הקצוות הישראליים הנזכרים, שייך ליצחק שמיר. ונפש יהודי הומיה.

זה רק העסק שלהם / תגור

לעמוד בקהל הזה שעה ארוכה ולראות את הכרזות ואת הפנים ולא להכיר איש

הלכתי אתמול אל ההפגנה הנערכת ליד הכנסת ואחר־כך ליד משרד ראש הממשלה בירושלים. ביום ו' לפנות ערב טילפן אלי מרדכי בעניין יהודי ברית המועצות, ערב הפגישה הישראלית־סובייטית העומדת להערך בהלסינקי בעוד שבועיים. הוא איש רוח אמיתי, מן המעולים הסמויים והצנועים בקרבנו. הפעם עסק ב„אקטואליה", דיבר בסערת־נפש על האירוע הזה, טען כי לא יתכן כי בפגישה זו שתעסוק בענינים קונסולריים ובחידוש היחסים האלה לא יעלה העניין הגורלי הזה, התביעה לשחרור אסירי ציון והתרת העליה למסורבים כדבר ראשון. ישנם רגעים בחיי עם, אמר לי מרדכי ש', שבהם רוחו ומהותו עומדים למבחן עליון.

כישראלים רבים גם אני צופה בתקוה לחידוש היחסים בין ישראל לברה"מ שנותקו באשמתה של המעצמה ההיא, כעונש על מלחמת ששת הימים הצודקת. נהגו בנו כב„מושבת־מצורעים". 19 שנות חרם ונידוי. כעת, כנראה, הגיעו בקרמלין למסקנה כי האינטרסים שלהם מחייבים חידוש הקשר ולו בדרג קונסולרי: בהתחלה למען נכסי „הכנסיה האורתודוכסית" כאן, פכפפות המנזרים ושטחי האדמה הרכוש וגם ההשפעה וכו'.

טוב שיחודשו היחסים, גם למעננו. ישראל אסור לה להיות אנטי־סובייטית. לכן גם התנגדתי ועודני מתנגד להקמת תחנת המימסר של „קול אמריקה" על אדמתנו. אך פרשת אסירי ציון ורדיפתם האיומה והסירוב להעניק אשרת יציאה לחובבי־ציון המעונים האלה, לקנאי ציון הנאמנים האלה, הוא סיפור עוול שאין לו מחילה וכפרה אלא בביטולו.

לכן הלכתי אתמול אל ההפגנה. נאמר לי כי תהיה זו התכנסות „מקיר אל קיר". באתי באיחור מה, בעת נאומה הנסער של גאולה כהן. לפניה דיברו שצ'רנסקי ומנדלביץ ויהודי בשם פיינבלום, הנחשב כאיש המעודך, וגבר צעיר ומסולסל בשם ברוך שילקרוט, חבר קיבוץ נגבה, שעלה ארצה לפני תריסר שנים.

הסתכלתי סביבי בקהל הקטן שניצב שם בשמש, נושא כרזות ותמונות אסירי ציון. מספר האנשים הגברים שספרתי תאם בכ־90 למספר הכיפות הסרוגות. האחרים היו אנשי „התחיה" הלא־דתיים היו אנשים עולים מבריה"מ וסטודנטים יהודים מארה"ב. גם רופא שיניים יהודי שעלה מצרפת, תלמיד חכם. פניו שלא גולחו בשל תקופת בין המצרים. הכרתי בקהל את רחל ענבר הסופרת מאנשי לח"י לשעבר. ימין ודתיים. כאילו העסק הזה רק העסק שלהם הוא. חולצה כחולה לרפואה, לא נראתה שם, איש מ„כחותינו". סליחה, עמד שם דוד פריטל, איש מעלה החמישה, עורך כתב העת „יהודי ברית המועצות". שאלתי אותו: היכן אנשי תנועת העבודה? היכן תנועות הנוער שלנו? הוא השיב לי נוגות כי העניין לא תואם כנראה מראש וכי „התחיה" עומדת מאחורי העניין.

ניגשתי אל ברוך שילקרוט, חבר נגבה. שאלתי אותו: היכן הקיבוץ הארצי? הוא השיב לי כי הוא וחבריו תבעו את כינוס הפורום למען יהודי בריה"מ וכי הפגישה תערך ביום ד' השבוע.

לא הסכמתי לדברי הדוברים המתנים את הפגישה בהלסינקי בהענות סובייטית מראש, לתביעת שחרור האסירים ומחיקת קסקרוב. די יהיה אם העניין יעלה כתביעה מרכזית בעת השיחות. אך אם תנועת־העבודה אינה שלמה עם הכנס הזה כאן, יכולה היתה להתכנס לידו או לפניו או אחריו ולצעוק בלשונה את תביעותיה. לא בזה העניין: אני יודע שגווע בתוכה להט המאבק הזה. היא אכן הפקירה אותו לימין. פעם היתה תנועת הפועלים נושא הרגל במאבק הציוני. רבים מ„האורחים" היו „ישוביסטים" עסק בעניני היומיום כאן.

לעמוד בקהל הזה שעה ארוכה ולראות את הכרזות ואת הפנים ולא להכיר איש, כאילו בטלה החוויה הזאת מן הלבבות. זו לא היתה „כנעניות" לוחמת אלא אדישות עייפה של שמאל שחדל לבטא בגיזרות החזית הזאת את מאווי עמו. קשה ורע היה לחוש בעריקה הזאת. חשבתי כי בודדים יבואו, לפי חוק הסיכויים, אלה שצרת הנרדפים והכלואים ההם בלבבם נגעה. לחצתי את ידי אחותה של אידה נודל, אילנה פרידמן, שעמדה שם וכל כובד תמונת אחותה על חזה.

איש ידיד המקורב לעניינים האלה והבקיא בהם ממקור ראשון אמר לי: חידוש היחסים חשוב לנו גם למענם של הנרדפים האלה. אנשינו שם נשחקים בגוף ובנפש. רבים מתיאשים מהפודענות ואינם מגישים בקשות יציאה משום שאין סיכוי לצאת והעושה זאת נחשף לסבל.

וגם את לשונה הולכת שם, כמובן, את הישוב העברי שעמד, כדבר המאשימים, על דם האחים שם, ולא עשה כל שיכול היה למען הצלתם. „ההיסטוריה תזכור", צעקו. והם היו שם. התחיה והכיפות הסרוגות והנשים חבושות השביס. קריאת־עם רוממה לא שמעתי שם, אם בשל האדישות ואם בשל המחלוקת.

רק לא בכותרות

מאת שלמה שפיר

המאבק בדרום־אפריקה והסיכסוך בניקרגואה מעסיקים עתה את השמאל והליברלים השמאליים באירופה ובארצות הברית. האם מצב זה ישמר גם בעתיד הלא־רחוק?

בימים אלה קיבלתי דרישת־שלום מאלפת בכתב מבן־משפחה, צעיר מבטיח, מוסמך אוניברסיטה ישראלית המשתלם בקורס קיץ אינטנסיבי ללימוד השפה הגרמנית באחת מערי מערב־גרמניה. בחודשיים שעשה שם שמח, כמובן, לקבל או לקנות מפעם לפעם שבועונים או עתונים ישראלים. אך הריחוק הגיאוגרפי חידד אצלו את חוש הפרופורציה לגבי פרשיות מודעי, שב"כ, בג"ץ או התמודדות בין „למפנה" ו„הצעירים" במפד"ל ושאר „הדגשים המופרזים שלנו – – – ארץ קטנה מאוד המעסיקה את עצמה יומם ולילה בחדשות שהיא מייצרת"; אפילו פיסגת שמעון פרס וחסן מלך מארוקו לא זכתה, לדברי בעל המכתב, לתשומת־לב רבה במיוחד בכלי התקשורת המערב־גרמניים. בפגישה עם 50 בני לאומים שונים המשתתפים בקורס, רובם הגדול מארצות העולם השלישי, למד לדעת שבעיותיה של ישראל, ואף הסכסוך הישראלי־ערבי, אינם עומדים במרכז התעניינותם. גם מי ששמע על השואה היהודית באירופה ועל רצח ששת המליונים אינו מתלבט כל רגע בברירה הקשה בין הזדהות עם קרבנות השואה מלפני יותר מארבעים שנה לבין הזדהות עם קרבנות „האימפריאליזם והכיבוש הציוני". רובם מוטרדים הרבה יותר ממה שמתרחש כיום בדרום היבשת האפריקאית. אף אצל הצעירים הגרמנים, חלקם מובטלים ורובם בעלי השקפות פוליטיות שמאליות, שעמם נועד ואשר גילו הבנה רבה יותר למורכבות בעיות קיומנו והסכסוך הישראלי־ערבי, הנושא המרכזי היה דרום־אפריקה ולא המזרח התיכון.

יש להניח כי הדיפלומאטים הישראלים במערב־גרמניה ובמדינות אירופיות אחרות וגם בירושלים מרוצים מדחיקת עניני ישראל מכותרות העתונים והשידורים, אך כפי שהעיד בעל המכתב באירוניה דקה, הרי „ישראלים רבים שרואים עצמם תמיד במרכז ושגם התקשורת שלנו מטפחת תודעתם זו השכם והערב יתקשו להשלים עם זה". אני מוכן להוסיף, שיש לבטח ישראלים שלא יוותרו על הזכות לעמוד במרכז הענינים גם אם מובטחת להם תגובה שלילית של הסביבה הנכרית.

★ ★ ★

איגרת זו מהצעיר הישראלי [illegible] חיזקה אצלי את הרושם שקיבלתי גם אני בשנה האחרונה ובחודשים האחרונים מסיחות עם אורחים אירופים שונים, פוליטיקאים, עתונאים ואחרים, שאישרו כי אין ישראל והסכסוך המזרח־תיכוני זוכים כיום לתשומת־הלב הרבה שהיינו רגילים לה תקופה ארוכה למדי. עתונאים גרמנים המוצבים בארץ אף התרעמו באוזני על ההתעניינות המעטה שזוכים לה כיום דיווחיהם, שהצטמצמו ממילא לעומת שנים עברו. לבד מהפחד מפני הגרעין ומפני מירוץ החימוש בין מעצמות־העל וביחוד מפני „מלחמת הכוכבים" של הנשיא רונלד רייגן, הרי הנושא הבוער כיום בחוגי השמאל, הליבראלים והרדיקלים, אנשי הכנסיה הפרוטסטאנטית ואף הקאתולית, הסטודנטים וגם אחרים הוא דרום־אפריקה. נושא זה מעסיק יותר ויותר גם את דעת־הקהל האמריקאית. ממשלות שמרניות, כמו ממשל רייגן והקאבינטים הנוכחים בלונדון ובבון, מתנגדות אמנם להפעלת סאנקציות משמעותיות על ממשלת פרטוריה מתוך חשש מפני ההשלכות הפוליטיות והאסטראטגיות של הסאנקציות וגם משום שהן מטילות ספק ביעילותן, אולם השיקולים הפרגמאטיים של ממשלות אלו וגם של ממשלות אחרות משפיעים על דעת־הקהל המערבית פחות ופחות. גדל והולך מספרם של מתנגדי „האפארטהייד" ששוב אינם מוכנים להסתפק בויתורים סמליים או חלקיים, שאין בהם כדי להשקיט את התסיסה העקובה מדם של האוכלוסיה השחורה, על ארגוניה השונים. אלה דוגלים בביטול כל אפליה בתחום הפוליטי, שפירושו מתן זכות הצבעה שווה לכל התושבים והפיכת הרפובליקה הדרום־אפריקאית הלבנה למדינה בעלת רוב שחור. קיים פער עמוק ביותר בין פתרון כזה לבין ביטול „האפארטהייד" הגס, תוך שמירה על הגמוניה לבנה זו או אחרת, כפי שתובע הנשיא בותה, המודאג גם מהתגברות הכוחות השמרניים, הבדלנים הקיצונים במחנה האפריקאנרי שלו.

אף כי אהדתה של מרבית דעת־הקהל המערבית נתונה לשחורים, נתון עדיין הכוח הפוליטי, הכלכלי והצבאי בידי הלבנים. התחזית הבלתי־מעודדת היא שבעיה זו וכל הכרוך בה עוד יעסיקו את העולם זמן רב, ולא צפוי כל פתרון מהיר.

מנדלה. התמונות שהולידו את התמונות

הסכסוך האחר מבין הסכסוכים האזוריים המעסיק כיום את השמאל ואת הליבראלים השמאליים הוא ניקאראגואה, התפתחות המשטר הסנדיניסטי שלה והעימות בינו לכוחות הגרילה האנטי־מהפכניים, הנתמכים על־ידי האמריקאים. אם בנושא דרום־אפריקה יש בדעת־הקהל תמימות־דעים לגבי הצורך בביטול האפרטהייד והעברת השלטון שם לידי האוכלוסיה כולה, דהיינו מסירת ההגמוניה הפוליטית לפחות, לידי 23 מיליון השחורים, הרי בנושא ניקרגואה הדעות חלוקות. לעומת השמאל הדוגמאטי, ההולך בתלם של ברית־המועצות ומשתף פעולה עם מטרותיה המדיניות והשמאל התמים, שנציגיו עולים לרגל למאנאגואה, כפי שבעבר עלו לרגל למוסקבה, לפקין, להאוואנה או גם לבלגראד, התמיכה שמעניקות רוב המפלגות הסוציאל־דמוקראטיות לסנדיניסטים, כרע במיעוטו, היא ביקורתית ומפוכחת יותר. משלחות מטעם מפלגות אלו בהשתתפותם של וישנייבסקי הגרמני וסטולטנברג הנורווגי, שביקרה גם בתחילת השנה, לא התעלמה גם מהליקויים של המשטר המהפכני ומהפרת הבטחות של „הקומנדנטס", אף אם ביקשה להסבירם בכך שהם תוצאה של המשך מצב המלחמה עם 'הקונטראס' נתמכי הסי.איי.אי. וכשלון מאמצי התיווך של 'קבוצת קונטדורה': מקסיקו, פנמה, קולומביה וונצואלה. דיווחים מאוזנים התפרסמו באחרונה גם בבטאונים הליבראלים האמריקאיים הנודעים „ניו־יורק רוויו אוף בוקס" ו„דיסאנט".

למרות ההתגברות החלקית על תסמונת וייטנאם ועידן „הפאטריוטיזם האמריקאי החדש" בשנות ה־80 הרוב בקרב הציבור בארה"ב מוסיף לשלול מעורבות צבאית ישירה בניקאראגואה. גם בתקופת ממשל רייגן השמרני מאפשרת הדמוקראטיה האמריקאית האיתנה לנשיא אורטגה להמשיך במסע־תעמולה באמצעי התקשורת, כדי לקומם את דעת־הקהל נגד הזרמת הנשק והסיוע הכספי ל„קונטראס". על כל פנים, המלחמה באמצעות שליח ספק רב אם תכריע את המשטר הסנדיניסטי אפילו אין הוא פופולארי כיום באותה מידה כמו לאחר ההפיכה המוצלחת נגד הרודן סומוזה ב־1979. כביר איפוא שגם נושא זה ומכלול העימות בין ארה"ב לכוחות המהפכניים במרכז אמריקה יוסיף לשמש יעד חשוב לביקורת ולהוקעה בצד השמאל במערב עוד זמן רב.

★ ★ ★

למזלנו, אין מצבה של ישראל דומה לזה של דרום־אפריקה, לא מבחינת האופי הגזעני של הסכסוך וגם לא מבחינת יחסי הכוחות באוכלוסיה ומבחינות חשובות אחרות. למרות המורכבות הרבה של הסכסוך הישראלי־ערבי הוא גם שונה לחלוטין מהעימות בין ארה"ב לכוחות המהפכניים שבניקאראגואה ובארצות אחרות באותו איזור, שיחד עם דרום־אפריקה הוא כיום מוקד של הזדהות בשביל השמאל והכוחות הנוהים אחריו. זכותה הגדולה של ממשלת האחדות, בראשותה של מפלגת העבודה בשנתיים האחרונות היא בכך, שהצליחה לשפר כלשהו את תדמיתה של ישראל על־ידי סיום עיקר המעורבות האומללה בלבנון וגם על־ידי אי־אלה כוונות אחרות שאותתו את נכונותנו להפיג את חריפות הסכסוך. מטבע הדברים זה סייע להפחית את הביקורת העוינת כלפינו. לדאבוני הרב, מכרסם בי הספק, אם אמנם המהדורה המתחדשת של אותה קואליציה אחרי הרוטאציה – בהנהגת הליכוד המזלזל בדעת־הקהל הליבראלית, השועט תמיד לעבר הימין והפורש בעיקר על גימת השותפות האסטרטגית והפוליטית האנטי־קומוניסטית בין ישראל ומדינות המערב – ירצה להמשיך במגמה חיובית זו. היא בהחלט חיובית, אף שאינה מספקת את דוחקי הקץ ואת חסידי הדיונים הביידיים והפתרון הכולל המהיר, שאיננו בהישג יד.

ישראכרט ויורוקרד ביחד ולחו"ל

נצל את הישראכרט שלך בסוכנויות הנסיעות בארץ

אם אתה מתכנן נסיעה לחו"ל, תוכל להנות משימוש בכרטיס ישראכרט אצל סוכן הנסיעות שלך. ההסדר מאפשר לך לרכוש את כל שירותי התיירות בארץ או בחו"ל ביניהם: כרטיסי טיסה, חבילות נופש והשכרת רכב בהסדרי תשלומים מגוונים.

נצל את היורוקרד שלך בשהותך בחו"ל

בשהייתך בחו"ל תוכל לשלם בכרטיס יורוקרד/מסטרקרד בבתי מלון, בחברות להשכרת רכב, בחנויות ובבתי כל בו, בחברות תעופה, במרכזי בידור ועוד. למעלה מ־4 מיליון בתי עסק מכבדים את כרטיס היורוקרד/מסטרקרד שלך.

לנוחותך 3 סוגי כרטיסים:
האחד לחודש, השני לארבעה חודשים והשלישי לשנים עשר חודש.
ותוכל לבחור לעצמך את הכרטיס המתאים לך ביותר.

ישראכרט יורוקרד אלא מה.

מכתבים למערכת דבר

"שר" נורא ו"שר" לא כל כך נורא

חברינו ב"קיבוץ הארצי" הזמינו לסיור ביישוביהם את שר האוצר משה ניסים כדי שיתרשם במו עיניו מהמצב הכלכלי והמצוקה הכספית הפוקדת גם את המשק הקיבוצי שבכלליות יסודותיו איתנים. עצם ביקורו של שר האוצר הוא חיובי ביותר, גם אם האיש משתייך למפלגה יריבה, במקרה זה "הליכוד". מרגע שנבחר לתפקיד הרם הוא שר האוצר של כל התושבים עם כל המשתמע מזה. אני בהחלט בעד הידברות.

אולם מתוך שאני מכיר במרוצת עשרות בשנים את חברי "השומר הצעיר" כאנשי מצפון, בעלי מטען אידיאולוגי גבוה, היודעים להדגיש זאת על כל צעד ושעל, המבליגים עד עצם היום הזה את הליכתם הנפרדת מחוץ לממשלה ומחוץ למערך, צרמה לי מאוד התבטאות אחת באותו סיור, שהוכללה בכמה כלי תקשורת, ומכאן אני מניח שצוטטה נכון.

וכך אמרו המארחים, פעילי מזכירות "הקיבוץ הארצי", או אנשי המשק הכלכלה שבתנועה: "בעת עליית הליכוד לשלטון חששנו פן נופלה לרעה. אולם לאחר מכן ראינו, כי ה"שר" לא היה נורא כל כך".

מעניין לדעת, מה זה "שר" נורא ומה זה "שר" לא נורא כל כך, עם איזה משני ה"שרים" ניתן לחיות, וכמה זמן?

ואנו לתומנו עדיין משוכנעים, כי כל הצרות במגזר הכלכלי מתחילות מהמהפכים הכלכליים־קלקליים של ארליך ואורידור.

או ש"השומר הצעיר" מנסה לתת לנו שיעור לדוגמה ביחסי ציבור, העדיפים על עמדות אידיאולוגיות. זאת עליהם לא הייתי מאמין...

שלום זבולוני
אשה

לסלול מייד כבישים דו־מסלוליים

אין צורך במחבלים: אנו, כמו ידינו, במחול נוראי, הורגים את נערינו, ילדינו ואחרינו. ולכולם נדמה, שזו גזירה משמים. כל הכבישים הבלתי־מחולקים העמוסים, כמו כביש התענך, ואדי מילק, ואדי ערה ועוד הם עדות לרשלנות פושעת של הרשויות הנוגעות בדבר, שאינן מוצאות את הכסף לסלילת כביש דו־מסלולי עם הפרדה פיסית (כמו חומה או גדר). אין זאת, כי אם אטימות־לב וחוסר תבונה מינימלית של האנשים שתפקידם להיאבק על השגת הכסף הקטן הזה.

אולי יקום מישהו ויעשה את החישוב כמה כסף שולם כפיצויים רק בשנה אחת ואז יעמדו כולם נדהמים מול איוולת זו. לתשלום פיצויים יש כסף אבל למנוע אסונות נוראים – אין? די לשמוע את הכתבים המדווחים: כביש ישר וטוב – אם זו הגישה (גם של נציגי המשטרה) – אין לנו תקנה!

אני קוראת לכל אזרח ער לבעיה הזו לפנות אלי (כתובתי: רח' ש"י 18 אפקה, תל־אביב, טל. 03־427241) ואולי נצליח לארגן גוף אזרחי שהאינטרס היחיד שלו – למנוע אסונות מסוג זה שאירע בכביש התענך. יש להפעיל לחץ על הרשויות המתאימות לסלול מייד כבישים דו־מסלוליים ומופרדים פיסית במקום כל הכבישים הסואנים והבלתי־מחולקים.

חנה ירקון
תל־אביב

גן ויצ"ו בקרית ביאליק

ברצוני לחשוף פן אחר של התכנית "כלבוטק", ובעקבות שידור הכתבה על גן ויצ"ו בקרית ביאליק, לגלות לקוראים את "האמת שמאחורי הכתבה".

זה שמונה חודשים אני עומד בראש מאבק של הורי ילדי הגן נגד חיסול הגן ומכירתו לקבלן פרטי. במסגרת המאבק פנינו גם ל"כלבוטק" כי ראינו בו מייצג נאמן של הציבור במאבקים צודקים כנגד גופים ומוסדות. מערכת "כלבוטק" מצאה את הנושא ראוי לשידור ושלחה צוות לבדוק, להקליט ולצלם את הנוגעים בפרשה.

כאן המקום לציין, שיש לפרשה שני היבטים: ההיבט המשפטי בדבר חוקיות העיסקה כשהוא סבוך ובו מטפלת העירייה וההיבט הציבורי – בו אנו ההורים מטפלים.

לאחר בדיקה מעמיקה הודיעה לנו מערכת "כלבוטק", שהנושא המשפטי שנוי במחלוקת, אולם הם ישדרו את הכתבה בשל העניין הציבורי שבה, ואף קבעו מועד לשידור. בבוקר השידור התבשרנו, כי הכתבה לא תשודר מ"טעמים משפטיים". לכאורה עמיד, הכתבת מ"כלבוטק" אליה התקשרתי, לא נתנה לי כל הסבר לביטול. איני רואה כל הסבר אחר לכך פרט לאפשרות שהופעלו עליהם לחצים. כפי שידוע לצופים, שודרה הכתבה לבסוף כעבור חודש וחצי. אולם האמת הוצגה רק בחלקה ולעיתים באופן מעוות. בסיום הכתבה, סיפר רפי גינת, שבזמן שחלף מאז נערכה הכתבה שכרה ויצ"ו גן חלופי. ברצוני לומר, שלאורך כל הדרך הביעה ויצ"ו נכונות לשכור גן חלופי ובלבד שנסכים לביצוע העיסקה (ו"כלבוטק" ידעו זאת). עמדתנו, וזאת גם עמדת העירייה, שלבד מהפגיעה בתורמים ובזוכרים, אין ביטחון שויצ"ו תוכל בעתיד לעמוד בהבטחה זאת. בראיון לכתבה ציטטתי את מנכ"ל ויצ"ו, עזרא טל, שאמר לי "מה איכפת לכם אם אני מתחייב לשכור גן לתמיד?" אנו טוענים, ש"גם אם ויצ"ו תרצה היא לא תוכל בעתיד לעשות זאת, שכן במקום אין אדמה ציבורית, והאפשרות היחידה היא להפעיל גן אצל אנשים שיש להם בית פרטי. מדי שנה נמכרים יותר בתים פרטיים לקבלנים לבניית בתי דירות, ועוד מספר שנים לא יהיה ממי לשכור שטח להפעלת גן..."

דברי אלה ואחרים נאמרו בתקיפות. שידורם עלול היה להביך מאוד את ויצ"ו. תחת זאת תוארה תמונת מצב אחרת לגמרי לפיה בא הנושא על פתרונו.

עם התברר משהו בחודש וחצי האחרון, זה נכונות טענתנו: ויצ"ו מאוד רצתה לשכור גן ל־10 שנים (בפינת סימטת כינרת שבקרבת מקום) תחת זאת הצליחה לאחר מאמצים להשיג חוזה רק ל־3 שנים. המשפחה, שהשכירה את הגן אישרה, שיש להם בנים מבוגרים וכנראה שבעתיד הלא רחוק יצטרכו למכור את הנכס לקבלן ולחלק בין הילדים. גן אחר להשכרה אין באיזור אפילו בפוטנציה. יתירה מכך, במיבנה שהושכר פעל פעוטון שיאלץ להפסיק לפעול, וחיסולו מסבך עוד יותר את הבעייה.

כאמור, מאז צולמה הכתבה ועד לזמן שידורה רק החמיר המצב ואינו כפי שהצטייר במשדר "כלבוטק" – אידילי.

עם כל זאת, טוב עשתה "כלבוטק" שהחליטה להעלות בכל זאת, ולו בצורה פחות מדוייקת, את הנושא. נקווה, שלהבא תתמודד התכנית עם אתגרים ולחצים באומץ לב רב יותר וביושר עיתונאי (כפי שעשתה זאת בעבר במקרים אחרים).

ד"ר איל מלמד
קרית ביאליק

מעשה לא מוסרי

בתגובה לכתבתכם מיום 17.7 בנושא "שתי אצבעות מצידון". אני צפיתי בסרט במסגרת יום־עיון שנערך לאחרונה והתרשמתי עמוקות. סרט מעולה.

מן הראוי, שיוצג לפני נוער, חיילים וכל רבדי האוכלוסיה.

פניתי למפיק, שיש קולר, במטרה להציג את הסרט בקיבוצי, קיבוץ גבת. לתמהוני הרב דרש ממני המפיק סך של 2000 דולר עבור ההקרנה ועוד 100 דולר אם נרצה לשמוע הרצאת הבמאי. הקיבוצים, כידוע, מצויים במו הקולנוע – והחברות הפצה שונות מקבלים סרטי 35 מ"מ במחיר של 130 ש"ח – מאיפה צץ לו סכום זה?

מסתבר, ששיש קולר, ע"פ עדותו, רכש זכויות ההפצה בסכום עגול של חצי מיליון דולר – וכעת הוא רוצה להחזיר ולממש את השקעתו במחירי השאלה מופקעים – השקעה שהיא ע"ח יחידת ההסרטה של דו"צ, ע"ח עבודת חיילים המשרתים בשירות סדיר, מעורבת בדם של חללים ופצועים החיים בקרבנו.

יש להוקיע מעשה זה!

יעל ביצן
גבת

דברים לא מדוייקים

בכתבה של יעל פישביין שהופיעה ב"דבר השבוע" מס' 30 מיום 25.7.86 נפלו מספר אי־דיוקים וברצוני להעיר בקצרה רק לגבי שלוש נקודות:

בקשר ליחידה המיוחדת למניעת שוד באתרי עתיקות, שהוקמה לפני כשנה וחצי יש מקום לציין, כי היא הוקמה הודות למאמצים ממושכים ובלתי־נלאים של מנהל אגף העתיקות, שהעמיד את הגורמים בדרג המשרדי על ההכרח ביחידה מיוחדת למלחמה במכת הפירות השוד באתרי עתיקות.

אשר לדברים שהובאו בכתבה כציטוטים מפי מנהל האגף, הרי שנוסחו על ידי הכתבת, וכפי שהובאו הם אינם מציגים את דברי כדיוקם ובמלואם. בציטוטה "אני רואה לנכון להרים ידיים" אף הפכה הכתבת את הדברים על פיהם בהשמיטה את התיבה "לא".

אשר לקביעתה של הכתבת שמנהל האגף מאשים את העובדים בחתרנות וכו', הרי שיש לראות בחומרה יתירה את העובדה שהכתבת התירה לעצמה לייחס לי דברים שלא אמרתי בשיחתנו. יתר על כן, אין זו כלל דרך מחשבתי.

אברהם איתן
מנהל אגף העתיקות והמוזיאונים

עם ללא הגדרה

שמעון פרס יצא מגדרו בפגישתו עם חברי מרכז מפלגתו: מדוע עלינו להכריז על הגדרה עצמית לעם הפלשתינאי? בהסכמי קמפ־דייוויד, נתן מנחם בגין, ראש הממשלה לשעבר מטעם "חרות" לגיטימציה להכרה בעם זה ומתן אוטונומיה ב"שטחים". מאז עברו הרבה מים בירדן, אך לא בחזונו של איש "תנועת העבודה".

כ־1.3 מיליון תושבים מושרשים באזור־מגוריהם, חיים עשרות בשנים ללא מולדת, דגל, הימנון, שלטון עצמי ומוסדות ייצוגיים. אלו מוקפים במדינות ערביות ריבוניות רבות, האם ניתן לעצור את התהליך? מדוע לא לתת תנופה למהלך שפתח בגין, האם באי־מתן הגדרה נפתור את הבעייה? בין הגדרה הקמת מדינה עצמאית הדרך עוד רבה. אם כך ממה עלינו לחשוש?

עם הקמת מדינת ישראל מנתה האוכלוסיה רק כ־650,000 תושבים. האם עובדה זו, מנעה את ההגדרה העצמית של תושבי ישראל? ניתן למנוע תהליך זה רק בכוח המשך השלטון על עם שלא רוצה בנו. ככל שנזרוז וניזום, כן נעמעם את גורמי הסכסוך ונעלה את קרננו בעיני עצמנו ובעיני הערבים.

דן יהב
תל־אביב

וגר לא תאנו

המקילים בתהליך הגיור רואים (או מראים) עצמם כאוהבים את הגר עד שטרחו ומנו כל הפסוקים בהם התורה מצווה לאהוב את הגר. אך שמא לא את טובת הגרים הם מבקשים אלא את טובת עצמנו.

הרוצה בכנות בטובתו של הגר כפי שעושה זאת ההלכה, יציג בפניו תמונה שלמה של מצב היהודי, ללא כחל ושרק, כל האמת ורק האמת, בהשוואה למצבו כגוי – כדי שהחלטתו תהא הסכמה מתוך ידיעה – Informed Consent.

הקמנו פה מדינה כדי שנחיה בה כעם נורמלי ולפני השגת מטרה זו יש לנו עוד כמה בעיות בטחוניות וכלכליות: באיזו זכות אנו נוטלים גויים שהם בני עמים נורמליים בהחלט ורוצים להפוך אותם ליהודים אשר נורמליות עדיין מהם והלאה.

הוהוי אהבת הגר!

י. מ. הירשביין
בני ברק

מעשים ולא סיסמאות

בתגובה למכתבו של הח' אברהם שך מחדרה ("דבר" 7.8) עלי להעיר:

ערבוב תחומים בין הרפואה הציבורית לרפואה הפרטית קיים בהיקף שטרם נמדד במדוייק בחלקים של מערכת הבריאות בישראל. קופת־חולים של ההסתדרות, היא הגורם היחיד ברפואה הציבורית שקיבל במוסדותיו החלטות ברורות בנושא זה המגדירות את השלילי, הפסול והאסור, וזאת בהחלטות הוועידה ה־11 שהתקבלו ביוזמתה ועל פי הצעתה של הנהלת קופ"ח.

החלטות אלו פורסמו בחודשים האחרונים על ידי קופ"ח בכלי התקשורת והובלטה יתירה בכל בתי החולים והמרפאות של המוסד. במידה ויש הוכחות על הפרה כלשהי של הכללים הברורים בנושא זה, אין הנהלת קופ"ח מהססת לנקוט בכל האמצעים הדרושים – גם הקיצוניים ביותר ולא כאן המקום לפרט את כל מה שנעשה בנדון.

אין שחר לדברי הח' שך האומר: "הנהלת קופ"ח מוחרת מלהסתבך עם רופאים בכירים שהם למעשה השולטים בקופ"ח".

הבעייה האמיתית היא קשר השתיקה, לו שותפים רבים, כולל המכריזים הכרזות ונאבקים נגד תופעות אלה. במרבית המקרים גם אם מתקבלת תלונה, היא אנונימית.

דוד תגר
דובר קופ"ח

מפלגת העבודה הישראלית
המשמרת הצעירה

ועדת הבחירות המרכזית של המשמרת הצעירה

ביום ראשון ה־24 באוגוסט 1986 יתכנס מרכז המשמרת הצעירה בשעה 19.30 בבית סוקולוב לבחור את מזכיר המשמרת הארצי.

מועמדות יש להגיש בכתב לוועדת הבחירות המרכזית במשרדי המשמרת, ברח' הירקון 110, תל־אביב לא יאוחר מיום שלישי 19/8/86 בשעה 12.00.

אפרים בולמש
יו"ר ועדת בחירות

היתר להעלאת מחירים של מצרכים ושירותים בתחבורה לפי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה) התשמ"ו – 1986

בתוקף סמכותנו לפי סעיף 7 (א) (2) לחוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים (הוראת שעה), התשמ"ה־1985[1] אנו קובעים כי מותר להעלות את המחיר של צמיגים ואבובים מייצור מקומי בשיעור של 6 אחוזים.

ב' באב התשמ"ו (7 ביולי 1986)

משה ניסים
שר האוצר

חיים קורפו
שר התחבורה

1. ס"ח התשמ"ה, עמ' 2.

טבע תעשיות פרמצבטיות בע"מ

תל־אביב
בבלי – עודאל 1 פינת טולדו 10, בבלי – 440552
רימונה (שד') זמנו 16 פינת יצחק – 257678
ירושלים
מרפאת המצפה – הל"ג 28 – 523191
חיפה
יבנה – אבן סינא 7 – 672288
פתח־תקוה
קופת־חולים כללית – חיים עוזר – 905271
בני־ברק – רמת־גן
הרשביין – רבי עקיבא 11 בני־ברק – 782655
חן – ז'בוטינסקי 99 – רמת־גן – 7514434
בת־ים – חולון
קופת־חולים – עין יהב 4 חולון – 884854
אהרון – הפיין 52 חולון – 889153
רחובות
הנגב – הרצל 196 – 473956

מוקד מידע טלפוני של קופת חולים הכללית המוסר אינפורמציה על מרפאות קופת חולים של ההסתדרות, בתי־חולים, עזרה ראשונה, מרפאות הפתוחות בשבת וחג וכן אינפורמציה על הגורמים הרפואיים בישראל.

בתל־אביב
בימים א' עד ה' מ־8.00 בבוקר עד 20.00 בערב. ביום ו' מ־8.00 בבוקר עד 15.00
אוה"צ – טל. 03־433300, 03־433500.

מרפאות שיניים לעזרה ראשונה
אזור תל־אביב
רחוב בר־כוכבא 49 ת"א – 03־284649
בימים א'־ה' בין 21.00 עד 23.00, בימי ו' וערב חג בין 18.00 עד 24.00, שבתות וחגים – בין 15.00 עד 21.00.
חיפה
רחוב הגפן 26, קומה ג' – 04־523566
יום יום כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00.

אלמגים
לכל המשפחה!

מרחב תכנון מקומי רחובות
הודעה לפי סעיף 149 בחוק התכנון והבנייה בקשה לבנות הקלה.

בהתאם לסעיפים 146־150 בחוק התכנון והבנייה תשכ"ה – 1965 ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה לבנות הקלה של 6% לתוספת בניה בבנין על חלקה 31 בגוש 3697 רח' אפרים וקס רחובות, כך שאחוזי הבניה בבנין יגיעו לסה"כ של 56% במקום 50% המותרים. הקלה לקו בנין צדדי 2.80 עם קיר אטום.

כל המעונין יוכל לעיין בתכנית הבנין, ללא תשלום, במשרדי הועדה המקומית, קומה ו', כל יום בשעות העבודה הרגילות, ולהגיש התנגדות לתכנית, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתון.

יחזקאל הרמלך
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה רחובות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה העיר חיפה
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על ידי – חיים פרידמן ושות' בע"מ – לאשר הקמת בנין ברחוב ברכה פולד מס' 2 חלקה 43 בגוש 11584 קרית־חיים בחריגות.

הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח של כ־44 מ"ר מעל למותר.
2. קומה חלקית נוספת מעל למותר, עקב ניצול קומת עמודים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה' בין השעות: 08.00 – 11.30

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקש לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

[illegible]
מהנדס העיר

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה התשכ"ה 1965 (להלן: החוק) בנ/85/691

ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי כל יצוק לו' הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 299 חלקה 15 ברחוב סורוצקין בירושלים והיינה הקלה באחוזי הבניה בשעור של 5.85% מעל ל־120% המותרים והיינו 5% עבור התקנת מעלית ו־0.85% במסגרת ההקלה. הקלה בגובה הבנין והיינו 29.30 מ' במקום 16 מ' המותרים, הקלה במספר הקומות והיינו 6 קומות על עמודים במקום 4 קומות.

את ההתנגדויות להתרת ההקלות הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 23, ירושלים.

ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרד זה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00־14.00.

אברהם כחילה, מ"מ ראש העיר
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

ועדת משנה לתכנון ולבניה – חולון
ת.ב. 4732/181
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה – 1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 272 בגוש 6750 רח' יום הכיפורים מס' 29 חולון הכוללת מתן הקלה ב־5% בשטח הבניה 1,049.6 מ"ר להקמת מעלית: 25% עבור קומה נוספת חלקית. הקלה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ד'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות קבלת קהל.

התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ח. שורק
מ"מ ראש העיר ויו"ר הועדה
ועדה משנה לתכנון ולבניה – חולון

כל בוקר עם עיתון דבר הוא בוקר טוב

בתי קולנוע

תל־אביב
אסתר: שובו של מקצוען 5, 7.30, 9.40
אורלי: רכבת אל החופש 5, 7.15, 9.30
אלנבי: חלף עם הרוח 4.30, 8.15
בן־יהודה: השגעון הגדול 5.00, 7.30, 9.30
גורדון: [illegible] 5, 7.45, 9.45
גת: הצבע ארגמן 3.15, 6.30, 9.30
דיזנגוף 1: נשיקת אשת העכביש 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 2: 3 רווקים ותינוק 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דיזנגוף 3: זאב צעיר 11, 1.30, 4.45, 7.20, 9.45
דקל: אצבע משולשת 5, 7.30, 9.30
דרייב־אין: הקרב על הועד 8.00
קוברה 10.00
חצות מרט סקס
הוד: זהירות הבית מתפרק 5, 7.30, 9.30
בית ליסין: אבודים באמריקה 11.15, 7.15, 9.30
חן 1: בי"ס לשוטרים מתקדמים 5.50, 7.50, 9.50
מתרוצים באהבה 12, 4.25
חן 2: שגעון של לילה 5.50, 7.45, 9.50
מרץ וקדירות הקסמים 11, 2.00, 4.25
חן 3: סיפורה של אגנס 7.40, 9.50
מרץ וקדירות הקסמים 6.00
קרטה קיד II 3, 5
חן 4: מרגלים שכאלה 6.00, 7.55, 10.00
נמי באן 11, 12.45, 4.10
חן 5: תופשה מטורפת באירופה 5.50, 7.50, 9.50
דמבו הפיל המעופף 11, 2.30, 4.30
לימור: רק בין חברים 7.30, 9.30
לב 1: אלכס חולה אהבה 2, 5, 7.40, 9.50
לב 2: אהבות משתנות 2, 5, 7.30, 9.40
לב 3: יזמנו של צב 1.40, 4.45, 7.30, 9.40
לב 4: מישימה 4.45, 7.50, 9.40
כרזיאן: תיאש: שואה
מנרבה: סגור לרגל שיפוצים
מקסים: שכרון חושים 7.15, 9.30
נילס הולגרסון 5.00, 11.00
סינמה 1: המשימה האחרונה 5.00, 7.30, 9.30
סינמה 2: מעריץ אלמוני 5.00, 7.30, 9.30
סמדר: סגור לרגל שיפוצים
פאר: שתי אצבעות מצידון 5, 7.30, 9.30
פריז: כוורת 12, 2, 4, 7.15, 9.30
צוותא: ילדי המדרגות 8.00
צפון: שלושה רווקים ותינוק 5, 7.30, 9.30
תמוז – רמת־אביב: כחום הגוף 7.15, 9.30
פרנקנשטיין הצעיר 11.45
שחף: זכרונות מאפריקה 5.45, 9.15
תכלת: לא מאוחר לאהוב 4.30, 7.15, 9.30
תל־אביב: תקלה מופלאה 5, 7.30, 9.30

יפו
העזירה הישראלית:

ירושלים
אדיסון: זאב צעיר 4.30, 7.30, 9.30
בן לוקה בת 11.00
אוריון 1: הצבע ארגמן 3.00, 6.00, 8.50
בעקבות האוצר 10.30
אורנע: בי"ס לשוטרים מתקדמים 4.30, 7.30, 9.30
בית אגרון:
ציצי ציצי בנג בנג 4.00
שר הטבעת 6
שים פס על הפס 8.15
טנסנגרו 10.15
הבז ואיש השלג – חצות
האולם הקטן בבנייני האומה: נשיקת אשת העכביש 7.15, 9.30
הבירה: שתי אצבעות מצידון 4.30, 7.15, 9.30
קניגלמל בקאהיר 10.30
אור 3: קרטה קיד II 10.30, 4.30, 7, 9.30
גיל אור: סלבדור 7, 9.30
כסית: זהירות הבית מתפרק 4.30, 7.30, 9.30
אגדת נילס הולגרסון 11.00
סמדר: הכבוד של פריצי 7.00, 9.15
עדן: השגעון הגדול 4.30, 7.30, 9.30
רון: אצבע משולשת 4.30, 7.30, 9.30
אינדיאנה ג'ונס והמקדש הארור 10.30
מיטשל: מעריץ אלמוני 4.30, 7, 9.30

חיפה
אורה: 3 רווקים ותינוק 4.30, 7, 9.15
אורליה: בצר בי 7, 9.15
מרץ וקדירות הקסמים 11, 4.30
אמפיתיאטרון: מחול ושמו ג'ניג'ה 4.30, 7, 9.15
ארמון: שובו של מקצוען 4.30, 7.00, 9.15
עצמון: חתיך חתיך 4.30, 7.00, 9.15
נילס אולגרסון 11.00, 3.00
חן: קרטה קיד II 4.30, 7.00
מאי: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, 9.30
קריאורה:
יוסים אסורים 4.30, 7, 9.15
רון: השגעון הגדול 7, 9.15
רב גת 1: הצבע ארגמן 6.00, 9.00
מתרוצים באהבה 11.00, 4.30
רב גת 2: שגעון של לילה 7, 9.15
מרי פופינס 11.00, 4.30

קרית־ביאליק
סביון: מסע עסקים של אבא 6.30, 9.30
סביון: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.00, 9.15

קרית־חיים
בית העם: אלכס חולה אהבה 7, 9.15
היובל: הקרב על הועד 7.30, 9.30

קריית־ים
ביתן: זאב צעיר 7.30, 9.30

קרית־מוצקין
אדווה: זכרונות מאפריקה 6, 9

אשדוד
אסתר: קוברה 5, 7.30, 9.30
אסתדה: קרטה קיד II 5, 7.30, 9.30

אשקלון
אסתר: הקרב על הועד 5, 7.30, 9.30
באר: אלכס חולה אהבה 5, 7.30, 9.30
רחל: הסיפור האמיתי 6, 9

באר־שבע
חן: השגעון הגדול 4.30, 7.30, 9.30

בת־ים
עצמאות: השגעון הגדול 7.30, 9.30

הרצליה
היכל: השגעון הגדול 5, 7.30, 9.30
מלון דניאל: שכרון חושים 7.15, 9.30

עפולה
מוסיאיגון: בעקבות אוצר הנילוס 9.00

חולון
ארמון: קרטה קיד II 5, 7.15, 9.30
מגדל: שובו של מקצוען 5, 7.15, 9.30
כרמים, קרית שרת:
ספורה של מרי 7.30, 9.30
כוכב על המסלול 4.30, 11.30
סבוי: השגעון הגדול 5, 7.30, 9.30
רינה: הקרב על הועד 5, 7.30, 9.30

טבריה
אביב: קוברה 5, 7.30, 9.30

כפר־סבא
עמל: קוברה 7.30, 9.30
דמבו הפיל המעופף 5.00, 11.00
חן: 3 רווקים ותינוק 7, 9.15

לוד
אורלי: אלכס חולה אהבה 7.30, 9.30
נוה זית: השגעון הגדול 5, 7.30, 9.30

נהריה
הוד: בי"ס לשוטרים מתקדמים 7.30, 9.30

נתניה
סמדריה: הקרב על הועד 6, 8, 10
חברי הדרקון אליוט 11
אסתר: אלכס חולה אהבה 7, 9.15
שרון: 3 רווקים ותינוק 8, 10
תקלה מופלאה 6
דמבו הפיל המעופף 4.00, 11

פתח־תקוה
שלום: הרכבת אל החופש 7.30, 9.30
היכל 1: בי"ס לשוטרים מתקדמים 5, 7.30, 9.30
היכל 2: השגעון הגדול 5, 7.30, 9.30
היכל 3: זהירות הבית מתפרק 5, 7.30, 9.30

קרית־שמונה
שביט: זכרונות מאפריקה 6.30, 9.30

ראשון־לציון
נעמן: הקרב על הועד 7.30, 9.30
ראשון: השגעון הגדול 5, 7, 9.15

רחובות
בית העם: שגעון של לילה 7.30, 9.30
הדר: שורת המקהלה 5, 7.15, 9.30
חן: בי"ס לשוטרים מתקדמים 5, 7.30, 9.30

רמת־גן וגבעתיים
ארמון: הצבע ארגמן 6, 9
ארמון: בי"ס לשוטרים מתקדמים 5, 7.30, 9.40
לילה: תקלה מופלאה 7.30, 9.30
הדר: השגעון הגדול 5, 7.30, 9.30
רב גן 1: שגעון של לילה 7.30, 9.50
דמבו הפיל המעופף 5, 3, 11, 12.30
רב גן 2: תופשה מטורפת באירופה 7.30, 9.50
מתרוצים באהבה 5, 3, 11, 12
רב גן 3: סיפורה של אגנס 9.50, 7.30
קרטה קיד II 5.10, 3, 11
רב גן 4: מרגלים שכאלה 9.50
קרטה קיד II 7.20
מרץ בקדירת הקסמים 5.15, 3, 12
שביב: אלכס חולה אהבה 7.30, 9.30

רמת־השרון
כוכב: רובינזון קרוזו 11.00
תרגיל לרופאים מתחילים 7.00
הכבוד של פריצי 9.30

רעננה
אורות: קוברה 5, 7.30, 9.30

רמלה
אורך: אלכס חולה אהבה 7.15, 9.15

טלוויזיה

5.30 "עליזה בארץ הפלאות" – סדרה בהנפשה על־פי ספרו של לואיס קרול. שם הפרק: "ארץ הדרק".
6.00 מועדון החתול שמיל – בהשתתפות ספי ריבלין, רקדנים, המבצעים קטעים על־פי כוראוגרפיה של יעקב קלוסקי ולהקת "עסיס היים".
6.30 קיצור החדשות (ערבית).
6.32 סקירת תכניות (ערבית).
6.35 ספורט (ערבית).
7.30 חדשות (ערבית).
8.00 כותרות מבט.
8.02 "היה שלום מר צ'יפס" – סדרה דרמטית בת 3 פרקים. סיפור קורותיו של המחנך המסור מר צ'יפס, על־פי ספרו הנודע של ג'יימס הילטון. מר צ'יפס מתקבל כמורה בפנימיה לבנים, לתקופת ניסיון. כעבור זמן נעשה מנהל הפנימיה ומחנך אהוב על תלמידיו, המלווה אותם בחייהם, גם אחרי שנות בית־הספר.
9.00 מבט לחדשות.
9.30 "אין כמו בבית" – פרק ארבעה־עשר
10.00 "זה הזמן" – תכנית אירוח שבועית. מנחה רם עברון.
10.50 "[illegible]" – שם הפרק: "לא נכנעים". המדיניות המקובלת במקרה של לכידת בני ערובה היא לא להיכנע לדרישות החוטפים.
11.40 חדשות.

טלוויזיה לימודית

09.00 עד כאן.
09.05 שעת כושר.
09.15 ציפיפופו: רורית.
09.40 דן קישוט: פרקים 15, 16.
10.30 הצופן איקרוס, פרק 4: אבוי מצליח לחדור לבית־הספר של איקרוס ושם הוא מגלה שמרטין נתון בהיפנוזה.
11.00 טוקסה: סרט על נגנית העוגב המפורסמת, ג'יליאן ויר, על הקריירה שלה, על אישיותה ועל חייה. בסרט משולבים קטעי נגינה רבים בביצועה.
2.00 עד כאן.
2.05 שעת כושר.
2.15 מאה ציורים מפורסמים: ציור של הירונימוס בוש "גן התענוגות הגשמיים".
2.25 קסם קסם: שעונים.
2.50 סרט מצויר.
3.00 פרפר נחמד.
3.25 בר ג'סה פרק 2: בעקבות של הורדה מפריפיה, אשם המאבד של האודים ג'סה, נמצאת אבן כחולה יקרת ערך.
4.00 חזרה בשידור חי.
5.00 ערב חדש. מנחה רפי רשף.

רדיו

קול המוסיקה

07.07 בריס: סימפוניה מס. 7 בסי־במול מג'ור (סנטמרטין / נ. מרינר); ויוולדי: "הקיץ", קונצ'רטו בסול מינור, אופ. 8 מס. 2, מתוך "עונות השנה" (פ. סוסר / הסולנים מונטו / ק. שימונה).
07.30 שחרית מוסיקלית – מנדלסון: סימפוניה נעורים מס. 7 ברה מינור (תז. הגבנדהאוז / ק. מזור); שוברט: מבוא וריאציות לחליל ופסנתר על השיר "פרחים קמלים", מתוך המחזור "הטוחנת היפה" (פ. קודר / ק. פוג'יג; מוצרט: סרנדה מס. 11 במי־במול מג'ור לכלי־נשיפה, ק. 375 (נגני "תניגת המוסיקה" / א. האוקר; אריאגה: רביעיית כלי־קשת מס. 1 ברה מינור (רביעיית צ'ילינג־ריאנק; סלבדור בקריס: קונצ'רטו בלה מינור לגיטרה ותזמורת, אופ. 72 (נ. ימס / תז. סימפ. של שרות השידור הספרדי / א. אלגנסה.
09.30 קונצרט בוקר – בוקריני: סימפוניה מס. 3 בדו מג'ור, אופ. 12 (תז. פילהרמוניה הונגריה / ר. לפריג; שומאן: קונצ'רטו בלה מינור לצ'לו ולתזמורת, אופ. 129 (מ. רוסטרופוביץ' / תז. הסימפ. הלאומית מוסקבה / ס. סמוסוד); ברהמס: סונטה במה מינור לשני פסנתרים, אופ. 34 (ברכה עדן, אלכסנדר תמיר); קרל סטמיץ: קונצ'רטו בסי־במול מג'ור לקלרינית, במנ ותז. (ו. שרדר / ר. פופ / תז. "פרו־ארטה".
12.05 מאוצר הנרסיה – ברכה עדן, אלכסנדר תמיר, פסנתרים, פמלה ג'ונס, ג'פרי קובלסקי, כלי־הקשה. שומאן: אנדנטה עם וריאציות לשני פסנתרים, אופ. 46; לוטוסלבסקי: וריאציות על נושא מאת פגניני; ברטוק: סונטה לשני פסנתרים ולכלי־הקשה.
13.00 קונצרט צהריים – מוצרט: קונצ'רטו בסי־במול מג'ור לפסנתר ולתז., ק. 456 (א. ברנדל / הנסמרטין / נ. מרינר; מנדלסון: שלישיה ברה מינור לפסנתר, כנור וצ'לו, אופ. 49 (שלישיית מיירקולס; שוברט: "על הנהר" לטנור, פסנתר וקרן (פ. שרייאר / ג. אולבריך / פ. דאמס; ליסט: סונטה לפסנתר, בסי מינור (ו. בולט; ראבל: סוויטה מס. 2, מתוך הבלט "דפניס וכלואה" (תז. מינסוטה / סט. סקרובצ'בסקי).
15.05 מוסיקה חיה – ראנואר גריפ: "שיחה" (יצירה אלקטרונית; ג'והן קייג': אריה ופונטנה מיקס לקול ולסרט מגנטי (פ. שטאהל).
16.00 קונצרט מנחה – שנברג: סימפוניה קאמרית, אופ. 9 (הנגנים הקאמריים הסימפוניים מבוסטון; פרטנם: קונצ'רטו מס. 1 בלה מינור, לצ'לו ולתזמורת, אופ. 33 (ל. הארל / תז. קליבלנד / נ. מרינר; היידן: רביעיית כלי־קשת, ברה מג'ור, אופ. 76 מס. 5 (רביעיית טוקיו; הנדל: "אמינטה ופילידה", קנטטה (ג'. פישר + פ. קבלה / תז. הנדל מלונדון / ד. ברלוה; באך: קונצ'רטו ברנדנבורגי מס. 1, בפה מג'ור (קונצרטו ליגרה).
18.30 קונצרט – רחמנינוב: קונצ'רטו מס. 2 בדו מינור לפסנתר ולתזמורת, אופ. 18 (א. רובינשטיין / סימפונית שיקגו / פ. ריינר; שוסטקוביץ': חמישיה לפסנתר בסול מינור, אופ. 57 (ד. שוסטקוביץ' / רביעיית בטהובן; ליסט: ששה אטודים של פגניני (א. ווטס).
20.05 ערב טוב – סקרלטי: קונצ'רטו גרוסו מס. 5, ברה מינור (התז. הקאמ. של ז'.פ. פאייאר; מוצרט: קונצרטנטה, מתוך סרנדה ברה מג'ור, "פוסט הורן" (תז. ויורדן / נ. הרנונקורט).
20.30 מאולמי הקונצרטים בעולם – פסטיבל ברלין, התזמורת הפילהרמונית של ברלין / שול דימאה – הנדל: קונצ'רטו מס. 3 בפה מג'ור ל־2 קרנות וכלי־קשת; ב.א. צימרמן: "שקט וחזרה", תמונות לתזמורת; שוסטקוביץ': סימפוניה מס. 13 בסי מינור, אופ. 113, "באבי יאר" (מ. רינצלר.
22.30 מן המקורות – קינות לתשעה באב – ב'.
23.00 "מירקם" – רצף מוסיקלי (ש.ש.).

רשת א'

11.30 "השכלה ודעת לכל" – על ספרות ילדים: לשון וסגנון.
12.05 אורח לשעה – שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל.
14.06 תכניות לילדים – שידור חי מאולפן היובל במוזיאון ישראל – "קוקי הבקוקי" מאת טובה הרשקוביץ; "הסוכנים" מאת מרי נורטון; "הדב והבובה" מאת צ'רלס פרנקל.
15.00 "בארץ הלמה" – חידון.
15.25 שירים עבריים.
16.05 רדיו דרמה – "תמונות מהוצאה להורג" מאת הווארד ברקר, חלק שני. תרגום: שוש אבדן ועידן בניאל.
17.20 "האוניברסיטה המשודרת" – חמישה שמות לבריאה אחת.
19.05 "עיונים בפרשת השבוע" – "ואתחנן מאמר".
22.05 "אותות ומופתים" – סדרה תעודית במלאות 50 שנה לרדיו העברי.

רשת ב'

18.06 "פסיק ודי" (ש.ש.)
18.30 שירים עבריים.
19.35 "בין הדברים" – עניני חוק ומשפט.
20.05 "זמירות בין המצבים".
22.05 פינת הגה.
23.05 מחפשים את המטמון.

רשת ג'

18.06 אתם זוכרים את השירים?
20.05 קצת אחרת.
22.05 משלנו.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת: ציוני דרך בחקר המוח: צד ימין, צד שמאל והאני. מרצה פרופ' פרץ לביא.
16.05 ארבע אחרי הצהריים.
18.05 "שלום הגליל" – עם חיילי צה"ל בצפון.
23.55 "שיחת חצות" – עם חיים אילון – יועץ רמטכ"ל לעניני חברה ורווחה.

לקראת שבוע האופנה

מאת ורדה צימרמן

ב־26 באוגוסט ייפתח בירושלים שבוע האופנה הישראלי. שבוע בן שלושה ימים שבו יציגו כ־43 יצרנים את אופנת קיץ '87. בכללם בגדי ים, סריגים, עור, ולבוש ספורטיבי. יאיר אופק, מנהל האגף למוצרי צריכה במכון הייצוא, אומר, כי ימים אלה מיועדים להצגת האופנה הישראלית בפני קניינים מאירופה. את השוק האמריקאי מתכוון המכון "להתקיף" בשלוש חזיתות: במרכזה של האחת עומדים בגדי הים הישראליים. השנייה תתמקד במוצרי הלבשה למבוגרים והשלישית בבגדי ילדים.

מכון הייצוא אופטימי מאוד. להערכתו של אופק, יוכל ענף הטקסטיל לחזור להיקף השיא של שנת 1980. ואת, כנראה, בהסתמך על הנתונים שמסרה מירי בקנשטיין, מנהלת מרכז האופנה במכון, לפיהם גדל הייצוא בענף זה בחצי השנה האחרונה ב־28 אחוזים, מתוכם 76 אחוזים לארה"ב.

בצילומים: דגם של "הוניגמן". פסים בגוני הצהוב של "גלי". ובן טריקו אינדיגו משולב באריג תואם של "לורז'יה דינמיק". כולם מיועדים לייצוא. ולקיץ הבא, כמובן.

ניחוח הפרי

פירות המנגו מציפים בימים אלה את השוק. הידעתם כי עציהם אינם מפונקים ויכולים לגדול ולהביא פרי גם בנגב? האם שמתם לב כי בארץ יש שישה זנים, מאיה, האדן, טומי אטקינס, קנט, פלמר וקיט?

כך פותחים מנגו ומגישים לאכילה

נתונים אלה ואחרים אפשר למצוא בפרק על המנגו בספרו של שאול הומסקי "עץ פרי למיניהו, הפירות הגדלים בישראל", בהוצאת מסדה 1984. ומי שמעוניין שאנחנו נדע – ויותר מכך: נקנה ונאכל את המנגו, הוא המועצה לייצור ולשיווק של פירות, שגם טרחה לקבץ מתכונים, למעוניינים.

הרי אחד מהם:

משקה קל מנגו

החומרים

1 כוס פרי מנגו מרוסק
3 כוסות סודה
2־3 עלי מנטה (נענע) כתושים או קליפת לימון מגוררת
½ כוס יין חמוץ
½ כוס מיץ לימון
1 כף ברנדי

ההכנה

מערבבים היטב בעזרת בלנדר את כל החומרים, מגישים קר בתוספת קוביות קרח.

– ומתעלפים מתענוג.

מד"ניות מדן ועד אילת

מאת נעה גל (ירדנאי)

גלויי אורחות נאמנה נעשים, מן הסתם, בצינעה ובהסתר. שאם לא כן, איך זה נעלמו מידיעת הציבור מעשיהן של המד"ניות, הן מדריכות הנוער של הגדנ"ע, עד היום? ביום סיכום שנתי של פיקוד הגדנ"ע חשף מפקד הגדנ"ע, אל"מ אורי מנוס, את פעילותן של "בנותיו", לתקשורת. במטרת החשיפה – יצירת מוקד משיכה לכוח אדם נשי, טרי ואיכותי, לשורות ההדרכה בגדנ"ע. 75% מסגל פיקוד הגדנ"ע הן בנות.

מלכתחילה הוגדרו יעדיו של הגדנ"ע כצורך בחינוך בני נוער למוטיבציה חברתית־לאומית, והגברת תרומתו לחברה ולמדינה. אך זה היה בימי בן־גוריון הרחוקים, ימי ראשית המדינה. היום עוסקות הבנות במתן חינוך בטחוני וציוני לנוער בארץ מבתי ספר מקצועיים ועיוניים ובהכנתו לשרות הצבאי. נוסף על זאת, הן מאמנות מדי שנה בני נוער מחו"ל, בני "יורדים" ובני משפחות ציוניות, המגיעים לתקופת היכרות עם חיי העם, הצבא והחברה הישראלית, במסגרת מחנות קיץ בני שבוע או שלושה חודשים.

הן גם מדריכות בידי מסווחים במועדוני קליטה. וגולת הכותרת של עבודתן – מעורבות בקהילה. טיפוח יחסי שיתוף וקירבה עם נוער־שוליים ונוער מנותק בעיירות־פיתוח ובישובים רחוקים. אילמלא חששנו מהשימוש בקלישאה שחוקה, היינו אומרים: ציונות ללא מרכאות.

אלא שכל אלה מילים שאינן ממחישות את המעשים. דיזה, רותי, יפעת, חבצלת, צביה ונורית, הן נציגות רעננות ואידיאליסטית של המד"ניות שבחרו לעבור את השרות הצבאי בדרך שונה. והן, אגב, אינן מתביישות בגלויי התלהבות אמיתית ומסירות צרופה לעבודתן, ומהצגת אידיאלים חברתיים המשמשים לבניית מרקם החברה הישראלית, למרות שהן רק חיילות בנות עשרים ולא פקידות סוכנות או בשרד הרווחה.

בחופשת הפסח שלפני מועד גיוסן עוברות הבנות מיון ומבדקים. עם גיוסן הן לומדות בקורס בן שלושה חודשים ובהשתלמות נוספת, מיוחדת לתפקיד המיועד, בת שלושה שבועות. הלימוד יספק להן ידע כללי על מורשת הקרב, על מוסר לחימה, על הימנון ודגל ועל בעיות החברה בישראל. את הידע שצברו הן יעבירו לחניכיהן או ישתמשו בו לצורך עבודתן כמטפחות קהילה, מעין עובדת סוציאלית עם הכשרת בזק, כמנחות ותומכות לנערים, לנערות ואף למבוגרים מהן בגיל ובנסיון חיים. יש להן סיפורים על שעות העבודה הרצופות, כסידרות ואחריות לתפקיד, על העוינות, והוסר האמון שבהם הן מתקבלות במושב, בשכונת המצוקה, בעיירת הפיתוח, המתחלפים אט אט בקשר הדוק וביחסי קרבה בין הנערים יושבי הברזלים, המועדים לפשע, ובין החיילת במדים שפשוט אכפת לה.

את הנוער הבא לבסיסי הגדנ"ע מתפוצות קהילת ישראל הפזורה מלמדות הבנות פרק באימונים ובמורשת ציונית ומספקות גם תחמושת מילולית ליצוג עמדת ישראל בארץ מושבו. לעיתים ממשיכים נערים אלה את שהותם בארץ ומביאים את הוריהם בעקבותיהם.

הנוער האתיופי בעל המנטליות ותפיסת החיים השונה כל כך מזו המוכרת לנוער ישראלי, הוא יעד חינוכי חדש לגדנ"עיות. בעקבות "מבצע משה" הכשיר הגדנ"ע את מדריכת הנוער האתיופית הראשונה – רותי דוד. רותי משמשת גשר בין נוער ישראלי, מנהגיו, אורחות חייו וידע על שרותו הצבאי, ובין הנוער האתיופי המתקשה לחוש הזדהות, שרון וביתיות בארצו החדשה.

אורי, המפקד, מבקש לסיכום: כתבו כי שבנות המסיימות תיכון תבקשנה להצטרף אלינו בעת השרות הצבאי. "אין לי צורך באוהל הסברה בבסיס הקליטה, כמו שיש לגולני או לצנחנים. יש לי צורך במדריכות מסורות המוכנות לתת מעצמן לעם ולארץ. מתוך 250,000 בני נוער בגילאים שבין 18־14 הגדנ"ע מטפל בכ־100,000 בלבד. הבעיה שלנו היא שאיננו מגיעים לכל בני הנוער".

בקרה, ניווט, סיווח תותחים או תפקיד הפקידה הגדודית זה חשוב והכרחי, אבל תרומה לתרבות וחברה בריאה בשורות בני הנוער – לא פחות חשובה.

חניכי גדנ"ע ים עם מדריכותיהם

מדריך לאנרגיה נסתרת

...באחת מהקבוצות שהדרכתי, למדנו את העיסוי הרך, המשחרר. אחרי שהדגמתי את העיסוי, נחלקה הקבוצה לזוגות, כדי לתרגל ולהתנסות בכך. א' שכב על גבו, מקבל את העיסוי. אחרי כמה דקות הוא נכנס למצב של שחרור עמוק; נשימתו נעשתה רדודה מאוד, פניו רגועים לגמרי, עיניו עצומות ופיו פתוח קמעה.

מה אתה מרגיש? שאלתי אותו.

אינני מרגיש את גופי. זה כאילו שאין לי גוף, ענה א'.

האם יכול אתה לראות דברים בעיניים עצומות, שאלתי, צבעים או מראות, או כל דבר שהוא?

אני רואה את גופי שוכב כאן למטה, אמר א', בקול איטי ושקט, אני מרחף גבוה מעליו. אני יכול לראות אותך ואת כל האחרים בחדר. ד' ו־ק' עובדים בפינה הרחוקה.

או קיי, אמרתי. נסה עכשיו לנוע אופקית למקום אחר. אתה יכול?

כן. אני נמצא עכשיו מעל ד', בפינה.

או קיי. נסה עכשיו לעבור את הקיר לחדר השכן, ולזה שמעבר לו. ספר לנו מה אתה רואה.

בחדר הסמוך יש כעשרה איש, יושבים להם, בחדר שאחריו הרבה מאוד אנשים יושבים בכיסאות ואדם אחד עומד לפניהם.

שלחתי את אחד מחברי הקבוצה לבדוק את החדרים. האינפורמציה היתה נכונה. דיברתי שוב:

עכשיו, חזור לכאן ושוב לתוך גופך. פניו השתנו, מבלי נוע.

האם אתה מרגיש את גופך עכשיו?

כן. שבתי אליו דרך הרגליים. התחלתי להרגיש את רגלי, את האגן, את הבטן, החזה והראש. עדיין אינני מרגיש את זרועותי. האם הן צמודות לגופי או פשוטות לצדדים? עיסיתי בעדינות את ידיו.

עתה אני מרגיש את ידי גם כן, הוא הוסיף, אני מרגיש נפלא.

אין זה קטע מתוך תסריט מדע בדיוני, אלא ציטוט מהפרק "מערכת האנרגיה האישית" בספרו של רפי רוזן, הקרוי "החוש השביעי."* הספר, כמו שם הפרק והציטוט, כתובים במקור באנגלית והובאו כאן בתרגום חופשי.

הספר יצא לאור לא מכבר, ובו מלמד המחבר ב־32 פרקים, בעזרת הסברים מדוייקים ושרטוטים, על אנרגיית האורגון שגילה וילהלם רייך, איך להרגיש אותה, איך להשתמש בה, ומהי בכלל. הספר יצא לאור אך ורק בשפה האנגלית, והסיבה היא, לדברי בעלי ההוצאה: ש"הספר הוזמן מהמחבר על ידי גורמים בצרפת ובשווייץ".

* The Seventh Sense, Rafi Rosen, Gestelit Haifa Ltd. Publisher., 1986
איורים: רוגית צליק. 114 עמודים.

על־פי הטבע של ריקה

מי שיש לו בזמן האחרון עצבים, נדודי שינה, והוא מכור לרדיו, לעיתונים ולטלוויזיה ולא יכול בלי חדשות בכל שעה כשעות היממה – מוצע לו בזאת מתכון שיניח לו לישון ולעצביו יתן הפוגה:

"תחליט זה משכך התרגשות־יתר, מרגיע את העצבים ומאפשר שינה טובה".

הרכב:

הספסנית (קרקפות הפרחים) Asperula Odarata	10 גרם
איזובין (פרחים) Lavender	10 גרם
תפוז (פקע, פרחים או עלים)	10 גרם
ערבה (תפרחות עגיל) Salix Alba	10 גרם
עוזרר (פרחים) Crataegus	20 גרם
שקד (עלים)	20 גרם
אזובית (מיורן) (עלים)	20 גרם
מליסה (עלים) Melissa	20 גרם
שעונית (פסיפלורה) (עלים) Passiflora	20 גרם
בת־קורנית (עלים) Thymus	20 גרם
ואלריאנה (שורש) Valeriana	20 גרם

הכנה לזומים: שמים ארבע כפות גדושות של התערובת בכלי חסין־אש; יוצקים על הצמחים ארבע כוסות מים גדולות, מרתיחים ומניחים לבעבע במשך שלוש דקות. מסירים מהאש ומכסים. מניחים למשקה להיחלט במשך 15 דקות, מסננים ושותים שתי כוסות משקה ביום.

ובכן, זהו רק אחד מעשרות המתכונים הבריאותיים שבספרה של ריקה זראי*, שאמנם נראית, לפחות בתמונה שעל גב הספר, כאילו גילתה את מעיין הנעורים. היא ממליצה בספר מה לאכול ומה לא, כדי להיות בריא; איך להתרפא מכל מיני חוליים שכבר קיימים, איך להתעודד מדיכאון ואיך לרפא מיגלות, מורסות, וזה לא. נוסחת הפלאים שלה: להפריש; לאכול מזון בריא; לקלוט חמצן; להיות בתנועה; לחשוב באופן "חיובי". כל זה ב־354 עמודים, בהירים ומרווחים.

אני, מכל מקום, הייתי לוקה בעצבי רק מלחפש את כל המרכיבים של השיקוי – התחליט – דלעיל, והולכת ישר ל"ואלריאן".

* ריקה זראי, "הרפואה הטבעית שלי", הוצאת "עידנים".

הסל של מרתה

צו השעה: חסכון במים

הדחה נבונה של בית השימוש יכולה לחסוך 40־30 מיליון ממ"ק

חובבי הסידרה "חולית" של המדע הבדיוני לא יצטרכו הסבר על משמעת מים בכוכב צחיח. נדמה לי שאנחנו לא נגיע למצב שבו ניאלץ ללבוש חליפות הממחזרות לניצול חוזר את המים שפולט גופנו, אך משמעת מים היא בהחלט צו השעה – ויפה שעה אחת קודם.

דרך בלתי מכאיבה לחסוך במים היא להמעיט בכמות המים שאנחנו "מורידים" בבית השימוש. השרברב שלי אמנם מגחך למשמע הרעיון: מים אלה הם רק טיפה בים, הוא אומר, לעומת כמות המים הנצרכת על ידי החקלאות והתעשיה. אני טוענת לעומתו, שטעות חמורה היא לבזבז מים, בכל כמות שהיא, אפילו הזעירה ביותר, ונציבות המים עומדת מאחורי בעניין זה. "שטות היא לומר שאין טעם בחסכון, במיוחד כשאין זה גורם אי נוחות לאף אחד", אומר יצחק לוין, ראש מחלקת המים העירונית בנציבות. המיספרים שהוא נוקב בהם: החקלאות צורכת מעל ביליון (מיליארד) מטרים מעוקבים לשנה; הכמות הנצרכת על ידי משקי־הבית במדינה – כ־200 מיליון מטרים מעוקבים בשנה.

אם בכל בית שימוש במדינה יותקן מיכל הדחה דו־מפלסי, החסכון יכול להסתכם ב־15 עד 20 אחוזים מהצריכה הביתית לשנה, שהם 30 עד 40 מיליון מטרים מעוקבים לשנה. ואם אין זה הבדל משמעותי בקנה המידה הארצי, הרי אין צורך להיות מתמטיקאי מעולה כדי להבין שזה הבדל משמעותי בחשבון המים הפרטי, ביחוד אצל אלה המשלמים מחיר גבוה כעונש על צריכה גבוהה במיוחד.

העיקרון של מיכל הדחה דו־מפלסי הוא פשוט: המשתמש יכול לבחור בין להדיח את האסלה בחצי כמות המים שבמיכל, כדי להיפטר מפסולת נוזלית, או בכמות המלאה – כדי לשטוף את הפסולת המוצקה. אפשר להתקין דו־מפלס זה רק במיכל הדחה מודרני, זה המופעל על ידי ידית או כפתור. אגב, השם הרשמי למתקן ההדחה, הקרוי בפינו מימים ימימה, "ניאגרה" (בשיבוש קל לשם המפלים המפורסמים שבגבול ארה"ב־קנדה) הוא "מערכת הדחה".

מיכל הדחה אוטומאטי סטנדארטי משתמש בתשעה עד עשרה ליטרים לשטיפה מלאה. הרעיון של מיכל דו־מפלסי איננו חדש. אני עצמי כתבתי עליו במדורי לא אחת, ולאחרונה – לפני כשנה. אבל עד למצוקת המים הנוכחית, רק כמה "משוגעים לדבר" חיפשו את ההתקן הנדיר הזה, שאפשר להכניסו למיכל הקיים בשיטת עשה־זאת־בעצמך. יצרני אסלות "עיינו" ברעיון, אבל לא הגיעו לכלל ביצועו.

גישה זו השתנתה עכשיו לחלוטין. עתה מתנהל ויכוח בין נציבות המים, מכון התקנים, יצרני בתי השימוש השונים והממציאים של שתי השיטות המובילות – איזהו ההתקן היעיל ביותר. מכל מקום, הכל מודים שמיכל דו־מפלסי הוא דבר טוב ונחוץ.

מחוץ לשתי השיטות המצויות עתה בוויכוח, ישנה שיטה שלישית, פשוטה בתכלית, שאותה אימצו האמריקאים בעת בצורת. בעלי הבית יכולים להפחית את כמות המים הנכנסת – וממילא היוצאת – ממיכל ההדחה על־ידי כך שיכניסו למיכל חפץ כלשהו, בקבוק גדול מלא מים, למשל. האמריקאים השתמשו בלבנת בניין, בשעתם. היתרון – ברור; החסרון בשיטה הוא, שתמיד יורד המיכל כמות מעטה של מים, שעלולה לא להספיק לפסולת מוצקה. בבתים שיש בהם יותר מבית־שימוש אחד, אפשר לייעד אחד מהם להשתנה בלבד, ובו אפשר לשים התקן פשוט כזה, לתמיד.

השיטה הידועה ביותר של התאמת המיכל לשטיפה דו־מפלסית, המכונה "אסלת באר שבע", הומצאה ונרשמה כפטנט לפני כעשר שנים על ידי ד"ר זאב רז באוניברסיטת בן גוריון. התקן זה מיוצר על ידי "פלאס־ג.י.ם." בהרצליה ונקרא "רב־חסכן". בשיטה זו, יכול המשתמש לבחור בין שתי ידיות על המיכל, שעל אחת מהן כתוב "½" – לאמור – חצי כמות המים שבמיכל.

אפשר למצוא התקן זה להרכבה עצמית בחנויות שונות, ביניהן רשת המשביר לצרכן. מחירו – 25 ש"ח. הצרה היא, שההרכבה אינה כה פשוטה כפי שהיצרנים מציגים אותה בדף ההוראות. לי עצמי יש מתקן כזה, אלא שהוא שמור בינתיים בארון. אף אחד מבני משפחתי לא הצליח להסתדר עם ההוראות. שמעתי ממוכשרים ממני, שהם הצליחו להרכיב את המתקן כראוי, וזה עובד.

אגב, ל"רב חסכן" יש מיגבלה נוספת: אפשר להתקין אותו רק במיכלי הדחה חדישים, לא בכל מיכלי ההדחה האוטומאטיים. אלה הרוצים להתקין פטנט זה בביתם ורוצים להתייעץ אם זה אפשרי, יכולים לטלפן לגדעון ברנס, מנהל "פלאס־ג.י.ם", טלפון: 052־559604 או 052־557756. אם יאמרו לו את שם המיכל שבביתם ובן כמה שנים הוא, יקבלו תשובה.

מזה כמה שנים מנהלים אנשי "פלאס־ג.י.ם." משא־ומתן עם יצרני מיכלי ההדחה הגדולים בארץ, "פלסאון" ממעגן מיכאל, למען יכניסו אלה את ההתקן כסטנדרט במיכלים שהם מייצרים. מכון התקנים נתן אישור לפטנט של ד"ר רז בתנאי שיותקנו שתי ידיות (או כפתורים) נפרדים: אחת לשטיפה של מיכל מלא והאחרת לחצי מיכל.

כרגע מחכים "פלסאון" ויצרני מיכלים אחרים להחלטה של מכון התקנים על המצאה פשוטה וזולה הרבה יותר למיכל דו־מפלסי. הצרה היא, שבהמצאה זו יש רק ידית אחת – ואין זה תואם את הדרישות של מכון התקנים. האזרח הפרטי, אמנם, יכול להתקין פטנט חדש זה בעצמו, על אחריותו, בלי שום בעייה משפטית; למען האמת גם לקבלני בתים אין בעייה משפטית כי התקן אינו "רשמי". אבל גם יצרנים וגם קבלנים מעדיפים להשתמש במוצרים שזכו לתו־תקן, ועד עתה ההחלטה מתעכבת ומתעכבת, כפי שקורה להחלטות שמופעלים בהן לחצים של בעלי אינטרסים, כמו במקרה זה.

בינתיים, אצלי בבית, (שאינו כפוף למכון התקנים) פועלת שיטה חדשה, מזה שבועיים, שיטה שאימצנו חינם אין כסף, והיא פועלת להפליא. שיטה זו הומצאה על ידי אזרח פרטי מקריית אונו, גדעון פלומין שמו והוא העמידה לרשות הציבור, באמצעות נציבות המים – בלי תשלום. הוא לא רשם עליה פטנט, אבל אומר לי, שהעובדה שההמצאה רווחה בעיתונות בציון שמו, מקנה לו זכויות עליה. פלומין נולד בקיבוץ תל־יוסף, מה שפיתח אצלו הערכה לחשיבות המים, עבד כקצין רדיו על אניה – מה שהגביר הערכה זו, וכיום מועסק בחברת אלקטרוניקה.

הרעיון בא לו לפלומין לפני חמש שנים, והעקרון, שאינני מבינה לגמרי ולכן גם לא יכולה להסביר כיאות, קשור להידראוליקה. איך זה עובד? ובכן, עושים שני חורים ב"פעמון הצלילה" שבמיכל ההדחה מה שמוריד באופן אוטומאטי את כמות המים הנשטפת מן המיכל לחצי, כאשר מושכים בידית. אם רואים שהכמות הזאת לא הספיקה לשטיפת הפסולת, מושכים בידית פעם נוספת וכך משתחררת הכמות הנותרת והמיכל מתרוקן לגמרי. את החורים אפשר לעשות לבד במקדח או במסמר מחומם מוחזק בפלייר. כך עשיתי אני תחת השגחתו המסורה של גדעון פלומין.

פלומין ביקש ממני לתת הסבר מדוייק לקוראים כיצד יוכלו לעשות זאת בעצמם, אך, עם כל רצוני לעשות למען החסכון במים, אינני יכולה להסביר במדוייק מה שלבי העבודה, כשם שלא הייתי יכולה לבצע את הדבר לבדי בלא הדגמה של פלומין.

גם פלומין וגם "פלאס־ג.י.ם" היו רוצים לראות תשדיר שירות בטלוויזיה, במסגרת תשדירי השירות של נציבות המים, שידגים לציבור כיצד אפשר להרכיב מתקנים אלה. עד כה מסרבת הנציבות להיעתר להם ומחכה להחלטת מכון התקנים על איזה התקן להמליץ, ועליהם להתחשב בכושר פעולה ארוך־זמן וביעילות הרימה של הפסולת המוצקה בצנורות הביוב.

ובינתיים, ד"ר רז מבאר שבע – שהוא מהנדס, צד מעוניין מתוך שהפטנט שלו נמכר בכסף – מנסה לשכנע אותי שיש סכנה בריאותית־זיהומית בהתקן שאינו מבטיח הדחה מושלמת של הפסולת ועל כן טוב יעשה מכון התקנים אם יאשר את ההתקן המבטיח הבדלה ברורה, בת שתי ידיות, בין הדחה בת חצי מיכל להדחה של מיכל מלא.

משרד הבריאות, עדיין לא השמיע את דעתו בפומבי. ד"ר רז טוען שמשרד זה משתתף בהתלבטויות של מכון התקנים. מכל מקום, אף רשות ציבורית לא יכולה להכריח את האזרח להקפיד על אסלה שטופה ונקייה למשעי. עניין זה, בינתיים, תלוי ברצונו ובכבודו של הפרט.

פטנט חדש ל"ניקוי ראשי"

באווירה זו של חסכון במים, יהיה זה קצת מוזר לדווח על מתקן שתכליתו להוציא מים, ובכל זאת, כיון שמטרתו ראוייה, אספר עליו כאן.

מדובר ב"בידן", או ה"בידה הישראלי", שהוא מתקן לשטיפת האזורים האינטימיים בגוף, לכל גיל ולכל מין, ואפשר להתקינו בצמוד לכל אסלה. הוא כולל צינור עם מולף בקצהו, המתחבר לצינור המוביל מים אל מיכל ההדחה (אבל לא מפריע לפעולת המיכל) וכן מחמם־מים. ולכן יש צורך בנקודת חשמל בבית השימוש. יש גם התקן "בידן" המשתמש במים קרים בלבד והוא זול יותר – אבל בוודאי פחות נעים בחורף.

את ה"בידן" מוציאה לשוק חברת "פלסתום" ברמת גן, שמנהלה אריה סיון, בוגר הטכניון. ממציא הפטנט המקורי חשב בעצם על נכים שיש להם קשיים באמבטיות ומקלחות רגילות, והמודל הנוכחי, אומר סיון, פותח בכפוף לדרישות מכון התקנים לגבי בטיחות כנגד חשמל. את המכשיר עצמו מייצרת חברת "רגב" בקיבוץ רגבים. הייתי שקטה הרבה יותר לו מכון התקנים היה מאשר את המתקן, משום הקירבה בין מים וחשמל שבו, אבל סיון מבטיח לי שבאסלות שאינן נמצאות בחדר האמבטיה, אלא בבתי שימוש נפרדים, אין סכנה להתקין נקודת חשמל.

המחיר המומלץ ל"בידן" הוא 340 ש"ח ואפשר למצוא אותו בחנויות לצרכי אינסטלציה וצבע. הוא מיועד ל"עשה זאת בעצמך" – ובכך יש לי ספק, ומכל מקום, את נקודת החשמל יכול להתקין רק חשמלאי מוסמך – ורק הוא יכול לדעת אם מותר להתקינה, חוקית, ליד האסלה.

אשר לכמות המים – זאת מחליט המשתמש לפי צרכיו. מנהל "פלסתום" מבטיח לי שבכל מקרה, כמות המים המבוזבזת ב"בידן" היא פחות ממקלחת רגילה – אם כוונת המשתמש היא נקיון בלבד. יצרני "בידן" ממליצים, כמובן, על שימוש במתקן להשגת נקיון והיגיינה מלאים.

■ בהסכם עם הג'רוזלם פוסט

מיצר: קיבוץ בן חמש, מלווה ולא נלווה

מאת שמעון וייס

לפני כשנה, כאשר הוחלט בתק"ם על גביית מלווה מקיבוצי התנועה המבוססים כדי לסייע לאלה שבמצוקה, קיבל קיבוץ מיצר שבדרום הגולן הנחיה להעביר לתק"ם 300,000 דולר, כחלקו במלווה. אנשי מיצר הצעירים לא נבהלו מהסכום הגדול, שכן מי כמוהם ידע אל־נכון את מצבו של המשק, שרק ארבע שנים קודם־לכן עלה על הקרקע בגולן. קיבוצים אחרים הרימו אולי גבה של פליאה למשמע חלקו של מיצר במלווה, אבל במיצר עצמה ובקיבוץ האומן, דגניה א', ראו בהנחיית התנועה יותר ממחמאה.

במיצר החליטו, כי הואיל וטרם סוכמה השנה בענף הרפת, שהוא מן הגדולים במשק, הם יעבירו בינתיים 200,000 דולר, ואם תיתום העונה ברפת והמאזן יהיה חיובי, יוסיפו את 100,000 הדולר החסרים. בתנועה לא התנגדו לפניית הדחיה החלקית של מיצר, אולי מפני שידעו שיש להם עסק עם חבר'ה רציניים. ואמנם כעבור חודש־וחודשיים הגיעה יתרת הסכום, אחרי שהתברר כי הרפת במיצר סיימה את העונה ברווח מרשים.

בימים אלה חוגגים חברי מיצר ומלוויהם מעמק־הירדן מלאת חמש שנים לקיבוץ. אבל בלי קשר לכך החליטה לאחרונה אסיפת הקיבוץ להכניס סוף־סוף טלוויזיות לחדרי החברים. עדיין לא טלוויזיות צבעוניות, אבל לדידם של אנשי מיצר, שעד כה הסתפקו בטלוויזיה אחת במועדון החברים, יש בכך התקדמות גדולה. אגב, ההחלטה טרם בוצעה. לא בוער להם, לחברים במיצר. גם מזגנים אין בבתי הקיבוץ, ושום אסון לא קרה. קצת מזיעים וקצת קשה, אבל אולי בגלל האיפוק הזה יכולים היום במיצר לבנות מגרש ספורט, לחוג את תג החמש ולתרום למלווה התנועתי סכום כה נכבד בלא להזדקק עוד לעזרה מבחוץ. כי קבוץ מיצר, בעידן של משבר כלכלי חמור בתנועה הקיבוצית, עומד על רגליו – חמש שנים בלבד לאחר עלייתו על הקרקע ואין הוא עוד משק "סוכנותי". "תאונת־דביר" אינה יכולה לקרות במיצר, הגם ששני הקיבוצים האלה קמו בערך באותו הזמן ועל בסיס דומה – "חבורה" מן העיר, שהתגבשה בקיבוץ אומן ותיק ועלתה להתיישבות בקיבוץ חדש.

המייסדים – רק רווקים ורווקות

ביוני 1981 עלו ראשוני מיצר על הקרקע בדרום הגולן, לאחר שעברו הכשרה בת כשנה בדגניה א'. מאז ועד היום הגיעו למיצר ועברו בו ארבע "חבורות" מן העיר, שהתגבשו בדגניה, ועוד חמישה גרעיני נח"ל של "המתיישב הצעיר" ו"הנוער העובד והלומד". מקבוצת המייסדים של מיצר נותרו היום כולם (!!!), ומשאר החבורות והגרעינים נשארו בקיבוץ כ־80% – מאזן מרשים אם נביא בחשבון, שהמדובר בקיבוץ צעיר ומרוחק. נכון, המספרים האבסולוטיים קטנים: כיום יש במיצר 34 חברים ועוד תריסר העומדים להתקבל לחברות עד תחילת השנה, כך שמקווים להתחיל את השנה הבאה עם 50 פלוס חברים ולסיים את העשור הראשון, בעוד חמש שנים, עם 100 פלוס חברים. מאזן הילדים במיצר מרשים קצת פחות והוא עומד על שלושה ילדים ועוד ארבעה בדרך. אין מתנדבים ואין שכירים במיצר, על־פי החלטה ברורה שקיבלו החברים בראשית דרכם. "מטעמים אידיאולוגיים", אומרים במיצר ונזכרים, כי לפני כשנה, כאשר פקד את הקיבוץ משבר חמור בכוח־אדם, לא נכנעו למרות הפיתוי הגדול ולא הביאו שכירים ומתנדבים.

"עבודה קשה" – כך מסביר עודד חגי (32), מזכיר הקיבוץ, את ההצלחה המרשימה של מיצר בשנתו החמישית. "אנשים צריכים לדעת, בשביל מה הם עובדים ושיש מטרה לכל המאמץ, ולא פחות חשוב מזה – להצטייד במנה גדושה של סבלנות וראיה לטווח ארוך". במיצר מודים, כי עוד כשהיו בדגניה, בראשית הדרך, לא התפשרו על ההיבט החברתי של "החבורות" והיום הם קוצרים את היבול. בקיבוץ דביר, השוכן לא רחוק, מצרים על ההזנחה החברתית בשלב הבראשית וזה מה שגרם לפירוקו. במיצר זה החלק החזק דווקא.

כאשר אנו שואלים את דובי דינר, בן גילו ומחזורו של עודד, מה קרה במיצר שלא קרה בדביר, הוא ממהר לתת את המתכון: "כל החבורות של מיצר החלו מרווקים ורווקות. כך היום צריכים להתחיל גם בדביר, כי הרבה יותר קל להקים קיבוץ חדש עם רווקים ורווקות, ורק בשלב מאוחר יותר, כאשר הכול מוכן, אפשר להתחיל לקלוט משפחות עם ילדים. זה מה שאנחנו עושים עכשיו. פשוט, קשה לפרנס משפחות עם ילדים בקיבוץ צעיר שטרם עומד על רגליו, שלא לדבר על כל קשיי החינוך".

היום, בפרוס השנה החמישית, מקדישים במיצר מאמץ ומחשבה לתחום החינוך. מספר בנות צעירות נשלחו ללימודי הוראה וחינוך ואלה עתידות לאייש את מערך החינוך במיצר המורכב עד כה מפעוטון אחד ובו כל שלושת הילדים של הקיבוץ. עד לפני מספר חודשים היה בפעוטון ילד אחד בלבד, ניב סתיו, בנם של טלי ואריאל, שהם גם הזוג הנשוי הראשון במיצר. "אף אחד לא רצה להיות הזוג הראשון במיצר" – מספרת דבורה פולצ'ק, בת 25, נשואה טריה המצפה לתינוק. "עד שמישהו תפס אומץ והתחתן. אחר־כך חיכו כולם לתינוק הראשון, וגם הפעם היו טלי ואריאל הראשונים שאזרו אומץ. אחריהם כבר בא זרם של ממש ועד היום ערכנו תריסר חתונות".

בפעוטון עובדות שתי בחורות. שלוש חברות נוספות עוברות הכשרה בקיבוצי האזור הוותיקים יותר. "כרגע אנחנו מחפשים משפחות וחברות שמוכנות להיות מורות ולעבור הכשרה בבית־הספר באזור", אומר עודד המזכיר ומדגיש: "כל דבר בעיתו ותוך הבנה קפדנית".

תודה ל"הורים"

גילם הממוצע של חברי מיצר נע בין 23 עד 25, אבל מבחינת נסיון בניהול משק קיבוצי דומה, של־חבר'ה האלה יש ותק של עשרות שנים. הקיבוץ הצעיר מתפרנס כיום בכבוד מקרוב ל־2,000 דונם גידולי־שדה ועוד כ־300 ד' מטעים, לול פטימים ורפת של 150 חולבות. אל כל אלה צריך להוסיף את השותפות במפעל ההדפסות של קיבוץ אפיק ובאתר התיירות המצליח בחמת־גדר, יחד עם אפיק, כפר־חרוב ומבוא־חמה.

במיצר יודעים להעריך את מי ששותף להצלחה, ובראש וראשונה את "ההורים" מדגניה א'. "השילוב הנכון של ניהול והדרכה מסודרים מצד המשק האומן ושל ממלאי התפקידים אצלנו הוא מגורמי ההצלחה", אומר עודד המזכיר נמוך־הקומה המוצק. "אף פעם לא קפצנו מעל הפופיק וכל דבר עשינו אחרי התלבטות ומחשבה מעמיקים גם לטווח הארוך. במצב כזה לא פלא שמיצר גומרת את שנתה השלישית ברציפות ברווח תפעולי חיובי", מוסיף עודד. שוב מזכירים את ההחלטה האחרונה על רכישת טלוויזיות לחברים ומדגישים, כי ההחלטה כולה נתקבלה ממניעים חברתיים טהורים, עם ריבוי הזוגות הנשואים ולקראת קבלת משפחות נוספות מן העיר. "בכל ההחלטות האלו אנחנו עומדים מבחינה כספית וגם זו הוכחה, ששמירת רמת החיים במיצר בחמש השנים האחרונות נעשתה מתוך אחריות", אומר דובי, מרכז המשק. מעניין כמה גזברים בקיבוצים יכולים היום לזכור את המשפט הזה...

הצלחתו של קיבוץ מיצר בגולן יכולה להוסיף מידה לא־מבוטלת של אופטימיות לקברניטי התנועה הקיבוצית בימים קשים אלו. לא הכול אבוד ולא הכול נורא כל־כך. צריך, מתברר, לבחור את האנשים הנכונים, לצייד אותם בהדרכה וליווי נכונים ומתאימים, ואז העליה על הדרך הנכונה מובטחת. "העובדה שעד היום מיצר לא עלתה לדיון במוסדות התק"ם מדברת בעד עצמה", משתבחים עודד ודובי.

בקיצור, יש לחברי מיצר ומלוויהם סיבה טובה לחגוג.

אילו מצבו של קיבוץ מיצר היה הפוך מכפי שהוא במציאות, היתה מתבקשת הכותרת הפיקנטית־כלשהו "מיצר במיצר". למרבה המזל כותרת זו פשוט איננה מתאימה.

מבט לילי על מיצר: לא כמו בדביר

קיבוצניק בנגב עם לב מבלגיה

מאת אמיר רוזנבליט

"הרופאים אומרים שכל יום אני עלול ליפול ולגמור". אבל בינתיים אני מרגיש מצוין ולמעשה המקרה שלי משמש הוכחה לכך, שיש תקווה לחולי הלב וכי לעולם המצב אינו אבוד", כך אומר מישל וראי מקיבוץ משמר־הנגב, מושתל־הלב הוותיק ביותר בישראל. מישל (51), מהנדס מבלגיה, נוצרי שקשר את גורלו בגורל מדינת ישראל, נמנה זה 19 שנים עם חבריו של קיבוץ זה בנגב הצפוני. ב־1984 עבר את ניתוח ההשתלה בארץ הולדתו. שבועיים לאחר שובו לישראל ולקיבוצו כבר השתלב בעבודה במפעל המקומי לאלקטרוניקה פ.מ.א., ובשעות אחה"צ עסק – והוא עוסק עד היום – בפעילות ספורטיבית מבוקרת כגון שחיה, טניס ורכיבה על אופניים נייחים.

השבוע פורסם בעיתונות, כי מישל מתכוון להקים עמותה, שבה יאוגדו ישראלים שבהם הושתל לב חדש. היום חיים בישראל שישה גברים בני 36 עד 52, שעברו את ניתוח זה בחו"ל. מטרת האגודה, לדברי וראי, היא להעניק ייעוץ ועידוד לחולים המתלבטים בנושא ההשתלה, לרכוש "ביפרים" בשביל חולים הממתינים להשתלה, לדאוג לדירות זולות בסמיכות מקום לבית־החולים בבלגיה, שיעמדו לרשות משפחות המנותחים בתקופת האשפוז, ולדאוג למחירים אחידים של תרופות הנמכרות בקופת־חולים.

מישל וראי, רווק נצחי, ערך את היכרותו הראשונה עם הארץ באמצעות ישראלים שעבדו איתו באפריקה המרכזית, שם שימש כמהנדס תחבורה. מהם שמע לראשונה על הקיבוץ, והרעיון לחיות במסגרת כה קרובה להשקפותיו הסוציאליסטיות קסם לו. החליט והגשים. חרף היותו "גוי" התקבל במשמר־הנגב בזרועות פתוחות והיה פעיל מאוד בהדרכה בקרב האחוזות החדשות. בין היתר, שימש במלחמת יום־הכיפורים מזכיר קיבוץ גלגל שבדרום בקעת הירדן, ולאחר־מכן היה מדריך משקי בהאחזויות הנח"ל כוכב־השחר ורימונים שבנגב ההר. לפני שנים אחדות טיפל בגרעין של "הצופים", שהיווה את הבסיס לקיבוץ טללים שבנגב.

ליווי קיבוצי צמוד

מחלת הלב פקדה את מישל לפני כשלוש וחצי שנים. הוא טופל בביה"ח "סורוקה" בבאר־שבע ואחר־כך ב"הדסה" ירושלים. לבסוף, כשהרופאים נוכחו לדעת שלא יוכלו להושיעו בניתוח לב "רגיל", הוצע לו – בדצמבר 1983 – לעבור ניתוח השתלה בבלגיה, אצל המנתח הנודע פרופ' ג'י פרימן. הניתוח נמשך כחמש שעות והוכתר בהצלחה. כעבור שלושה וחצי חודשים חזר לארץ.

"המאפיין את מושתלי הלב", אומר מישל, "הוא חסרונה של מערכת העצבים המקשרת את הלב עם המוח. לכן הלב אצלי עובד".

"אני מסוגל לבצע פעילות הדורשת מאמץ ממושך", אומר היום מישל, "כמו צעידה רצופה של 13 ק"מ, אבל אינני מסוגל לבצע פעילות מאומצת ומרוכזת. בעבר, למשל, נהגתי להיות שופט בכדורסל; היום אינני יכול לעשות זאת".

סיפור בפני עצמו הוא היחס החם והלבבי, לעיתים מרגש עד דמעות, שהרעיפו עליו חברי קיבוץ משמר־הנגב במשך התקופה הקשה שעברה עליו. בהיותו מאושפז בביה"ח בבלגיה התמנו בשבילו חברי הקיבוץ על העיתון האהוב עליו "דבר", ומדי בוקר היה העתון מונח על מיטתו. מישל מצביע על ערימה של קלטות ובהן הקלטות של אסיפות הקיבוץ, שהחברים דאגו לשלוח לו באמצעות הדואר. הבוגרים, ועוד יותר הילדים, שלחו לו ציורים ומכתבים ובהם איחולים להחלמה מהירה. כך, למשל, כותבת ניל' סלה, שהיתה אז תלמידה בכיתה ג': "מישל שלום, אני מאחלת לך שהניתוח יצליח ותהיה בריא ושאחרי הניתוח תחלים מהר. אני מקווה שאתה מרגיש טוב ותחזור הביתה מהר".

"מה שהחזיק אותי בחיים היתה התחושה הנפלאה, שמשפחה גדולה של 300 חברי הקיבוץ עומדת מאחורי ודורשת בשלומי. זו אינה פראזה, אלא האמת כולה", הוא אומר.

"אני ציוני יותר מישראלי"

שאלה בלתי־נמנעת, כאשר משוחחים עם אדם כמו מישל, היא מה גרם לו לעלות לישראל, חרף היותו "גוי".

– אני לא כל־כך ישראלי, כמו שאני חש את עצמי ציוני. במשפחתי אין יהודים, אף שאת אבא חשבו ליהודי בגלל מראהו החיצוני. אין זה מקרה שהגעתי לבסוף לקיבוץ, כיוון שבבית קיבלתי חינוך הדוגל בשיוויון בין עמים ודתות. אחותי, המתגוררת בפריס, היא סוציאליסטית בהשקפותיה; אחי, מנהל הבנק הכללי בפריס, הוא ימני קיצוני; אני שמאלני קיצוני; ואבי נמצא, כנראה, באמצע".

בצד עבודתו השגרתית במפעל פ.מ.א בקיבוץ, מקדיש היום מישל את זמנו לפעילות אינטנסיבית במטרה לסייע לחולי הלב בישראל כשאחת ממטרותיו הקרובות, כאמור, להקים עמותה של מושתלי הלב. כן החליט להעביר את פעילותו לגיוס אנשים, שיהיו מוכנים לתרום את גופם למדע.

מישל וראי בחברת ילדים ממשמר־הנגב

אם לא צמיחה כלכלית – אז לפחות חסכון בעובדי־חוץ

בשיחה עם פעיל התנועה במגזר המשקי הוא נאנח וקבע: "הצרה היא שאין שום צמיחה כלכלית נראית באופק. מהשאלונים ומהמידע המתרכז בידנו אנו למדים, כי החקלאות נעצרה במקומה השנה, בגלל מצוקת המים, השפל בכותנה ועוד מרעין בישין. תהיה, כנראה, נסיגה כלשהי בתעשיה, חרף השקעות העתק בשנים האחרונות. הגידול הוא בשכר, אם בכלל, והמצב הרובץ [illegible] רובצות ריביות קטלניות. למעשה, בעיה זו היא בעיית מדינת ישראל כולה ולא רק של הקיבוצים".

עניתי לו: "בתור אמרה, צרת רבים – חצי נחמה" היא אמנם קצת מנוחמת, אבל למעשה עידוד בהולם אין בה. עד שהמפנה המיוחל יגיע, כנראה יקח קצת זמן ובינתיים שומטים הקיבוצים מתחת ידם ממש בגדי עבודה שנים שהכנסתם לא פחותה מהכנסת התעשיה והחקלאות. כוונתי לשירותים הקניים על־ידי הקיבוצים מגורמי חוץ, שזאת למעשה הוצאה כספית החוצה, במקום [illegible] פנימה. ניקח, למשל, את מגזר ההוראה, ולא לצר הדיבור בו, שעליו כבר נאמר כה רבות. יותר ויותר [illegible] גננות, שכירים מאכלסים את מוסדותינו, אחיות ועובדי סיעוד, מנהלי חשבונות ושיווק בבית פניבה הבאיזורי, כל אלה, וזה צבא עובדים גדול כמדרים, שואבים [illegible] משאבים מדי חודש בחודשו. אנו מחפשים מקורות [illegible] נוספים ומתחת ידנו מתמסמס העניין.

שלום זבולוני, [illegible]

בקליפת אגוז

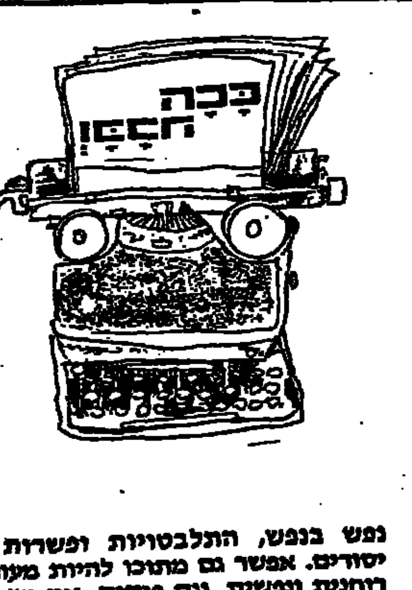

...הלא גם בתוך קליפת אגוז יכולתי להיות בנפשי מלך על מרחבי אין קץ" (ו. שקספיר)

בקיבוצים לא מעטים הועם היום זוהרו של "חג הבנים". לא מבחינת המופעים, שהתפתחו והתרחבו עם הזמן. פעם היתה קריאת הבנים "צרפונו אליכם", ומקהלה עמוסת רגשות־גודל־השעה של בוגרים והורים היתה שרה במלוא הכוונה של הרגע "כולנו, אח, לעול אחד נרתמנו / יחדיו נישא את משך היגון" – –

רונדו אבות ובנים נתן את התחושה שלא נותקה עוד השלשלת.

סוב, זה היה אז, ומספיק עם הנוסטאלגיה. כיום, לפחות בחלק מן הקיבוצים, מתכבדים בוגרי י"ב בתואר המוזר־משהו "בני משק" (מה הם היו עד עכשיו?); וב"שיחות האישיות", שריד לאותם ימים כשבנים התקבלו אמנם לחברות, אך עזבו לא פחות מ"בני המשק" המרחפים של היום, כמה מוטיבים חוזרים: ביטויים כוללים־שוללים של הקיבוץ היום, ושאיפה למצוא את "החיים האמיתיים" אי־שם, אחרי הטיול הגדול (שהפיכתו לפרודיה לא צמצמה את אחוז המתכוונים אליו בין הבנים).

אנחנו שומעים ומתחשק לנו לומר:

למלה "ביקורת" יש כמה מובנים. אפשר להסתכל על העולם מנקודת ראות מוכתבת, תוך חלוקה נדושה לשחור־לבן, ולמתוח ביקורת, דהיינו לשלול: "הקיבוץ זה כבר לא מה שהיה"; "אין אידיאלים, אין שוויון"; "אנחנו ילדי שמנת שגדלים בחממה"; "החיים האמיתיים, ההתמודדות, ההתנסות – הם בחוץ". ובעקבות המלים מנווטים את החיים בין השחור והלבן המקובעים אל האור הקורץ, על "הארץ המובטחת".

ואפשר להפעיל חוש של ביקורת, ספקנות, לסנן את הקלישאות, יחד עם כל הגירויים והציוויים שנשלחים אלינו, בשפעה אדירה, מהעולם שמחוצה לנו, וגם מתוכנו. לבדוק את התדמיות, את ה"כולם אומרים" וה"ככה זה", ולתת לדברים את המשמעות המבוקרת, המורכבת, הכולית.

השלילה הפשטנית לרוב אינה אלא צד שני למטבע ולשביעות הרצון העצמית ותורמת לאותה חלוקה שטחית של שחור־לבן. לעומתה הספקנות, שבאה מתוך כאב, סקרנות וחשיבה ביקורתית, מכריחה להבחין ולהרכיב תמונת עולם אמינה יותר.

אפשר לחיות בתוך קופסה בתל־אביב וגם בלוס־אנג'לס, ואפשר לחיות חיים עצמאיים ולהיות מלך בקליפת אגוז, כמאמר שקספיר – בוודאי ובוודאי בקיבוץ, שבו אמנם לא מתמודדים על פרוסת הלחם וכוס הלבן (בעניין השמנת סתם מגזימים, לדעתנו), כלומר הקיום הפיסי הבסיסי נראה כמובטח. אבל אין זו חממה. יש בו התעצבות אנושית וחברתית תוך מצוקות, חיכוכים של אדם באדם, נפש בנפש, התלבטויות ופשרות וגם יסורים. אפשר גם מתוכו להיות מעורב רוחנית ונפשית, וגם פיסית, אם יש דחף, יוזמה ופתיחות כלפי כל המתרחש בעולם.

וכדי למצוא את עצמכם אין צורך להרחיק לנפאל או לאמזונס. אנחנו מצוידים בכלים לעשות זאת בכל מקום. רק להפעיל את המודעות לבחירה היום־יומית – בת חוקית לחשיבה הביקורתית – שהיא זכותנו הגדולה, חובתנו ואחריותנו, אפילו בין שתי אפשרויות גרועות.

מה שיש לנו להוריש לכם נמצא כאן מסביבנו; זו הנחלה שבניהולה אנחנו מבקשים לשתף אתכם. זה מקום פורה, ובמבנהו האנושי־חברתי יש כמה וכמה ערכים שחבל לזרוק. אולי יש מקום לבדיקה ואולי לשינוי, אבל זה נתח של הווית חיים, שלקחת בה חלק יכולים להיות אתגר והתנסות מרתקת.

החיים הם לא פיקניק – לא כאן ולא במרומי ההימליה. גם בברזיל משתלטת שגרת היום־יום אחרי ארבעת ימי הקרנבל. החיים הם בסך־הכול שגרה, ואת צבעה של השגרה, את משמעות החיים בה – נותן האדם. היחיד או הקבוצה – רק בכוחם להעניק לצירופי חייהם את הטוב הקסום, את ה ט ע ם.

הרעיון שאת המשמעות לחייו נותן האדם הוא המצאה לא שלנו, אלא של גדולים וטובים. וכך כותב ברנר, הסופר הגדול, בסיפור "עצבים":

"... ואז נתגלה לי הדבר הישן, כי למרות 'ידיעותי', שהכול שווה והכול אחת בהחלט, הנה כל הזמן שהמשמה בקרבי, אין אני יכול שלא עשות חילוקים שונים בין אדם לאדם, בין עולם לעולם, בין חיים לחיים ובין מצב למצב, וכי למרות 'הכרתי הברורה', בביכול, אי־אפשר לי לבלי להרגיש בכל שעה הרגשות אחרות מאשר בקודמת, הרגשות שונות ומשונות, לפעמים אנושיות־פשוטות, ולפעמים סודיות־מוזרות... הן, יש, יש סודות בפרוזה דברי החיים, אחי! – – – בהביטי אל הילדה, אשר מה יהיה עימה מחר לא ידעתי, הבטחתי בכל־זאת, שוב, מה שנגלה לי בבוקר, כי אך שיהיה ושיהיה, כל זמן שאנו חיים – אין הכול אחת, בשום אופן אין הכול אחת" – – –

תמ/עס

"כקיבוץ דתי עלינו לאפשר לכל אחד מאיתנו לחיות לפי ההלכה"

בקיבוץ בארות־יצחק שבאיזור לוד, המשתייך לתנועת הקיבוץ הדתי, התעוררה לאחרונה מחלוקת בקשר ללבשן של כמה מן החברות. בעקבות זאת נתבקש הרב המקומי להביא לידיעת החברים, מעל דפי העלון, את עמדת ההלכה בסוגיה זו. אנו מביאים כאן את דבריו, שנתפרסמו תחת הכותרת "על הדבת הצניעות".

נתבקשתי להבהיר, מה הן דרישות ההלכה לגבי חצאית ומכנסיים לבנות.

חז"ל הבחינו בין דרגות צניעות שונות. יש דברים שהצניעות מחייבת אותם לעולם ויש דברים המשתנים בהתאם לאופנה. יש חברות שבהן שנים הנהגות ללכת בחצאית ערומות לגמרי או בחצאית בלבד. נורמה כזאת היא איסור מוחלט ואין לה היתר בהלכה – גם אם זה מנהג המקום. מאידך, היקף גילוי הזרוע או הרגל הנחשב כפריצות משתנה בהתאם לסביבה התרבותית.

ראוי להעיר תחילה על עניין המכנסיים. יש בזה שתי שאלות: האם אין כאן חשש של איסור תורה "לא יהיה כלי גבר על אשה ולא ילבש גבר שמלת אשה" (דברים, כ"ב, ה')? אכן, רבים מן הפוסקים דנו בזה ונטו לאסור את המכנסיים מטעם זה. אולם בזמננו הפכו המכנסיים לבוש רגיל של אשה ויש מכנסיים מיוחדים לאשה. על כן נראה לי שאין מקום בחברתנו לאסור לבישת מכנסיים מטעם זה (ראה שו"ת "יביע אומר", חלק ו, או"ח, סימן יד). היו פוסקים מן הדור הקודם שפסקו שאשה רשאית ללבוש מכנסיים, ואין בזה איסור של "כלי גבר", אך דרשו שהיא תלבש חצאית מעל המכנסיים. הטעם לדרישה זאת הוא, שהמכנסיים לבדם נחשבו בעיניהם כגילוי של פריצות. אולם דבר זה תלוי מאוד בסוג המכנסיים. מכנסיים הדוקים לגוף הבאים להבליט את חיטובי הגוף הם בוודאי סכל של פריצות, וראוי להימנע ממכנסיים כאלה, כשם שראוי להימנע מלבוש שמלה הדוקה לגוף, הבאה להבליט את חיטובי הגוף. אולם מכנסיים רחבים נחשבים בעיני כלבוש צנוע. ברור הוא שיש מקרים, שבהם לבישת מכנסיים עדיפה על לבישת חצאית, דווקא משום טעמי צניעות.

מידת הכיסוי הנדרש לרגל האשה נלמד מדברי התלמוד "שוק באשה ערוה" (ברכות כ"ד). מכאן אנו למדים, שהשוק צריך להיות מכוסה. השאלה המהותית כאן היא, מהו השוק: בלשוננו המדוברת היום, "שוק" הוא פרק הרגל בין הברך לבין הקרסול. אבל בעל משנה ברורה הבין, שה"שוק" התלמודי הוא פרק הרגל מן הירך עד הברך (סימן ע"ה, ס"ק ב'). על פי זה נהגו נשים אשכנזיות, הסומכות על משנה ברורה, ללבוש חצאיות המכסות את הרגל עד הברך בלבד.

בסיכום, בין אם האשה לובשת חצאית או מכנסיים, הלבוש שלה צריך לכסות את הברך, גם כשהיא יושבת. לכן, אם גוזרים את המכנסיים, צריך להשאיר מספיק אורך כדי לכסות את הברך בכל מקרה. דברים אלה אמורים, כמובן, גם על הצאיות ושמלות.

לבסוף, הערה על סובלנות החיים הדתיים. אין זה סוד שלא כל אחד מהחברים מקפיד לפי אמות המידה הצרופות של ההלכה. אבל אנו, כקיבוץ דתי, צריכים לאפשר לכל אחד בתוכנו שרוצה בכך לחיות לפי אמות מידה אלה. אסור לגבר לראות ערוות אשה, כולל רגליה מעל הברך. לכן כל אשה שאיננה נוהגת מידת צניעות זו פוגעת ביכולת החברים לחיות חיים דתיים לפי ההלכה. אם אין בנו נכונות לוויתורים בשם הסובלנות, כיצד נוכל להדריש דבר זה מאחרים?

הרב יוסף תבורי

"לא די ששמו אותנו על המפה"

– אומרים בקיבוצים הצעירים בגליל ומגלים יוזמה עצמית לגיוס משפחות מקיבוצים ותיקים באיזור

מאת אביבה ולצמן

נציגים מקיבוצי תק"ם צעירים בגליל סובבים בימים אלה בין הקיבוצים הוותיקים של התנועה באיזור. בקשתם – עזרה בהקמת תעשיה או שלוחת תעשיה כדי לספק תעסוקה למתיישבים הצעירים, וגיוס משפחות אשר יחיו איתם בקיבוץ הצעיר ויתרמו מנסיונם בנושאי חינוך, חברה ומשק.

בתובל – קיבוץ צעיר באיזור תפן, שהיה מיוזמי הקמת גוף הפעולה – רואים בגיוס משפחות צורך חיוני ואופציה לקליטה. "אנחנו מרגישים שיש נתק בין הקיבוצים הוותיקים לקיבוצים הצעירים, ורק על־ידי משפחות שיחיו איתנו במקום יווצרו קשר ומודעות למה שקורה אצלנו", סבורה מיכל סלע, רכזת הקליטה בתובל.

אחת הבעיות המרכזיות של הקיבוצים הצעירים היא הקפאון בהתפתחות ענפי הייצור, קפאון המוביל להתפוררות חברתית. "מאז עלייתנו לקרקע, לפני חמש שנים, יש אצלנו אותם ענפי עבודה, והענף המרכזי הוא עדיין עבודת חוץ", מספרת בת' מורים, הגזברית של תובל. "יש לזה השלכות חברתיות חמורות והרבה אנשים טובים עוזבים את המשק, כי אינם מוצאים תעסוקה הולמת".

בת', שהגיעה כבר לאסיפות בשישה קיבוצים ותיקים כדי להעביר את מסר המצוקה הכלכלית והחברתית, מרגישה כי בתנועה לא מטפלים ביישובים הצעירים. "שמו אותנו על המפה והשאירו אותנו להתמודד לבד עם הבעיות".

התשובות שמקבלים בקיבוצים הן יפות, אך לא חד־משמעיות. במספר קיבוצים מוכנים לבדוק את נושא העזרה בהקמת תעשיה, אך עדיין לא נמצא קיבוץ ותיק המוכן לשלוח אליהם משפחה. "אנחנו מבינים את בעיות כוח האדם שיש לקיבוצים הוותיקים", מוסיפה מיכל, "אבל אנחנו גם רוצים שיבינו את הבעיות שלנו".

בקיבוצים הצעירים צריכים היום "חיזוק", מצפים להתעוררות ומחפשים אוזן קשבת. "בתנועה מתעוררים כשהבעיות קשות וכבר מאוחר", אומרת בת', "אנחנו לא רוצים להגיע למצב שנצטרך לנטוש את המקום. בסך הכול אנשים רוצים לחיות במקום ולקיים חיי קיבוץ".

ארמלי: החלפת אוירה עדיפה אפילו על הצעה כספית קוסמת

מאת ניסן פרידמן

החלוץ הבין־לאומי, זאהי ארמלי, עדיין מתחבט בשאלה היכן ישחק בעונה הקרובה. על כל פנים, הוא משתדל שלא לעבור אחר בכדורגלני הליגה הלאומית, שמכבי חיפה בחבורת לליגה, הוא מתאמן לבד כדי לשמור על כושר.

"עדיין קשה לי להחליט איפה אשחק", גילה לי אתמול ארמלי בקול מהוסס, "אני אקח עוד יום או יומיים למחשבות ואז אגבש דיעה. האמת, שלא הבעיה הכספית מטרידה אותי. אני שוקל להחליף אוירה כדי להתחדש ולהתרענן".

ארמלי ציין כי מבחינתו לא חל כל שינוי בעמדתו כלפי מכבי חיפה. "אני לא פסלתי סופית את האפשרות לדבר עם הפועל ת"א, למרות שהקבוצה יצאה כבר למחנה אימונים ברומניה. גם מכבי נתניה יכולה לבוא בחשבון".

כתבנו יוסף גלזר מוסיף כי במכבי חיפה שוררת דווקא אופטימיות. היו"ר צבי וייצנר והמנהל יעקב מעין בדיעה כי הכר"מ עם ארמלי הולך ומתקדם, וקיים סיכוי שהשחקן יוחתם לתקופה נוספת בימים אלה.

ניתוח מיניסקוס לשוער אבי רן

מאת יוסף גלזר

שוער מכבי חיפה ונבחרת ישראל, אבי רן, עלול לעבור ניתוח מיניסקוס.

רן סובל תקופה ארוכה מכאבים בברכו. אתמול קיבל זריקה מהאורטופד ד"ר בסר מביה"ח רמב"ם. הרופא ציוה על רן מנוחה בת שבועיים, ורק אח"כ יאבחן את מצב הברך ויחליט אם יש צורך בניתוח.

אתמול קיבל גם הבלם דפי אוסמו־"הגדול" זריקה בגיד אכילס הפגוע שלו. בעוד שבועיים יוחלט אם אוסמו יעבור ניתוח. במכבי חיפה מודאגים מהיעדרותם האפשרית של שני שחקני ההגנה המצטיינים בפתיחת הליגה.

● סאלח מאמיר, כדורגלן דרוזי בן 22 מדלית־אל־כרמל מתאמן בשורות מכבי חיפה בתקוה להפוך לתגלית החדשה של בני המיעוטים בליגה הלאומית. סאמיר הבקיע 24 שערים בליגה ג'. בקבוצה הביעו שביעות רצון מהיכולת שמגלה עד כה העולה החדש מפרו, דיוויד ברק, המתגורר בקיבוץ עין השופט.

מכבי ת"א לגרמניה כנראה ללא אבי כהן

מאת ניסן פרידמן

המרים בין קפטן מכבי ת"א, אבי כהן, לבין יו"ר מחלקת הכדורגל, גדעון בייקמן, עלה אמש על שרטון, וכנראה שכהן לא יצטרף לקבוצתו העומדת לצאת בצהריים למחנה אימונים בגרמניה.

אבי כהן הציע לשחק העונה במכבי תמורת קבלת שחרור בתום העונה. ראשי האגודה התנגדו להצעה, ולפיכך הבהיר כהן כי לא ימריא למחנה. גם דורי אזולאי יישאר בארץ.

מכבי תשהה במחנה בבאדן־באדן במשך 10 ימים ותקיים משחקי מבחן נגד קבוצות מקומיות מהליגה הגרמנית השלישית.

אם לא יחול שינוי של הרגע האחרון יישאר כהן בבית. שאר שחקני הסגל הבוגר ייצאו כמתוכנן.

אבי כהן

נחתם חוזה העמותה בחיפה

מאת יוסף גלזר

חוזה ראשון מסוגו בישראל, לפיו כוננה עמותת הכדורגל בהפועל חיפה, נחתם בסוף השבוע בין אנשי מועצת פועלי חיפה וקבוצת מתנדבים, שחבריה יהוו את העמותה.

מזכיר מפ"ת, משה ורסמן, הדגיש והרוח החיה, יצר מצב חדשני. כל גרעונות הקבוצה ימומנו שווה בשווה על ידי החברים, על בסיס משפטי. יו"ר העמותה, אבי שוסטר, העלה את גם על פעלו של ורסמן, שגייס 40.000 דולר לכיסוי חובות לשחקנים, על ידי הלוואה מבנק הפועלים.

גרהאם סונס: רכש נוסף והרחקה בהפסד הפתיחה

מנהל־שחקן גלאזגו ריינג'רס, גרהאם סונס, הספיק לרכוש שחקן חיזוק נוסף לפני פתיחת הליגה הסקוטית בשבת, אך כבר במשחק הפתיחה ראה את הכרטיס האדום.

הרכש האחרון של סונס היה מגן נבחרת צפון־אירלנד, ג'ימי ניקול, שהועבר מווסט ברומיץ', אשר ירדה בתום העונה לליגה השניה באנגליה. קודם לכן רכש סונס את השוער כריס וודס, הבלם טרי בוצ'ר והחלוץ קולין ווסט. עם זאת יצר סונס קשר בסוף השבוע החולף עם אבי כהן, ואמר לו להסדיר את ענינו עם מכבי ת"א מהר ככל האפשר ומעניק לו לשם כך ארכה של כמה ימים נוספים. נראה איפא כי סונס עדיין ממתין לאבי כהן, אם כי לזמן מוגבל.

ארבעת שחקני הרכש עלו לסונס כמליון וחצי לי"ש, שיא בכדורגל הסקוטי.

אתמול, כאמור נפתחה הליגה הסקוטית, שבועיים לפני הליגה האנגלית. ריינג'רס נוצחה באדינבורו על־ידי היברניאן 2:1, במשחק חריף ונוקשה. סונס הורחק בדקה ה־43, ותשעה שחקנים "הוזהרו".

תוצאות נוספות: סלטיק – דנדי 0:1; דנדי יונייטד – אברדין 1:2; הארטס – סט. מירן 0:0.

● שוער נבחרת הונגריה לשעבר, קובאץ', שהושעה לארבע שנים בעוון קבלת שוחד, קיבל חנינה וישחק בקבוצת ואשאש בודפשט.

המנצח המאושר והמפסיד המאוכזב

אלוף וימבלדון, המערב־גרמני, בוריס בקר, עולז לאחר נצחונו על ג'ון מקנרו המאוכזב, בחצי־גמר הבינ"ל הנערך בארה"ב.

בקר ניצח את מקנרו ונכנע בגמר ליריבו המושבע לנדל

בשיחזור גמר וימבלדון גמל אמש הצ'כי איבן לנדל המדורג מס. 1 בעולם לאלוף וימבלדון בוריס בקר בשתי מערכות – 4:6, 6:7 (8:7), וזכה בטורניר הטניס של פרס "וולוו".

הגרמני בוריס בקר, הצליח להציל ארבעה כדורי סיום במערכה השלישית, בטרם ניצח את ג'ון מקנרו 6:3, 5:7, 6:7 – 8־10 בשובר שיוויון.

זה היה בחצי גמר הטורניר בוודמונט ונמשך שעתיים וחצי. בקר גמל למקנרו על ההפסד שנחל אשתקד באיטליה 6:4, 6:3.

קודם־לכן ניצח איוואן לנדל את ג'ימי קונורס בפעם העשירית 4:6, 6:3, 2:6.

למקנרו זה היה הטורניר הראשון בו השתתף, לאחר תופסה בת ששה חודשים וחצי.

בטורניר ביופורט גבר פאט קאש מאוסטרליה על ויטאס גרולייטיס מארה"ב 3:6, 6:2, 3:6 ויפגוש בגמר את האוסטרלי ג'ון פי־גראלה, שניצח את השוודי הנריך סונדסטרום 6:1, 6:2, 0:6.

מציר זכה בקיצבוהל

הטניסאי הצ'כי מילוסלאב מציר בן ה־22 זכה בטורניר בקיצבוהל כשגבר על אנדרס גומז מאקוודור 4:6, 6:4, 1:6, 6:2, 3:6.

זה היה הטורניר השלישי, בו זכה הצ'כי אשתקד נטל את הבכורה בדוסלדורף והמבורג.

גומז, שזכה במקום השני בשני טורנירים, באינדיאנפולוס ובפירנצה, נאבק עם מציר בסיום ונכנע לאחר ארבעה כדורי סיום.

צ'כיה – אוסטרליה 0:3

נבחרת הכדורגל של צ'כיה הכניעה במשחקה האחרון בסידני את נבחרת אוסטרליה 0:3.

הצ'כים קיימו שלושה משחקים ביבשת החמישית. פעמיים ניצחו ופעם אחת סיימו בתיקו. קארל קולה פתח במסכת השערים בדקה ה־23 ולובוש קוביק השלים בצמד.

קונלי ניצח השיאן העולמי והאלוף האולימפי במשולשת

השיאן העולמי בקפיצה משולשת, האמריקאי וילי בנקס, נוצח על ידי בן ארצו, מייק קונלי, שקפץ בלונדון 17.02 מ'. בנקס קפץ ארבעה ס"מ פחות.

האלוף האולימפי אל ג'וינר מארה"ב היה שלישי שקפץ 16.71 מטר.

סידני מארי, יליד דרום אפריקה, ניצח למרחק 3000, בזמן של 7.44.78 ד', לפני פייר דלז משווייץ (7:46.82 ד'). סטיב אובט מאנגליה סיים חמישי – 7:50.01 ד'.

השיאן עולמי ב־110 והאלוף האולימפי, רוג'ר קינגדום ניצח בזמן של 13.67 ש'. האמריקאי סטיב סקוט ניצח במייל בזמן 3:54:04 ד' את ריב מרקרופט (3:56.68 ד').

אוולין אשפורד ניצחה ב־200 מ' בזמן של 33.38 ש', לפני מרלן־אוטי־ג'ג' מג'אמייקה (22.54 ש').

אד מוזס זכה בנצחונו ה־114 הרצוף, כשעבר 400 מ' משוכות ב־72.21 ש'. הרומניה דוינה מליטנה ניצחה במייל (4:24.85 ד') והאמריקאית דייאנה ריצ'ברג ניצחה ב־800 – 1:59.67 ד'.

הפולני מאריאן וורונין הקדים בשמונה מאיות השניה את השיאן העולמי ב־100 מ', האמריקאי קאלווין סמית, שקבע 10.20 ש'. האמריקאי אנטוניו מקיי קבע זמן מעולה ב־400 – 44.89 ש', שלישי היה אלוף העולם קמרון מג'אמייקה. ג'וני גריי מארה"ב פיגר במאית השניה ב־800 מ' אחרי האנגלי פיטר אליוט שניצח בזמן של 1:45.53 ד'.

נהמאיה ומוזס בבודאפשט

שני שיאני העולם על המשוכות, בבאלדו נהמאיה ואד מוזס מארה"ב, יהיו היום במרכז תחרויות האתלטיקה שיתקיימו בבודאפשט.

אלוף העולם ב־100 מ משוכות, גרג פוסטר, והאלוף האולימפי, רוג'ר קינגדום, יהיו יריביו העיקריים של נהמאיה ב־100, שנעדר מהמפגש עמם בלונדון, בשל פציעה בעקבו.

בין יתר המשתתפים: שיאן העולם בפטיש, הסובייטי יורי סדיק, בן ג'ונסון ואלן וולס ב־100. סטיב קראם וסבסטיאן קו ייאבקו למרחק 1000 מ', בו מחזיק קו בשיא העולמי.

דרום אפריקאי ניצח גם ב־1500 מ'

השחיין הדרום־אפריקאי גרי ברינקאן, הלומד בארה"ב, ניצח גם ב־1500 מ' חתירה, במסגרת אליפות ארה"ב בסנטה־קלרה, כשקבע זמן של 15:26.32 ד', לפני ג'ון בייקאנן מארה"ב (15:32.21 ד'). במשחה המקביל לנשים ניצחה לסלי ראלאנד בזמן של 16:19.92 ד'.

האלוף, האולימפי והשיאן העולמי בגב, ריק קארי, ניצח ב־100 מ' בזמן של 57.26 ש' וב־100 פרפר ניצח קריסטופר אוניל (54.69 ש'). במשחה המקביל לנשים, ניצחה דוליה גודבאן – 1:01.42 ד'.

כרים בידל ניצח ב־100 מ' חזה (1:04.45 ד') ובמקביל לנשים, טרייסי מקפארלנד – 1:12.31 ד'.

פארת תארח אליפות העולם בשחיה ב־1990

העיר פארת במערב אוסטרליה תארח את אליפות העולם בשחייה ב־1990 – על כך מסר דובר התאחדות השחייה הבין־לאומית (פינ"א).

אליפות העולם בשחייה, המתקיימת מדי ארבע שנים, תחל ביום רביעי במאדריד ותמשך עד ה־23 בחודש.

אלופת הכדורעף ניצחה עין־המפרץ

מאת אשר גולדשלגר

אלופת הכדורעף, הפועל בת־ים, ניצחה את הפועל עין־המפרץ במשחק הרצה לפתיחת העונה, 2:3 (15:13, 15:3, 5:15, 11:15, 15:17).

בעין המפרץ שיחק המאמן־שחקן אורי חבר שעבר מבת־ים. עין המפרץ חיזקה את שורותיה בשלושת שחקני חניתה, דורון שדמי, אלכס רובינשטיין ויוחאי בורנשטיין. במידה והאיחוד בין שתי הקבוצות לא יצא לפועל, תפרוק חניתה.

בת־ים צירפה לשורותיה את רז הוכמן מהפועל גן־חיים שבליגה הארצית, ותעביר את שלמה מיורצ'ק להפועל רמת־אביב.

● מכבי ת"א רכשה את דרור מאושר מאליצור ת"א ואמיר אקרמן מכפר־סבא, שניהם בין־לאומיים. עמי וייס הועבר לכפ"ס. את הקבוצה ידריך לוי מלכין.

● אליצור ת"א תודרך העונה על ידי המאמן־שחקן שמעיה ברדכי שהועבר מהפועל כפ"ס.

תוצאות מצויינות לאתלטי ישראל בתחרות בי"ל בגרמניה

האויר הקריר והנעים של אירופה השפיע לטובה על האתלטים הישראלים, שרשמו תוצאות מצויינות בתחרות בין־לאומית במינשנגלאדבך, מערב גרמניה, בהשתתפות אתלטים מגרמניה, הולנד, בלגיה, אנגליה, צ'ילה ונסיכות קטאר.

הירושלמי הצעיר, אתי אילון שיפר את שיאיו האישיים בשתי הריצות הקצרות הקלאסיות. בריצת 100 מ' סיים שלישי בזמן של 10.80 ש', כשהוא גובר על שני רצים אולימפיים מקטאר. בריצת 200 מ' דורג חמישי מתוך 20 מתחרים בזמן של 21.81 ש', שיפור של 19 מאיות לשיאו. במקצה המוקדם סיים שני.

צפריר מינצר קפץ לגובה 2.11 מ', שיפור של 2 ס"מ לשיאו והישג השנה של אתלט ישראלי. הנער נחום רוזל הסתפק ב־1.95 מ'.

יחזקאל חליפה ניצח במירוץ ל־3000 מ' בזמן של 8:25.31 ד'.

האצנית מכפר־סבא, אורית קולודני קבעה את הישג השנה בריצת 100 מ', כשסיימה שלישית מבין 25 רצות בזמן 12.34 ש'. בריצת 200 מ' היתה קולודני במיטבה, כשזכתה במדלית הזהב בזמן של 24.83 ש', 21 מאיות פחות משיאה האישי, שנקבע באליפות ישראל.

שטיגמן ופורת לאליפות העולם

משלחת השחייה של ישראל לאליפות העולם יוצאת היום לספרד.

שני שחיינים בלבד ייצגו את ישראל בתחרויות, לאחר שעברו את המינימום לאליפות העולם, אייל סטיגמן ושגב פורת. מאמנם הוא נת רם, וראש המשלחת הוא יו"ר איגוד השחייה, ד"ר סאלי מוזר.

השחיינים הישראלים ייכנסו למעגל התחרויות ביום ראשון. פורת ישתתף במשחים ל־200 מ' חפשי, 400 מ' חפשי ו־1500 מ' חפשי. סטיגמן ישתתף במשחים ל־100 מ' חזה, 200 מ' חזה ו־200 מ' מעורב אישי.

מגן הוקרה לחנוך בודין באליפות הנכים

מאת אברהם תשובה

השחיין חנוך בודין זכה במגן הוקרה באליפות העולם בשחייה לנכים, הנערכת בגטבורג, שוודיה.

בודין זכה אתמול ביום השני לתחרויות במדלית הזהב במשחה 100 מ' חזה בזמן של 1:21.97 ד' בקבעו שיא אישי. שלשום סיים אמנם שלישי במשחה 100 מ' חתירה, אך היה זה משחה מעורב לכל סוגי הנכות בתחרות, ואילו בין קטועי הגפיים העליונות קבע שיא עולמי חדש – 1.03.9 ד'.

שלמה פינטו שיפר שלושה שיאים ישראליים וזכה בשתי מדליות כסף.

לראשונה בתחרויות נכים משתתפת נבחרת עיוורים מבריה"מ.

הוארך רק מועד הבאת אישורי חוזים בכדורסל

מאת משה כהן

ועדה מיוחדת שמונתה ע"י נשיאות איגוד הכדורסל החליטה אתמול לא להאריך את מועד ההעברות, אך לעומת זאת יוארך מועד הבאת אישורי מרכזי הספורט על החוזים עד ה־15 בספטמבר.

בישיבה היו חילוקי דעות חריפים בין נציגי הפועל ומכבי. לבסוף הוחלט על הפשרה שהתקבלה על דעת כולם.

[illegible]

האלופה הצרפתית פארס השיגה את נצחונה השני הרצוף, שגברה על אוסר 1:2, לאחר שפיגרה משער של המגן קלוד באוה בדקה ה־20.

היוגוסלאבי האחד האלוהדרדין הישוה (22) והרכש החדש, דולה בוקאנה מסנגאל "מלך השערים" מהעונה שעברה, הבקיע את שער הנצחון בדקה ה־49.

כארסיי וברסט נפרדו בתיקו אפס. מץ – סושו 1:5, ליל – בורדו 0:0, טולון – נאנט 0:0, נים – רן 0:1, סנט אטיין – נאנסי 0:0, לאוואל – לנס 1:1, ראסינג – לה האבר 1:2.

קאטוביציה – לגיה 2:5

במחזור השני בפולין הכניעה קאטוביציה את לגיה וארשה 2:5 והאלופה גורניק זאבז'ה סימה בתיקו אפס עם לכיה בגדאנסק.

הפרס הראשון לת"א ואשדוד

שני משתתפים מתל־אביב ואשדוד ניחשו את כל 13 התוצאות הנכונות הסבוע בטוטו וכל אחד מהם יקבל 62,500 ש"ח.

62 משתתפים ניחשו 12 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־700 ש"ח. 841 משתתפים ניחשו 11 תוצאות נכונות וכל אחד מהם יקבל כ־51 ש"ח. 6499 משתתפים ניחשו 10 תוצאות נכונות וכל אחד יקבל כ־6.5 ש"ח.

ההכנסה מהמחזור 49/86 היתה 524,258.35 ש"ח ולפרסים הפרשו, כולל השלמה, 257,113.11 ש"ח. המינימום המובטח לפרס הראשון במחזור 50/86 יהיה 125.000 ולכלל הפרסים 250,000– ש"ח.

הפועל ר"ג מנהל מו"מ עם סילבר

מאת משה כהן

הכדורסלן הבין־לאומי לשעבר של ישראל לו סילבר, מצוי על הכוונת של קבוצת הפועל ר"ג שהיום יקבע סופית גורלה.

הממונה על שיקום קבוצת הכדורסל של הפועל ר"ג, אלברט חמו, אמר אמש שנוצר קשר עם סילבר, שלא דחה את הצעתו לשחק בקבוצה.

סילבר מתאמן כיום בניו־יורק במכללתו של כוכב ריאל מאדריד לשעבר, וולטר שצ'רביאק.

לפני שבועיים הוחלט לקיים בחודש יולי משחק הוקרה לסילבר בין נבחרת אירופה לבין מכבי ת"א.

חמו הבהיר, כי היום יקבע סופית גורלה של הפועל ר"ג. במגעים שהיו אתמול עם בעלי החוב התגלו קשיים בלתי־צפויים. הרמת־גנים קיוו לקבל סיוע מיוחד מההסתדרות אך מחזיק תיק הפועל בהסתדרות, יעקב שי, דחה את בקשתם.

היום תעשה הערכה מדוייקת של היקף חובות העבר (מוערכים ביותר מחצי מליון דולאר) ואז יוחלט אם ניתן לכסות חוב זה בתקופה הקרובה.

בינתיים נעשתה פניה לאברהם פלדה, שיקח על עצמו את ניהול הקבוצה. פלדה הגיב אמש על ההצעה: "הכל תלוי בפתרון הבעיות הכספיות. היום אני אוליס בהתאם".

● נבחרת הנערות של ישראל בטניס עד גיל 18 נוצחה אתמול בספרד בתחרויות גביע המלכה על ידי נבחרת שוודיה 4:1. הנצחון היחיד לזכותנו הושג בידי דליה קוראס, שגברה על סגנית אלופת שוודיה, אנדרסון, 5:7, 4:6.

חיפה וחולון אוחזות בטרי

מאת משה כהן

עתידו של הכדורסלן שחור־העור ג'יימס טרי יקבע כנראה בבית־המשפט, בעקבות המחלוקת החריפה בין קבוצות הפועל חולון ומכבי חיפה, שכל אחת מהן טוענת: "טרי שלנו".

יו"ר מחלקת הכדורסל של הפועל חולון, מאיר מאור, אמר אמש: "טרי עומד להגיע מחר לארץ כדי לשחק בחולון. החוזה איתו נחתם כבר לפני חודשיים והוא אף הסכים לשרת בצה"ל".

כתבנו בחיפה יוסי גלזר, מוסר שהחיפאים טוענים שהכדורסלן שייך להם.

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה, אבנר יוסף, ציין כי טרי הפר את החוזה עם חיפה, לתקופה של 3 שנים, בטענה שהוא לא מעוניין לשחק בישראל. לטענת יוסף, הבטיח טרי שאם הוא ישוב לארץ יהיה זה רק למכבי חיפה.

קנדה ניצחה בולגריה 63:67

כדורסלניות קנדה השיגו נצחון מפתיע באליפות העולם בברית המועצות, כשגברו על בולגריה 63:67 (29:36).

סמית קלעה 21 נקודות. קנדה הכניעה את דרום־קוריאה 55:83: ברית המועצות – ברזיל 95:103: צ'כיה – סין 74:80: הונגריה – אוסטרליה 77:79.

מועד ההעברות הוארך לשביט

מאת יוסף גלזר

סגן נשיא בית המשפט המחוזי בחיפה, השופט יוסף מרגלית, הוציא אתמול צו עקרוני המאריך את מועד ההעברות לגבי כדורסלן הפועל חיפה, אתי שביט.

תום מועד ההעברות יחול ביום רביעי, והשופט קבע דיון המשך במעמד שני הצדדים ליום ששי.

באמצעות עו"ד משה יונאי טוען שביט כי התחייב להופיע בחיפה בעונה הקודמת, ועתה מגיע לו שחרור, כיון שהקבוצה לא עמדה בהתחייבויותיה הכספיות כלפיו (מענקים ומשכורות) וראשיה פגעו בכבודו בהתבטאויות ובהתנהגות רבו אחר, אבנר שרטוב מבית"ר ת"א.

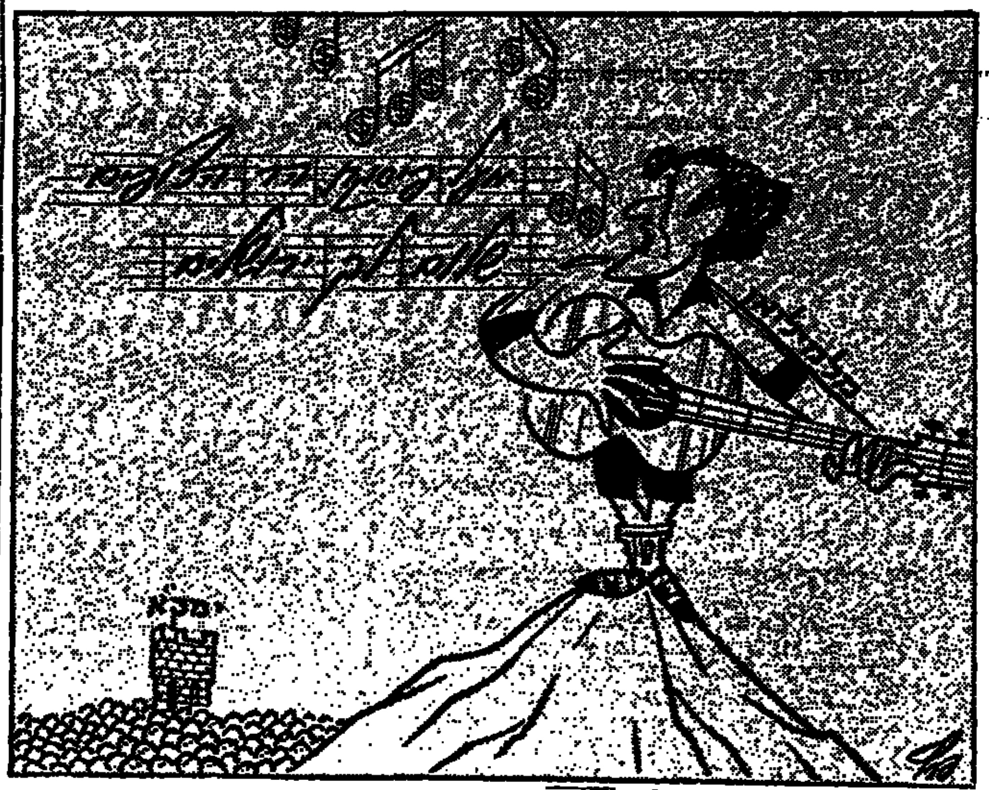

מלמיליאן מחרים אוחנה מתאמן

מאת ניסן פרידמן

חלוץ בית"ר ירושלים, אלי אוחנה, חזר אתמול להתאמן בשורות קבוצתו. הנהלת בית"ר תלך לקראת השחקן בכל הקשור לחובות הכספיים המגיעים לו מהעונה החולפת.

אוחנה, שעבר בפגרת הקיץ "שעות נוספות" בליגה האוסטרלית, הספיק לנוח בעת האחרונה ולאגור כוחות לקראת שובו לאימונים. עתה יתאמן אוחנה בצורה סדירה.

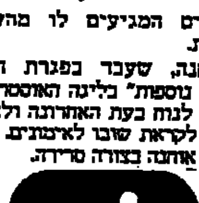

לעומתו ממשיך הקשר המצטיין, אורי מלמיליאן, להחרים את אימוני הקבוצה, ועדיין לא מסתמן פתרון באופק. מלמיליאן ממשיך לשבת בביתו ומקוה ש"יהיה בסדר".

באימון בית"ר ירושלים היה אתמול אורח, השחקן דורי אזולאי, שהגיע לבירה כדי לבקש בצורה רשמית את שחרורו.

הפועל ת"א לא תשחק ברומניה

מאת אשר גולדשלגר

הפועל ת"א לא תקיים משחקי מבחן במחנה האימונים שלה ברומניה. עם זאת עדיין קיימת אפשרות לשחק אימון עם קבוצה מהליגות הנמוכות ברומניה, לקראת סוף המחנה.

למשלחת ברומניה יצטרף ביום ששי יו"ר מחלקת הכדורגל, חיים ציבר. אתמול שוחח ציבר טלפונית עם בא כוחו של זאהי ארמלי, עו"ד פרני. ציבר קיבל הבטחה שבמשך היום תינתן לו תשובה סופית לגבי עיסקת ארמלי.

אם רכישת ארמלי תרד מן הפרק, תוותר כנראה הפועל ת"א על רכישת החלוצים הפנויים בשוק ההעברות, כדי לשמור על אופציה לקניית רונן ספירא.

אתלטיקו ניצחה את ריאל 1:3 ב"דרבי" מאדריד

קבוצת הכדורגל אתלטיקו מאדריד ניצחה בטורניר מרובע במאדריד את האלופה ריאל 1:3, בשעריהם של חוליו פריטי (54), אנריקה סבין (58) וחוליו סאלינאס (70), לאחר שאמיליו בוטראגניו הבקיע לריאל בדקה ה־44.

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי, קרית־טבעון
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה – 1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז חיפה, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית טבעון, הופקד ביחד עם התשריט המצורף אליו, שינוי תכנית מפורטת הנקרא: "תכנית מס' טב/77 – חלקה 101 בגוש 10479, קרית טבעון", המהווה שינוי לתכנית ג/405 – תכנית מאוחדת טבעון.

שינוי תכנית זה משפיע על התכניות הבאות:
טב/3 – שינוי יעוד שטח ממלונאות למגורים א' בקרית־טבעון.
טב/34 – תכנית מתאר קרית טבעון (תכנית מופקדת).

השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 10479 – חלקה 101, חלקי חלקות 102, 103.

המקום: ברחוב הכלניות (בהמשך רח' הלילך).

עיקרי הוראות התכנית:
1. חלוקת החלקה למגרשים.
2. שינוי סוג מגורים לדרך.
3. קביעת הוראות בניה.

כל מעונין בתכנית רשאי לעיין בה, ללא תשלום, בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל מעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר, הרואה עצמו נפגע משינוי התכנית וכן כל הזכאי על פי סעיף 100 לחוק, רשאי להגיש התנגדות לשינוי בתכנית במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה, קרית טבעון, תוך חדשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות.

ההתנגדות תהיה מנומקת ומלווה בתצהיר המאמת את העובדות שעליהן היא מסתמכת. התצהיר יינתן בפני עורך דין או אדם אחר שהוסמך לכך בחוק או על פיו.

משה גלבר
יושב ראש הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה, מחוז חיפה

תמוז תשמ"ו
יולי 1986

לאבא וסבא היקר
שמואל מירקין
ברכות חמות ואיחולים
במלאת לך 85

אישתך, ילדיך,
הנכדים והנינה

מרחב תכנון מקומי "שורקות"
חוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
בהתאם לסעיף 149 לחוק – הרינו מודיעים בזאת, כי הוגשה לועדה המקומית "שורקות" בקשה למתן הקלה בגוש 5012 חלקה 1 בגיבתון.
מהות ההקלה
1. הגדלת אחוזי בניה במסגרת 2.5%.
2. הגבהת קומה מעל המותר.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת ההיתר, רשאי להגיש התנגדותו המנומקת בכתב תוך 14 יום מפרסום הודעה זו, למשרדי הועדה המקומית "שורקות" דואר גבעת ברנר 60948.
ציון כהן
יו"ר הועדה המקומית
שורקות

עיריית חיפה – משרד מהנדס העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
רחוב ביאליק 3, חיפה טל' 04-640775
הודעה על־פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי: לילה הדי יוסף – לאשר תוספת בניה בבנין קיים ברחוב הל"ה מס' 22, חלקה 182 בגוש 11200 ושותפים.
הבקשה כרוכה בעודף שטח בניה מעל למותר.
אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבנין העיריה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים א', ג', ה', בין השעות: 08.00–11.30.
המעונין להגיש התנגדות לבקשה, יתבקש להגיש לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.
איתמר יעבץ
מהנדס העיר

עיריית ירושלים
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965 (להלן: החוק)
בב: 1067/80
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק כי בר שאול משקבין הגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה (להלן: הועדה) בקשה להתרת הקלה בגוש 9 חלקה 112 ברחוב כובשי קטמון 23 בירושלים והיינו הקלה בעודף הבניה בשיעור של 1.10%.
את ההתנגדויות להתרת ההקלה הנ"ל אפשר להגיש תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית לתכנון ולבניה ברחוב הלל מס' 21, ירושלים.
ניתן לעיין בתכנית המוצעת במשרדי הועדה בכל יום פרט ליום ו' בין השעות 12.00–14.00.
אברהם בירולה, מ"מ ראש העיר
הועדה המקומית לתכנון ולבניה

"אשכול" קופה לפיצויי פיטורין
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים בזה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, ואשר תתקיים אי"ה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' לילינבלום 27 ת"א, ביום 3.9.86 כ"ט אב תשמ"ו בשעה 9.30.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 10.00 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: אישור המאזן ליום 31.12.85
בחירת רואי חשבון
בחירת מנהלים
שונות
מזכיר החברה

נירית קרן השתלמות
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים בזה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אי"ה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' לילינבלום 27 ת"א, ביום 3.9.86 כ"ט אב תשמ"ו בשעה 10.30.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 11.00 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: אישור המאזן ליום 31.12.85
בחירת רואי חשבון
בחירת מנהלים
שונות
מזכיר החברה

"אמנה" קופת תגמולים מרכזית בע"מ
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים בזה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אי"ה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' לילינבלום 27 ת"א, ביום 3.9.86 כ"ט אב תשמ"ו בשעה 11.30.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 12.00 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: אישור המאזן ליום 31.12.85
בחירת רואי חשבון
בחירת מנהלים
שונות
מזכיר החברה

"הדר" קופת תגמולים בע"מ
ליד
בנק המזרחי המאוחד בע"מ
החברים מוזמנים בזה
לאסיפה שנתית רגילה
של החברה, אשר תתקיים אי"ה באולם הישיבות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ, רח' לילינבלום 27, ת"א, ביום 3.9.86 כ"ט אב תשמ"ו בשעה 8.30.
אם בשעה הנ"ל לא יהיה מנין חוקי, תידחה האסיפה לשעה 9.00 באותו יום ובאותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר משתתפים.
סדר היום: ● אישור המאזן ליום 31.12.85
● בחירת רואי חשבון
● בחירת מנהלים
● שונות
מזכיר החברה

במעט מופעפארק

פסטיבל סרטי רוק באמפיתיאטרון ובאהל שבפארק הירקון

מאת אמיר רותם

הקיץ הולך ומחליק בין אצבעותינו המיוזעות ויבול להקות הרוק שנהגו לנדוד לאזורינו בעונה זו דל מתמיד. באה יוזמה קייצית ברוכה ומספקת תחליף מקומי בדמותו של „פסטיבל" סרטי רוק תחת כיפת השמיים באמפיתיאטרון ובאהל אשר בפארק הירקון. אמש נערכה הבכורה ובמסגרת זו הוקרנו שלושה סרטים, כפי שיקרה הערב, מחר ובשבוע הבא. תמורת הפקדתם של 11 שקלים בקופה זכאי הלקוח לצפייה אקטיבית בשלושה סרטים ובהרטבת גרון. בירה למפותחים, משקאות קלים יותר לצעירים.

סביב למסך, 24 מ"ר גודלו, דמויות מצמרת הרוק מודבקות על משטחי דיקט, מעט צמחיה סביב, להוספת אותנטיות, ציוד הגברה שגוייס מכמה גורמים ומובטח שהוא באיכות הופעה חיה. מאחורי המושבים של האמפי, פונתה רחבת ריקודים, למי שלא יוכל להתאפק וידרוש להיענות לרגליו.

מאחר והאירועים צפויים להסתיים מעבר לחצות אורגנו מבעוד מועד הסעות. אחרוני האוטובוסים ייצאו ב־1:30 אחר חצות.

דייוויד בואי

סרטי הרוק הילכו יד ביד עם התרבות המוסיקלית מהם נולדה. בשנות החמישים המאוחרות התפתחו סרטי הכוכבים. סרטי אלביס התחרו בסרטי קליף ממש כמו האלילים עצמם. הסרטים התחפשו לסרטים עלילתיים לכל דבר, אך לא נאלצו לעמוד בשום קריטריון של איכות. בהעדר כיסוי טלוויזיוני נאות הסתפקו בני הטפשעשרה במבט מקרוב במודלים הגדולים מהחיים וכמובן בשירים שפוזרו בנדיבות במהלך העלילה המופרכת. שנות השישים והשבעים התאפיינו בסרטי הופעות. סרטים דוקומנטריים ששילבו בדרך כלל קטעי הופעה וראיונות עם חברי הלהקות או הכוכבים. „ספינאל טאפ", הפארודיה המצחיקה מאוד של רוב ריינר (שלא נקלטה טוב אצלינו) סיכמה סופית את התת־ז'אנר הזה. שנות השמונים הולידו סרטי רוק מסוג חדש, כאלה שהושפעו מהוידאו קליפ הטלוויזיוני. למסגרת זו אפשר לצרף גם סרטים שאינם סרטים מוסיקליים מובהקים אך שופעי מוסיקת רקע הלקוחה ממצעדי הפזמונים והם שרשרת רצופה של שיאים דרמטיים הערוכים בקצב התופים האלקטרוניים. המקבץ הצפוי בפסטיבל הנוכחי מורכב מסרטים שכבר הוקרנו כאן לא פעם ומהווים חתך מייצג של סרטי הרוק של סוף שנות השישים, שנות השבעים והשמונים.

הערב צפויים הסרטים „המנגינה [illegible]" – הופעה חיה של „לד זפלין" האגדית. מיטב הלהיטים של הלהקה שבאו ומתמיד [illegible] חיות. רוברט פלאנט וג'ימי פייג' במיטבם. הסרט שבהצגה שניה מחר הוא „ג'ימי הנדריקס חי", סרט תיעודי מרתק המשלב ראיונות עם גדול אמני הגיטרה החשמלית ותיעוד של הופעותיו המחשמלות. סרט חובה. עדיין בחלק הראשון של שנות השבעים, יושב הסרט השלישי ובו תיעוד של תקופה רבת השפעה של יוצר שחי וקיים גם היום: דייוויד בואי כזיגי סטארדאסט. ליהו, כמובן, העכבישים ממארס.

מחר, עוד סרט מרתק, „תרמית הרוקנרול הגדולה" שהרכיב ג'וליאן טמפל („התחלות ראשונות") מקטעים מצולמים מטעם מלקולם מקלארן ובהם פירוט השערוריה התקשורתית שיצר מקלארן עם „אקדחי המין" שהובילה להשתרשות אופנת הפאנק ב־1976. אחר כך יוקרן „שיער", סרטו של מילוש פורמן, המהגר הצ'כי, ששיחזר את אווירת סוף שנות השישים הפציפיסטיות בהעלאתו מהאוב של המחזמר הבימתי שגילה את צביקה פיק. חרף אנאכרוניזמים מסויימים, הסרט עדיין עומד וכך גם רוב ה„מספרים" המוסיקליים והכוריאוגרפיה החדשה של טוילה תארפ. אחרון סרטי מחר, הוא סרט הסרטים של שנות השישים „וודסטוק".

הפסטיבל יימשך ביום חמישי השבוע. אז יוקרנו הסרטים „פול מקארטני והכנפיים בהופעה חיה", „מטלוסי", שהוא כבר סרט מעידן הוידאו קליפ ו„גשם סגול" של פרינס, סרט שהוא בן כלאיים, תוצרת שנות השמונים הבנוי במתכונת סרטי הכוכב של שנות החמישים. עלילה חסרת שחר מלווה במשחק ברמה מתאימה. אם הסרט בכל זאת ראוי לצפייה, הרי שניתן לזקוף זאת לזכות הפסקול הרודע בכמה פנינים של אחד היוצרים הבולטים של התקופה הזו.

בשבוע הבא: ביום ראשון תיעוד הופעה של „האבנים המתגלגלות באמריקה" – תמיד כדאי (אם כי חבל שלא מדובר ב„תני לי מחסה" המצמרר), „רחובות לוהטים" של וולטר היל השייך גם הוא לקולנוע הרוק של שנות השמונים והוא מעין אגדת רוק ו„טומי" חלוץ „אופרות הרוק".

שלושת הימים האחרונים של הפסטיבל לוטים בערפל. המארגנים מתעקשים לשמור את התכנית תחת מעטה ה„הפתעה" ומסרבים בתוקף לפרט.

בין הסרטים תושמע מוסיקה טובה לא פחות מזו שבסרטים עצמם ויערכו משחקי חברה נושאי פרסי תקליטים.

תכנית הביאנלה לצילום בעין חרוד

מאת ורדה צימרמן

הביאנלה הישראלית הראשונה לצילום תיפתח במשכן לאמנות בעין חרוד ב־19 באוקטובר, וכבר עתה מבטיחים כי היא תיערך אחת לשנתיים. היא תכלול לא רק תערוכה של צילום ישראלי עכשווי (ועדת הבחירה לתערוכה: גליה בר אור, אברהם אילת, אבי גנור, יונה פישר, מיכה קירשנר, שמחה שירמן) אלא גם סדנאות, הרצאות ומיפגשים שונים שיתקיימו במהלך השבוע הראשון לתערוכה שתוצג במשך חודשיים.

את הסדנאות יעבירו צלמים ישראלים כמו **יורם להמן** („צילום באור מצוי"), **עודד ידעיה** („הצילום כמסמך אישי"), **סולי באומן** (סדנה בנושא הדפסה צילומית על חומרים שונים ובאמצעות אמולסיות שאינן כוללות גבישי כסף), **אייל און** („צילום רצף"), **רונית שני** („צילום פלוס"), **שמואל ליפקין** („האסתטיקה הצילומית"), **בועז טל** („מרעיון לצילום"), **מיכה בר־עם** („הצילום כחוויה אסתטית"), וכן צלמים אורחים מחו"ל: **מרטין פאר** („מדוע הצלמים על כך שמרנים"), **פרד ריצ'ין** („דיוקן – אני ואתה"), **דייוויד הרן** („מרעיון לגוף עבודה מגובש"), **מארי מאר** („פוטומונטאז'"), **מרקטה לוסקאסובה** („אדם בסביבתו הטבעית"), **פדרו מאיר** („אמת וזיוף בצילום"), **אלן דוורניה** („מטפורה וצילום") **ופלוריס נויסיס** („פוטוגראמות").

בנוסף, יתקיימו בשבוע הראשון לביאנלה גם הרצאות של אמנים ישראלים וזרים, ביניהם **ג'והן סטאטאטוס** מיוון, **מריאן פולטון ואלן קלוץ** מארה"ב, **איין ג'פרי** מאנגליה, **ז'אן קלוד למני** מצרפת וכן **שמחה שירמן וניסן פרץ** מישראל.

מדי ערב יוקרנו שקופיות של אמני צילום מארצות שונות. כן יתקיימו ערבי שיחה ומוסיקה. גם לצלמים שאינם משתתפים בתערוכה (36 בסך הכל) תינתן הזדמנות להציג את עבודותיהם במה שייקרא „הקיר הפתוח" – יום אחד לכל צלם, במשך שבוע האירועים.

רובוטיקה מוסיקלית

חמישה רובוטים מנגנים הוצבו בסוף השבוע באחד ממלונות טוקיו והם יחליפו מעתה את הנגנים שהנעימו את זמנם של אורחי המלון עד עתה. חמישיית הרובוטים החביבה הזאת, הנשלטת על ידי מחשב מתוחכם, מופיעה מדי יום ברפרטואר מגוון של מוסיקה קלה.

בסוף השבוע נערך „הפנינג" אמנותי לסיכום מחנה לנוער מוכשר בתחומי אמנות הבמה. המחנה אורגן על־ידי מתא"ן (מפעלי תרבות ואמנות לנוער), בשיתוף משרד החינוך והתרבות, קרן המוסיקה של ארה"ב, אמנות לעם והחברה למתנ"סים. המחנה נמשך 23 יום והשתתפו בו כ־350 בני נוער, בגילאי 11־18 מ־83 ישובים. בני הנוער שיפרו את מיומנותם בכלי נשיפה, כלי קשת, שירה במקהלה ומחול.

צילום: פול מלינג

עיר מתעוררת בלב המדבר

רשמים מפסטיבל ערד שהסתיים בסוף השבוע

מאת אדר אבישר

פסטיבל חגיגות הזמר העברי הרביעי בערד, שהסתיים בסוף השבוע, הפיח בעיר חיים חדשים. אוטובוסים הגיעו מכל פינות הארץ, המרכז המסחרי של העיר הוצף בעשרות זמרים ונגנים וסתם עמך ישראל שבאו לשכוח מצרות היום־יום למשך 48 שעות. אווירה פסטיבלית ברחובות, צעירים עם שקי שינה מתמקמים בשוליים, שולפים גיטרות, שירי בוב דילאן מתערבבים במין הרמוניה מוזרה עם שירי רחל, מהדורה חדשה של ימי וודסטוק.

התוכנית היתה עמוסה מאד. 170 מופעים ב־18 מוקדים. בתחילת היום הראשון מצאתי את עצמי מעיין בתוכניה הצבעונית ובוחר את המופעים המומלצים. מאוחר יותר, עם תום המירוץ אחר המופעים הגעתי לאפיסת כוחות. במהלך התהליך הזה נתקלתי בכמה מופעים מלהיבים. חבורת הזמר של חדרה שרה בהרמוניות מיוחדות, ליאור ייני בתוכנית של שירי נוסטלגיה, דבורה חבקין, עם שתי מקהלות, שרה את שירי הרחוב שלה וחבורת הזמר של מטה אשר הוכיחה שמושבניקים יודעים גם לשיר.

נדמה שעיר שלימה, על תושביה ורבבות אורחיה, שרה ללא הפסקה במשך 48 שעות. בכל פינה, בכל בית קפה מצאנו התארגנויות ספונטניות של חבורות זמר, גם בשעות של לפנות בוקר. בבריכת השחיה בימת רוק. להקות מקומיות מתערבבות עם להקות „צפוניות". הקהל משתכשך במים, האמנים מזיעים על הבמה. באוהל הבדואי, בסאתי המרכז המסחרי, אופים בדואים בלבוש דיזנגופי פיתות. באולם מועצת הפועלים ערב שירי אהוד מנור. רוב משתתפי המופע חסרי ניסיון בימתי.

בעשר מתחיל השלב התחרותי. שמונה חבורות זמר מגישות חומר שעובד על ידי מעבד אחד עם פלייבאקים שהוקלטו באולפן אחד. שמונה חבורות זמר הנשמעות כחבורה אחת. השיר הזוכה הוא „לך אל הטבע" של להקת ה„אירוסים" מבית אלפא; מחר כבר אף אחד לא יזכור את התוצאות. את הצימוק של הערב מספקת דוקא חבורת זמר מקומית השרה ביידיש. את הערב חותמים נאומים של שר החינוך ושל השריף המקומי „בייגה" שחם. העיר ממשיכה לשיר אל תוך הלילה. בערך בשתיים אחר חצות פגשתי את ענת דוידוב רצה להנחות את ערב שירי נתן יונתן שמתחיל בשלוש לפנות בקר. הסיכוי לתפוש כמה שעות שינה הולך וקטן מרגע לרגע.

לצד הפסטיבל נערכו טיולים באיזור, שיצאו בשעה ארבע מהמרכז, וכך, במחיר של חמישה שקלים אפשר היה לחזות בזריחה ממרומי המצדה.

ביומו השני של הפסטיבל מפנה אווירת וודסטוק את מקומה לאווירת יום העצמאות בכיכר מלכי ישראל. למרות זאת מגישה חני ליבנה הופעה מרשימה באולם קולנוע אורון. היא מגישה מבחר מגוון של קטעים מאלבומה הראשון ומן חומר חדש. בין השירים היא מגישה מונולוג ארוך, המביע את השקפת עולמה. במקביל נערך באצטדיון העירוני ערב שירי מדבר בהשתתפות 700 זמרים, מופע מגלומני המזכיר מעט את טקס נעילת האולימפיאדה.

עוד הולכת לישון, פועלי הניקיון אוספים את שאריות האשפה, אוטובוס של אמנים ועתונאים עושה דרכו לשפלת החוף. בצומת קרית גת מתחלף האויר.

תקליטים/קלאסי

מאת ישראל דליות

ראוול של „בוזאר"

ראוול חיבר יצירות מעטות להרכבים קאמריים: רביעיה לכלי קשת, סונטה לכינור ולפסנתר, לכינור ולצ'לו והשלישיה המפורסמת לפסנתר לכינור ולצ'לו בלה מינור מ־1915. זוהי יצירה יפה ומעודנת מהטובות שיצר ראוול. ארבעת פרקיה הם מלאכת מחשבת של יוצר גדול, שלא „נרתע" מלהביע את עצמו בזמרתיות וברגשות רומנטיים. מצויות כמה הקלטות נבחרות של השלישיה – רה לה פו, זאנרפסקאל וטורטלייה (הם.ו.), קולאר, דומיי ולודיאן (אי.אם.איי.). שלישיית „בוזאר" הקליטה את היצירה עוד בראשית שנות ה־60 בחברת פיליפס, באיכות מוסיקלית וטכנית מעולה. אולם ההקלטה החדשה מ־1983 עולה על כל הקודמות. הישג יוצא דופן. מנחם פרסלר (פסנתר), איזידור כהן (כינור) וברנהרד גרינהאוס (צ'לו) מתעלים בהקלטה זו על עצמם. ההקלטה נעשתה בכנסייה בכפר קטן ונידח בשוויץ, עם אקוסטיקה נדירה. ביצוע שופע יופי, עם הטעמה רגישה של כל הפרטים הקטנים ועיצוב נהדר של מבנה הצורה. ההקלטה המשובחת זכתה כבר בכמה פרסים (אפילו בצרפת). פיליפס. 1־141 411. קלטת: 4־141 411. תקליטון לייזר: 2־141 411.

הטרובאדור העגבן

העיבודים, לעת מצוא, שהתקין בטהובן לשירי־עם מהאיים הבריטיים (ומארצות אחרות) לפי בקשתו של הפולקלוריסט והאספן הסקוטי תומסון, הם קטעים חביבים שממש תענוג להקשיב להם. זמר הטנור רוברט ווייט מתמחה בביצוע הגרסאות האמנותיות של בטהובן. לאחרונה הפיק תקליט נוסף עם מבחר עיבודים של שירי חיזור רומנטיים, איריים, סקוטיים, וולשיים ואנגליים (באנגלית). הצד השני מוקדש לעיבודים של שירים בריטיים, שנעשו על ידי קארלו מריה פון ובר (מוכרים פחות מאלה של בטהובן). הביצוע וההקלטה בהירים וערבים לאוזן. מלווים: סמואל סאנדרס (פסנתר) מרק פסקאנוב (כינור) נתניאל רוזן (צ'לו) ראנסום וילסון (חליל). מומלץ. אי.אם.איי. 1 270323.

הערב נערכת הבכורה התל אביבית של „אורדט" יצירת המופת של קרל תיאודור דרייר. על חובת ההתייחסות של כל חובב קולנוע הצבענו בשבוע שעבר. מהסינמטק התל אביבי נמסר שצפויות גם הקרנות נוספות של הסרט בתכנית הקרובה, שתחל בחודש הבא.

זוהי הזדמנות לתקן עוול מסוים שנגרם לסינמטק תל אביב. מסתבר שהסינמטק מהשפלה היה שותף פעיל בפרוייקט השיקום של היצירה, כלומר הפקת העותק והתרגום. שותף פעיל ביוזמה ובמימון. מהדברים שפורסמו כאן בשבוע שעבר ניתן היה להבין כאילו הקרדיט כולו שייך לסינמטק ירושלים/ ארכיון הסרטים הישראלי ולא כך הוא. „שאפו", אם כן, גם לתל אביב.

אמיר רותם

ילדי מקהלת „צדיקוב" של מועצת פועלי תל־אביב־יפו, ילדו את [illegible] בשישה שירים חדשים במופע שיתקיים בסוף החודש במוזיאון הארץ. בימים אלה עושים 65 ילדי המקהלה והמנצחת אורקדי בלנק, במוסד „משען" בגן יבנה בחזרות על רפרטואר חדש ושונה שיכלול שירים „בין־לאומיים", ביניהם שיר בפיליפינית, שירים מארצות אירופה ושקוטיים. הם יופיעו בתוכנית החדשה ברחבי הארץ.

ורדה צימרמן

בולים

יודאיקה – גם ביוגוסלביה

מאת אריה לינדנבאום

עתה הופיע ביוגוסלביה בול יודאיקה שכמותו הופיעו במדינות מועטות ביותר – „יודאיקה" קלאסית. בבול היוגוסלבי החדש יש יותר מלים עבריות (ארמיות) מאשר יוגוסלביות. בשפת המדינה מופיע רק שם המדינה, המעצב ושם היצירה, שאינה אלא דף הגדה של מכה מן המאה ה־14 (!).

במרכז הבול, שהופיע בסידרה של ארבעה בולים עם כתבים מעוטרים, דף יפהפה של ההגדה עם הקטע הפותח במילים „הא לחמא עניא די אכלו אבהתנא בארעא דמצרים, כל דכפין יתי ויכול, כל דיצריך יתי ויפסח השתא הבא לשנה הבאה..." המילים החסרות בעמוד המעוטר מן הקטע „הא לחמא" הן: „בארעא דישראל. השתא עבדי לשנה הבאה בני חורין".

כיון שאיני מזהה את מקור ההגדה, השמורה, אולי, במוזיאון ביוגוסלביה, אין לדעת אם השורה האחרונה בקטע, המדברת על עלייה לארץ וקץ לגלות, חסרה במתכוון או שמא אינה מופיעה בעמוד המעוטר, הצבעוני בהגדה, ממנה הודפס העמוד בבול החדש. אבל אין משמעות לדבר. הבול שהופיע מרשים ביופיו ותרומתו חשובה לא רק לאספני בולים.

כדאי אולי להעיר כאן, שכמה מדינות במזרח אירופה, שבהסטוריה שלהן שמור מקום חשוב לקהילה היהודית ששכנה שם בתקופות שונות, מוצאות לנכון להנציח מדי־פעם פרטי פולקלור יהודי וזאת בוודאי למען הצדק ההסטורי, אבל בוודאי גם למען הפופולריות הבולאית. בדרך זו הלכה צ'כוסלובקיה, הונגריה, פולין ועתה יוגוסלביה.

שנת ליסט

100 שנה למותו של הפסנתרן והמלחין ההונגרי הנודע, פרנץ ליסט, יצויינו השנה בשורה של בולי זיכרון (1811־1886).

ליסט היה אחד מגדולי הפסנתרנים בכל הזמנים. הלחנים הרבים והמקצבים המהורים שחיבר הושפעו מן המוסיקה הצוענית. לאחר תקופת לימודים בפאריס היה למנהל מוסיקלי בחצר הדוכס בווייאמר ואחר־כך נכנס למנזר (1865).

לציון מאה שנה למותו יופיע מספר בולים לזכרו נוסף לבולים שהופיעו עם דיוקנו בהזדמנויות קודמות. גרמניה המערבית הודיעה על הנפקת בול דיוקן עם חתימתו בערך נקוב של 80 פפניג.

200 למון־בלן

הגבוה בהרי אירופה הוא כידוע המון־בלן בחבל סבויה, בגבול צרפת, איטליה ושווייץ. שיאו של הרכס הוא 4810 מ' וההעפלה הראשונה אליו היתה בדיוק לפני 200 שנה. המעפילים היו בלמד ופקר ולזכרם מנפיקה עתה צרפת בול מיוחד. המגלים ותגליתם המושלגת מופיעים בבול בן 2 פר. צרפתיים.

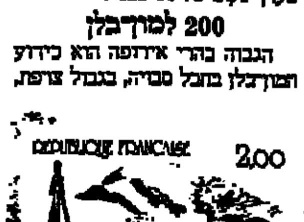

פעמון החופש בבליזה

בול חדש עם פעמון החופש בפילדלפיה הופיע זה עתה בסידרת בולי „אמריפקס" של בליזה. בסידרה 6 בולים המראים את הבית הלבן, ספינת ה„קונסטיטושן", 3 בולים עם תעתיקי בולים של הונדורס, בליזה וארצות־הברית (המטוס ההפוך) ובאמצע, בול פעמון החופש עליו מופיעה המובאה מספר ויקרא „וקראתם דרור לכל יושבי הארץ".

גלויית זיכרון ל„שטוקהולמיה 86"

לתערוכת הבולים העולמית הצפויה „סטוקהולמיה 86" הנפיק השרות הבולאי גלויית מזכרת מיוחדת כמקובל אצלנו בשנים האחרונות, לגבי תערוכות בחו"ל.

הכוונה לגלוייה שלא נועדה לשימוש דואר ויעודה העיקרי הוא מזכרת פילטלית מן התערוכה. הגלוייה לא נמכרת בארץ אלא בחו"ל, בעת התערוכה. כאן אין ביקוש מיוחד, שכן האספנים הישראלים לא נוטים לצרפה לאוספי ישראל שלהם. לעומת זאת, האספנים בחו"ל, כראותם פריט ישראלי בתערוכה שלמית, רוכשים אותו ברצון.

בגלוייה הודפסה תמונת פליטים יהודים אחרי מלחמת העולם השניה בדרכם לישראל ותדפיס בול ראול ואלנברג הישראלי, שכידוע היה דיפלומט שוודי שעשה להצלת יהודים.

מעוניין בחליפין

Reverend
P.N. Simmons
27 Haig Str.
Croydon, Victoria
Australia 3136
P.O.B. 1340
JOHANNESBURG 2000
R.S.A.

[illegible] الأصل